

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

«ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΑ»

ΤΑΞΗ: Α΄ Λυκείου

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Δ.Ε. 1: Εισαγωγή στη χριστιανική λατρεία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:

Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες

1.1 Να προσδιορίζουν την έννοια του όρου «λατρεία»

1.1 Λατρεία: έκφραση αγάπης, εμπιστοσύνης, ικεσίας, δοξολογίας στον Θεό
Σύνδεση πίστης και λατρείας
Χριστός: το θεμέλιο της χριστιανικής λατρείας
Λατρεία και μυστήρια της Εκκλησίας

1.2 Να περιγράψουν τα στάδια εξέλιξης των χώρων της χριστιανικής λατρείας

1.2 Αποστολική εποχή – Χώρος λατρείας: Σπίτια, Ευκτήριοι οίκοι ή κυριακά (ιδιωτικές κατοικίες)
Εποχή των διωγμών –Χώρος λατρείας: Κατακόμβες ή τάφοι μαρτύρων
Εποχή της ακμής και της άνθησης-Χώρος λατρείας: Ναοί

1.3 Να εξηγούν ότι μέσω της λατρείας μπορεί να βιώνεται, να εκφράζεται και να διδάσκεται η ορθόδοξη πίστη

1.3 Ο πνευματικός χαρακτήρας της χριστιανικής λατρείας
Σύσταση του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας από τον ίδιο το Χριστό
Συμμετοχή των πιστών στη ζωή του Χριστού (Γέννηση, διδασκαλία, θαύματα, Μυστικός Δείπνος, Πάθη, Ανάσταση , Ανάληψη)
Η αποτύπωση και η διακήρυξη της διδασκαλίας της Εκκλησίας μέσω των ευχών, των ύμνων, των λειτουργικών πράξεων και της τέχνης
Η «λειτουργική θεολογία» της λατρείας

<p>1.4 Να σχολιάζουν την αναγκαιότητα της παρουσίας των πιστών στη λατρεία</p> <p>1.5 Να διακρίνουν την αληθινή λατρεία από την τυπολατρία</p>	<p>1.4 Λαϊκοί και Κληρικοί: -ισότιμα μέλη της Εκκλησίας, «ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἑσμέν» (Κορ. Α΄ 10, 17) -«συν-ιερουργοί» στα μυστήρια της Εκκλησίας -----</p> <p>1.5 Προϋποθέσεις αληθινής λατρείας: -Γνήσια και διακριτική πίστη, έργα αγάπης, ενεργός συμμετοχή στη μυστηριακή ζωή, μετάνοια και συγχωρητικότητα Τυπολατρία: Η λατρεία των εξωτερικών σχημάτων της πνευματικής και εκκλησιαστικής ζωής και η αίσθηση ότι αυτά αρκούν για να γίνει κάποιος σωστός και αυθεντικός χριστιανός Χαρακτηριστικά τυπολατρίας: Μετατροπή πίστης σε ιδεολογία, της γνήσιας θρησκευτικότητας σε εθιμική συνήθεια, της αγάπης σε υποχρέωση, κ.ά.) -----</p>
--	--

Δ.Ε. 2 : Ο Πνευματικός κόσμος στη λατρεία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
2.1 Να περιγράφουν τα κυριότερα χαρακτηριστικά των αγγέλων	2.1 Η δημιουργία και σκοπός ύπαρξης των αγγέλων Η φύση και τα χαρακτηριστικά των αγγέλων Το έργο των αγγέλων Τα αγγελικά τάγματα Τιμή των αγγέλων -----
2.2 Να διακρίνουν τον ρόλο των αγγέλων στη λατρεία	2.2 Οι άγγελοι στη Θεία Λειτουργία: -Χερουβικός ύμνος -Επινίκιος Ύμνος -Ευχή της Αναφοράς («Ευχαριστούμεν σοι και υπέρ της λειτουργίας ταύτης...») Ακάθιστος Ύμνος («άγγελος Πρωτοστάτης...») Μικρό απόδειπνο (Ευχή στο φύλακα άγγελο) -----
2.3 Να περιγράφουν τα κυριότερα χαρακτηριστικά των πονηρών πνευμάτων	2.3 Η δημιουργία και η πτώση των πονηρών πνευμάτων Η θέση και ο ρόλος του Διαβόλου Το έργο των πονηρών πνευμάτων -----
2.4 Να τεκμηριώνουν τη θέση ότι η προσευχή και η συμμετοχή του πιστού στα μυστήρια καθιστούν ανίσχυρα τα πονηρά πνεύματα	2.4 Η νίκη του Χριστού έναντι του Διαβόλου (Ενανθρώπιση, Σταυρική θυσία και Ανάσταση) -Η προσευχή ως πρόσχωμα στις εφόδους των πονηρών πνευμάτων -Η γνώση των τεχνασμάτων του διαβόλου από τον πιστό ως ισχυρό όπλο αντιμετώπισής του -«Πάνω απ’ όλα λάβετε μαζί σας την ασπίδα της πίστης, με την οποία θα δυνηθείτε να σβήσετε όλα τα βέλη του Πονηρού τα φλογισμένα. Και δεχτείτε την περικεφαλαία της σωτηρίας και τη μάχαιρα του Πνεύματος, που είναι ο λόγος του Θεού».(Εφ. 6, 16-17) .

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ : « Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ»

Δ.Ε. 3 : Η Θεολογία της Θείας Λειτουργίας

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
3.1 Να προσδιορίζουν εννοιολογικά τον όρο Λειτουργία	3.1 Λειτουργία: σύνθετη λέξη από τις λέξεις λείτος (λεώς, λαός) και έργο δηλαδή έργο λαού. Λατρευτική ιεροτελεστία της Εκκλησίας με κέντρο το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. -----
3.2 Να περιγράψουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Θείας Λειτουργίας	3.2 «Συγκεφαλαίωση της Θείας οικονομίας» Φανέρωση του Τριαδικού Θεού Σύν-οδος (συμπόρευση προς τον Θεό) ουράνιου και επίγειου κόσμου. Η αποκορύφωση της Θείας Λειτουργίας: το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας (ένωση ανθρώπου με τον Θεό) -----
3.3 Να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές Θείες Λειτουργίες που τελούνται σήμερα	3.3 Θείες Λειτουργίες: 1.Του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου 2.Του Μεγάλου Βασιλείου 3.Του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου 4.Των προηγιασμένων Δώρων -----
3.4 Να διακρίνουν τις ιστορικές απαρχές της σύστασης του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας	3.4 Μυστικός Δείπνος: η πρώτη Θεία Λειτουργία Οι Συστατικοί λόγοι του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας: «Λάβετε, φάγετε τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου...πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς Διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν» (Ματθ. 26, 27-28) -----

3.5 Να δικαιολογούν την αναγκαιότητα του εκκλησιασμού στη ζωή των χριστιανών

3.4 Θεία Λειτουργία: το μυστήριο της ζωής του Χριστού
Συμμετοχή στη σταύρωση και ανάσταση του Χριστού
Ένωση χριστιανού με όλη την ανθρωπότητα, με όλη τη δημιουργία και με τον Θεό (δυνατότητα θέωσης)
Επενέργεια της αγιαστικής δύναμης του Αγίου Πνεύματος σε όλους τους συμμετέχοντες χριστιανούς
Βίωση της ειρήνης και της αγάπης

3.6 Να διακρίνουν τα δύο είδη προσευχής: την ατομική και τη κοινή προσευχή

3.6 Κοινή προσευχή:
-Γίνεται σύμφωνα με την τάξη και το τυπικό που ορίζει η Εκκλησία
-Γίνεται σε καθορισμένο , από την Εκκλησία, χρόνο και με καθορισμένο περιεχόμενο: μεσονυκτικό, όρθρος, ώρες, λειτουργία, εσπερινός, απόδειπνο
Ατομική προσευχή:
-Δεν είναι προκαθορισμένη
-Είναι η προσωπική συνομιλία και επικοινωνία του ανθρώπου με τον Θεό
Η κοινή προσευχή προϋποθέτει ατομική εξάσκηση.
Ο χριστιανός προσεύχεται μεν ατομικά αλλά ως μέλος της κοινωνίας της Εκκλησίας

Δ.Ε.4: Κληρικοί – Ιερά άμφια – Ιερά λειτουργικά σκεύη

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
4.1 Να διακρίνουν τους βαθμούς της ιεροσύνης 4.2 Να διακρίνουν μεταξύ τους τα κυριότερα ιερά άμφια του κάθε βαθμού ιεροσύνης 4.3 Να αναγνωρίζουν τα κυριότερα ιερά λειτουργικά σκεύη και τη χρήση τους στη Θεία Λειτουργία	<p>4.1 Ιερατική εξουσία: -Λειτουργικό, θεραπευτικό και διακονικό χαρακτήρα. -Αντιδιαστολή με τον κυριαρχικό χαρακτήρα της κοσμικής εξουσίας -Κεφαλή της Εκκλησίας ο Χριστός. -Επίσκοπος: πρώτος μεταξύ ίσων Βαθμοί Ιεροσύνης:</p> <ul style="list-style-type: none">• Διάκονος• Πρεσβύτερος• Επίσκοπος <p>-----</p> <p>4.2 Τα ιερά άμφια</p> <ul style="list-style-type: none">• Τα άμφια του διακόνου (στιχάριο,επιμάνικα,οράριο)• Τα άμφια του Πρεσβυτέρου (στιχάριο,ζώνη,επιμάνικα,φαιλώνιο,επιτραχήλιο) <p>Τα άμφια και εμβλήματα του επισκόπου (στιχάριο, επιτραχήλιο, ζώνη, επιγονάτιο, σάκκος, ωμοφόριο, Σταυρός – εγκόλπιο, μίτρα, ποιμαντορική ράβδος, δικηροτρίκηρα)</p> <p>-----</p> <p>4.3 Ιερά σκεύη: Ευαγγέλιο, αρτοφόριο, Άγιο Ποτήριο, Άγιος Δίσκος ή Δισκάριο, αστερίσκος, λόγχη, λαβίδα, ζέον, μούσα, ειλητό και αντιμήνσιο, αέρας, μάκτρο, θυμιατός, σταυρός, εξαπτέρυγα.</p>

Δ.Ε.5: Προετοιμασία για την τέλεση του Μυστηρίου- Έναρξη -Μεγάλη Συναπτή, Αντίφωνα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
5.1 Να προσδιορίζουν το περιεχόμενο των όρων «ακολουθία» και «Όρθρος» 5.2 Να επισημαίνουν τα βασικά σημεία του περιεχομένου της ακολουθίας του Όρθρου 5.3 Να περιγράφουν τα κυριότερα στάδια της ακολουθίας της Προσκομιδής	<p>5.1 Ακολουθία: όλες οι αυτοτελείς λατρευτικές εκδηλώσεις, επειδή ακολουθούν μια ορισμένη τυπική διάταξη, λέγονται ακολουθίες Όρθρος: Σημαίνει το χρονικό διάστημα λίγο πριν την ανατολή του ήλιου. -----</p> <p>5.2 Δοξολογία στο Χριστό, που είναι το Φώς του κόσμου και ο Ήλιος της Δικαιοσύνης Παράκληση στον Κύριο του Σύμπαντος με την ανατολή της καινούργιας ημέρας. Ψυχική προετοιμασία για τη Θεία Λειτουργία που θα επακολουθήσει. Δίνει το ιδιαίτερο νόημα της γιορτής που εορτάζεται εκείνη την ημέρα -----</p> <p>5.3 Προσκομιδή (από το ρήμα προσκομίζω) ή Πρόθεση: Η προετοιμασία των Τιμίων Δώρων, δηλαδή του άρτου και του οίνου, που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κατά την τέλεση του μυστηρίου της Θ. Ευχαριστίας. Ο τόπος τέλεσης της Προσκομιδής: η Αγία Πρόθεση Η χρήση του προσφόρου: ο άρτος που χρησιμοποιείται στη Θεία λειτουργία και προσφέρεται από τους πιστούς Ο «Αμνός»: το κεντρικό τετράγωνο τμήμα από το πρόσφορο με τα γράμματα ΙΣ, ΧΣ, ΝΙΚΑ και η εναπόθεσή του στη μέση του Αγίου Δισκαρίου. Το νάμα και το νερό. Οι μερίδες από το πρόσφορο προς τιμήν της Θεοτόκου και των Αγίων και η εναπόθεσή τους δεξιά και αριστερά του «Αμνού» αντίστοιχα. Οι μερίδες των πιστών, νεκρών και τεθνεώτων και η εναπόθεσή τους κάτω από τον «Αμνό». Η ευχή της Πρόθεσης -----</p>

**5.4 Να αναγνωρίζουν τους συμβολισμούς:
α. Των ιερών σκευών και β. των μερών του προσφόρου όπως αυτά τοποθετούνται στο Άγιο Δισκάριο.**

5.5 Να επεξηγούν τα βασικά στάδια της Θείας Λειτουργίας που περιλαμβάνουν την Έναρξη, τη Μεγάλη Συναπτή ή Ειρηνικά και τα Αντίφωνα

5.6 Να εντοπίζουν τον διαλογικό χαρακτήρα της Θείας Λειτουργίας και να τον αντιδιαστέλλουν με τον μονόλογο της σύγχρονης κοινωνίας

5.4 Η μεταφορά της Προσκομιδής στον Όρθρο και η συμβολική σημασία της Γεννήσεως του Κυρίου, που έρχεται να σφραγισθεί για την σωτηρία των πιστών.

Η Αγία πρόθεση ως σύμβολο του σπηλαίου της γεννήσεως του Χριστού

Το πρόσφορο ως συμβολισμός της Παναγίας

Ο Αμνός (ΙΣΧΣ ΝΙΚΑ) ως συμβολισμός του Χριστού

Η τριγωνική μερίδα προς τιμήν της Παναγίας

Οι εννέα τριγωνικές μερίδες προς τιμή των αγγέλων, προφητών, αποστόλων, μεγάλων Πατέρων, κ.ά.)

Οι μερίδες των ζωντανών και κεκοιμημένων χριστιανών

Η παρουσία ολόκληρης της Εκκλησίας επάνω στο Άγιο Δισκάριο

5.5 Προϋπόθεση για μετοχή στη Θεία λειτουργία η πίστη στον Τριαδικό Θεό.

Έναρξη: Δοξολογία του Τριαδικού Θεού «Ευλογημένη η Βασιλεία...», πρόσκληση των πιστών για συμμετοχή στη Θεία Λειτουργία.

Μεγάλη Συναπτή ή Ειρηνικά: σειρά αιτημάτων προς τον Θεό που λέγονται συναπτά δηλαδή διαδοχικά.

Αντίφωνα: στίχοι από τους ψαλμούς που συνοδεύονται από ένα εφύμνιο («ταις πρεσβείαις της Θεοτόκου...», «Σώσον ημάς, Υιέ Θεού...», «Ο Μονογενής, Υιός και Λόγος του Θεού...»)

5.6 Διάλογος: προϋποθέτει την ελεύθερη και ενεργό συμμετοχή των πιστών

Στοιχεία διαλόγου:

-«Αμήν»

-«Κύριε ελέησον»:

Η ιεουργία γίνεται όχι μόνο από τον Ιερέα αλλά και από τη παρουσία του λαού

Η σωτηρία του ανθρώπου γίνεται εφικτή μέσα από το έλεος, την αγάπη του Θεού

-Η αντιφωνία στη λατρεία δίνει την αίσθηση ότι τα λεγόμενα και τα τελούμενα δεν τα δέχονται οι πιστοί παθητικά και αυθαίρετα, αλλά ανταποκρίνονται σε αυτά ψυχοσωματικά.

-Η ισχυρογνωμοσύνη και ο εγωισμός του σύγχρονου ανθρώπου

-Οι «περιττοί» και «διακοσμητικοί» διάλογοι της κοινωνίας

-Ο «διάλογος των κωφών» των σημερινών ανθρώπων

5.7 Να αντιδιαστέλλουν την έννοια της ειρήνης στη λατρεία με την έννοια της κοσμικής ειρήνης

5.7 Κοσμική ειρήνη:

-Η ειρήνη ως ιδεολογία

-Η ειρήνη των όπλων

-Η ειρήνη ως αίσθηση ηρεμίας

Η ειρήνη στην ορθόδοξη λατρεία:

-Η ειρήνη ως αποκατάσταση των σχέσεων με τον εαυτό, τον Θεό, το συνάνθρωπο και τη φύση

-Η ειρήνη ως βίωμα

-Η εσωτερική ειρήνη ως προϋπόθεση της εξωτερικής, κοινωνικής, ειρήνης

-Η οικουμενική διάσταση της ειρήνης

-Η ειρήνη ως αντίδοτο στην ανθρώπινη κακία, μισαλλοδοξία και φανατισμό

-Επιδίωξη η «άνωθεν ειρήνη», η ειρήνη του Χριστού

Δ.Ε. 6: Μικρή Είσοδος, Τρισάγιος Ύμνος Αναγνώσματα, Εκτενής Ικεσία Δεήσεις υπέρ των κατηχουμένων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>6.1 Να ερμηνεύουν τα τελούμενα στη Μικρή Είσοδο και να τα συνδέουν με τη δημόσια δράση του Χριστού.</p> <p>6.2 Να δικαιολογούν τον χαρακτηρισμό της Θείας Λειτουργίας ως «Σύνοδο ουρανού και γης».</p> <p>6.3 Να συνδέουν τα Αποστολικά και Ευαγγελικά Αναγνώσματα με την πηγή τους: Επιστολές και Πράξεις των Αποστόλων και Ευαγγέλια.</p> <p>6.4 Να τεκμηριώνουν ότι η Εκκλησία προσεύχεται για όλο τον κόσμο, για όλες τις πτυχές και ανάγκες της ανθρώπινης ζωής</p>	<p>6.1 Ερμηνεία τελουμένων στη Μικρή Είσοδο: Η λαμπάδα που προπορεύεται ως συμβολισμός του Ιωάννη του Προδρόμου Η είσοδος του Ευαγγελίου ως δήλωση της παρουσίας του Χριστού Η φράση «Σοφία, ορθοί»: κάλεσμα των πιστών να σταθούν όρθιοι μπροστά στην αποκεκαλυμμένη σοφία του Θεού Η Μικρή Είσοδος ως σύμβολο της φανέρωσης και του ερχομού του Χριστού στον κόσμο -----</p> <p>6.2 Ευχή της Μικρής Εισόδου Τρισάγιος Ύμνος (επαναλαμβάνεται τρεις φορές η λέξη «Άγιος») Τριαδικός Θεός: Τρισυπόστατη μονάδα (τρία πρόσωπα, υποστάσεις –μία θεία ουσία) -----</p> <p>6.3 Αναγνώσματα: Αποστολικές και ευαγγελικές περικοπές από την Κ.Δ. που διαβάζονται στη Θεία Λειτουργία. Δηλωτικά του ιστορικού χαρακτήρα του Χριστού και της δημόσιας δράσης Του -----</p> <p>6.4 Εκτενής ικεσία: επίμονη και θερμή παράκληση προς τον θεό για όλους τους πιστούς. Τα έξι αιτήματα της εκτενούς ικεσίας: («υπέρ των ευσεβών και ορθοδόξων χριστιανών... υπέρ ελέους ζωής, ειρήνης , υγείας, σωτηρίας...») Δεήσεις για τους κατηχουμένους: δεήσεις για τους ανθρώπους που άκουσαν για το Χριστό αλλά δεν έχουν ακόμη βαπτιστεί.</p>

Δ.Ε. 7: Μεγάλη Είσοδος, Ασπασμός, Αγία Αναφορά

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>7.1. Να ερμηνεύουν τα τελούμενα στη «Μεγάλη Είσοδο» και να τα συνδέουν με τη πορεία του Χριστού προς το Γολγοθά</p> <p>7.2 Να επισημαίνουν ότι απαραίτητη προϋπόθεση της κοινωνίας του πιστού με τον Χριστό αποτελεί η απαγκίστρωσή του από κάθε επίγεια μέριμνα</p>	<p>7.1 Μεγάλη Είσοδος: Η μεταφορά των προετοιμασμένων δώρων από την πρόθεση στην Αγία Τράπεζα</p> <ul style="list-style-type: none">-Η έξοδος του ιερέα από τη βόρεια πύλη του ιερού βήματος κρατώντας τα Τίμια Δώρα-Η περιφορά των Τιμίων Δώρων στον κυρίως ναό με συνοδεία από λαμπάδες και εξαπτέρυγα-Η υποδοχή των Τιμίων Δώρων από τους πιστούς με κεφαλοκλισία-Η τοποθέτηση των τιμίων Δώρων πάνω στην Αγία Τράπεζα <p>Οι συμβολισμοί της μεταφοράς των Τιμίων Δώρων:</p> <ul style="list-style-type: none">-Οι παρουσία των αγγελικών δυνάμεων (εξαπτέρυγα)-Η θριαμβευτική πορεία και είσοδος του Κυρίου στην πόλη των Ιεροσολύμων-Η μαρτυρική πορεία από το Πραιτόριο στον Γολγοθά-Η πορεία από την Αποκαθήλωση στο κενό μνημείο-Ο συμβολισμός της Δευτέρας Παρουσίας του Χριστού <p>-----</p> <p>7.2 Χερουβικός ύμνος:</p> <p>Κάλεσμα των πιστών, που εικονίζουν μυστικά τα Χερουβίμ, να αποβάλλουν κάθε γήινη φροντίδα και να δοθούν ολοκληρωτικά στο Χριστό («...πάσαν την βιοτικήν αποθώμεθα μέριμναν...»)</p> <p>«Οὐδεις ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης...»</p> <p>«Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος...»</p> <p>-----</p>

<p>7.3 Να εντοπίζουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την αληθινή συμμετοχή στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας: την αγάπη και την ομολογία της πίστεως.</p>	<p>7.3 «Αγαπήσωμεν αλλήλους...»: Η έμπρακτη εκδήλωση της αγάπης και ο ασπασμός των συλλειτουργούντων ιερέων. Ο λειτουργικός ασπασμός ως «αλληλοπεριχώρηση» της αγάπης των έργων. Το άγιο φίλημα ως συμβολική πράξη εισχώρησης στην ψυχή του άλλου Η ενότητα ομόνοιας, ειρήνης, χρηστότητας ως αποτέλεσμα της αγάπης Συμμετοχή στη Θ. Ευχαριστία: μόνο αυτών που ομολογούν στον Θεό. Η ομολογία της πίστεως: Μετά τη διαβεβαίωση της αγάπης γίνεται η ομολογία πίστεως στην Αγία Τριάδα «Τάς θύρας, τας θύρας»: η αποχώρηση των κατηχούμενων Απαγγελία του Σύμβολου της πίστεως.</p>
<p>7.4 Να εξηγούν την έννοια της «Αγίας Αναφοράς» ως μέρους της Θείας Λειτουργίας</p>	<p>7.4 «Αγία Αναφορά»: η προσφορά θυσίας που αναφέρεται προς τα άνω, προς τον Θεό. Η «Αναφορά» με την έννοια της ανάβασις «Στώμεν καλώς· στώμεν μετά φόβου»: μτφ. «Ας σταθούμε με προσοχή, ας σταθούμε με σεβασμό»: κάλεσμα προς τους πιστούς να προσέλθουν με ορθή πίστη, με ευλάβεια και σεβασμό για την προσφορά της θυσίας. Η βίωση της Θείας Μεταβολής των τιμών Δώρων σε Σώμα και αίμα Χριστού επιτυγχάνεται μόνο από όσους έχουν ακλόνητη πίστη και καθαρότητα καρδιάς.</p>
<p>7.5 Να περιγράψουν τα επιμέρους στάδια της Αγίας Αναφοράς</p>	<p>7.5 Τα επιμέρους στάδια της Αγίας Αναφοράς: - Η ευχαριστήρια ευχή και ο επινίκιος ύμνος - Η ανάμνηση του Μυστικού Δείπνου - Η επίκληση του Αγίου Πνεύματος για τον Καθαγιασμό των τιμών Δώρων - Η μνημόνευση ζώντων και τεθνεώτων</p>
<p>7.6 Να διακρίνουν τους συστατικούς λόγους του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας</p>	<p>7.6 Η σύσταση του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας: - «Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστί τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλῶμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν» (Μτ 26, 26). - «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστί τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.» (Μτ 26, 27-28). - «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν...» (Λκ 29,19).</p>

7.7 Να ερμηνεύουν τη ρήση του Ιησού: «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν...» (Λκ 29,19) ὄχι ὡς διανοητικὴ λειτουργία ἀλλὰ ὡς ἐπίδειξη ἐκ μέρους τοῦ χριστιανοῦ δύναμης καὶ αγωνιστικότητος στὴν καθημερινή ζωή.

7.7 Ερμηνεία:

«Τούτο ποιεῖτε...»: ἐντολή τοῦ Χριστοῦ με τὴ ἔννοια τῆς συνάθροισης τῶν πιστῶν γύρω ἀπὸ Αὐτόν.

Ὁ Χριστός: εἶναι παρών με τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα Του.

Ἡ ἀνάμνηση ὄχι ὡς διανοητικὴ λειτουργία θύμησης τοῦ παρελθόντος ἀλλὰ ὡς βίωση τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ χριστοῦ μέσα στὴ θεία Λειτουργία.

Ἡ σταυρικὴ θυσία ἐπισφραγίζει τὴν Καινὴ Διαθήκη

Ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἐπικράτηση τοῦ καινούριου κόσμου τοῦ Θεοῦ προϋποθέτει ἀκλόνητη πίστη, ἀσκήση, καρτερία, μαρτύριο, θυσία.

Δ.Ε.8: Ετοιμασία για τη Θεία Κοινωνία Θεία Κοινωνία, Απόλυση

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
8.1 Να επισημαίνουν τη σημασία των βασικών μερών της προετοιμασίας για τη Θεία Κοινωνία	<p>8.1 Ετοιμασία για τη Θεία Κοινωνία:</p> <ul style="list-style-type: none">-Σειρά δεήσεων και προσευχών για να αξιώσει ο Θεός τους πιστούς να μεταλάβουν-Η Κυριακή προσευχή («Πάτερ ἡμῶν»): Συσχέτιση του «Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον» με τον «Ἄρτο της Ζωής» δηλαδή το ΧριστόΗ συγχώρηση ως ουσιώδης προϋπόθεση για προσέλευση στο μυστήριο της Θεία Κοινωνίας-Η ευχή της κεφαλοκλισίας («τας κεφαλὰς ἡμῶν των Κυρίω κλίνομεν»): εκδήλωση ταπείνωσης και ευγνωμοσύνης προς τον Θεό-«Πρόσχωμεν», μτφ. «Ας προσέξουμε»: το κάλεσμα να στρέψουν οι πιστοί την προσοχή τους στο Χριστό.-«Τα ἅγια τοις ἁγίοις», μτφ. «Τα ἅγια εἶναι για τους ἁγίους»: η Θεία Κοινωνία εἶναι για τους ἁγίους, δηλ. για τους πιστούς <p>-----</p> <p>8.2 Θεία Κοινωνία:</p> <ul style="list-style-type: none">-Ο μελισμός και η ἔνωση των Τιμίων Δώρων-«Μετά φόβου θεού..»: η πρόσκληση του ιερέα προς όλους τους πιστούς να προσέλθουν για τη Θεία ΚοινωνίαΠροϋποθέσεις προσέλευσης: Φόβος με την ἔννοια της ταπεινότητας, με πίστη και με αγάπη-«Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον,...»: δήλωση της Ανάληψης του Χριστού και της Πεντηκοστής. <p>-----</p> <p>8.3 Ευχαριστία:</p> <ul style="list-style-type: none">-«Ὁρθοί. Μεταλαμβάνοντες...ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.»: Ευχαριστία προς τον Τριαδικό Θεό για τη Θεία Κοινωνία και παράκληση για φρούρηση της ζωής των πιστώνΗ Απόλυση «ἐν εἰρήνῃ»Το αντίδωρο
8.2 Να μελετήσουν τον τρόπο τέλεσης της Θείας Κοινωνίας	
8.3 Να διαπιστώνουν τα κύρια σημεία της Ευχαριστίας και της Απόλυσης και να επισημαίνουν τη σημασία τους	

8.4 Να τεκμηριώνουν τη θέση ότι ο χριστιανός με τη Θεία Κοινωνία ενώνεται με όλη την ανθρωπότητα, με όλη τη δημιουργία και τον Θεό

8.5. Να αντιπαραβάλλουν την κοσμική αγάπη με τη γνήσια χριστιανική αγάπη

8.6 Να προβάλλουν το ευχαριστιακό ήθος ως απάντηση στα διάφορα κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης εποχής

8.4 Κοινωνώντας ο χριστιανός το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, ενώνεται με Αυτόν, γίνεται σύσσωμος και σύναιμος Χριστού δηλαδή «μικρός Χριστός».

Η πολλαπλή ένωση του ανθρώπου με όλο το υπόλοιπο σύμπαν:

Στη Θεία Κοινωνία συνοψίζεται α) ο υλικός κόσμος, που εκπροσωπείται μέσω των δύο βασικών, β) όλη η ανθρωπότητα, στο πρόσωπο του Χριστού, του νέου Αδάμ, γ) όλη η Τριαδική Θεότητα

Η ένωση του ανθρώπου με το συνάνθρωπο: κοινωνία από το «κοινό Ποτήριο»

8.5 Χαρακτηριστικά κοσμικής αγάπης:

-Εγωκεντρική

-Φαινομενική, τυπική, υποκριτική

-Καιροσκοπική πράξη που αποβλέπει στον συναισθηματικό εκβιασμό και στη χειραγώγηση των ανθρώπων

Χαρακτηριστικά χριστιανικής αγάπης:

-Αγάπη που προσφέρεται και δεν δαπανάται

-Αγάπη που όσο μοιράζεται τόσο πολλαπλασιάζεται

-Αγάπη ως θυσία, συγχώρεση, βίωμα, υπομονή, ταπείνωση, ειρήνη, δικαιοσύνη, κ.λ.π.

8.6 Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας ως το μυστήριο της ενώσεως του ανθρώπου με το Χριστό την πηγή της αγάπης.

Λειτουργία μετά τη Θεία Λειτουργία: η αγιαστική δύναμη της Εκκλησίας στην κοινωνία

Η Θεία Κοινωνία ως πρότυπο κοινωνίας: αγαπητική και ισότιμη συμμετοχή όλων δίχως διακρίσεις και ταξικές διαφορές.

Ο Χριστός ως πρότυπο αγάπης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ : ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Δ.Ε. 9 (Ο πλούτος της εκκλησιαστικής ποίησης (Υμνογραφία). Προβληματισμοί για τη λειτουργική γλώσσα και μουσική.)

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>9.1 Να αντιμετωπίζουν την Ορθόδοξη υμνολογία ως αναπόσπαστο στοιχείο της ορθόδοξης λατρείας.</p> <p>9.2 Να διακρίνουν τον πλούτο της υμνογραφίας μέσα στη χριστιανική λατρεία</p> <p>9.3 Να επισημαίνουν τις διαχρονικές επιδράσεις της εκκλησιαστικής υμνολογίας και μουσικής στην τέχνη</p>	<p>9.1 Η εξέλιξη της χριστιανικής ποίησης και μουσικής: τους πρώτους πυρήνες των ύμνων («Άλληλούια», «Άμην», κ.ά. στη σύνθεση των πρώτων απλών τροπαρίων). Θέματα της υμνογραφίας: Εγκωμιαστικοί ύμνοι και ακολουθίες αγίων</p> <p align="center">-----</p> <p>9.2 Είδη ύμνων: Τροπάρια-Κοντάκια -Κανόνες Υμνογράφοι: Ρωμανός ο Μελωδός- Σαββαΐτες: Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Κοσμάς ο Μελωδός, Ανδρέας Κρήτης -Στουδίτες: Θεόδωρος (Αναβαθμούς) Οι ύμνοι: - εκφράζουν αλήθειες της πίστης -Μορφώνουν και διδάσκουν τους πιστούς -Μιλούν στην καρδιά των αγράμματων αλλά πιστών ανθρώπων</p> <p align="center">-----</p> <p>9.3 Ο ανεκτίμητος πλούτος της εκκλησιαστικής υμνολογίας: Η Άρρηκτη σχέση με την Αρχαία ελληνική γλώσσα και Ποίηση, το μεγαλείο των εκπροσώπων της, ως ποιητών και μελωδών ,όχι μόνο ως ξεχωριστών δημιουργών αλλά και ως προσωπικοτήτων. Η επίδραση των ύμνων στη σύγχρονη λογοτεχνία: -Ενέπνευσαν λογοτέχνες οι οποίοι συνέθεσαν ύμνους και ιερές ακολουθίες (Παπαδιαμάντης, Μωραιτίδης, κ.ά) -Επέδρασαν στη συγγραφή λογοτεχνικών έργων (π.χ. Άξιον Εστί) Η σύνδεση της βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής με τη λαϊκή μουσική παράδοση: -Οι επιδράσεις από την αρχαιοελληνική μουσική -Η χρήση στοιχείων της βυζαντινής λαϊκής μουσικής, ιδιαίτερα της δημοτικής μουσικής</p>

9.4 Να αναπτύξουν κριτική σκέψη ως προς τη λειτουργική γλώσσα και μουσική.

9.4 Προβληματισμοί σχετικά με τη λειτουργική γλώσσα: διατήρηση ή όχι της γλώσσας της λατρείας.

Σκοπός της λειτουργικής γλώσσας και της μουσικής: η προσέγγιση του πιστού και η δημιουργία κατάνυξης στην καρδιά του

Τρόποι καλλιέργειας της «λατρευτικής αγωγής» των πιστών:

α. Η τακτική συμμετοχή στη λατρεία οδηγεί στην εξοικείωση του πιστού με τη λειτουργική γλώσσα

β. Η βοηθητική χρήση μεταφράσεων των ακολουθιών της Εκκλησίας

γ. Η συγγραφή των νέων ύμνων στη νεοελληνική γλώσσα

Ο καθαρά φωνητικός χαρακτήρας της βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής που αντιτίθεται στη χρήση μουσικών οργάνων

Μουσικό όργανο στην ορθόδοξη λατρεία γίνεται ο ίδιος ο πιστός (ψυχοσωματικά)

9.5 Να συγκρίνουν τη βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική με τη σύγχρονη κοσμική μουσική

9.5 Χαρακτηριστικά της σύγχρονης κοσμικής μουσικής:

-έκφραση της βιομηχανικής κοινωνίας

-τεχνολογικό –απρόσωπο χαρακτήρα

-επαναλαμβανόμενα μουσικά μοτίβα

-μέσο ψυχαγωγίας και διασκέδασης

Χαρακτηριστικά βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής:

-Μονοφωνική, Προσωπική, ψυχοσωματική συμμετοχή

-Ποικιλομορφία μουσικών μοτίβων

-μέσο πνευματικής ανάτασης και παιδαγωγίας

Δ.Ε. 10 (Η θέση των λαϊκών στη σύγχρονη λατρεία, επισημάνσεις και προβληματισμοί . Η γυναίκα στη λατρεία.)

<p>ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p>ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>10.1 Να αναγνωρίζουν ότι ο διακριτός ρόλος κλήρου και λαού δεν καταργεί την ισοτιμία μεταξύ τους</p> <p>10.2 Να επισημαίνουν τον ισότιμο ρόλο των δύο φύλων στη λατρεία της Εκκλησίας</p> <p>10.3 Να αναλύουν τα αίτια και τις συνέπειες της υποβάθμισης των λαϊκών και ιδιαίτερα των γυναικών στη λειτουργική ζωή</p>	<p>10.1 Κλήρος και λαός: -Διάκριση λειτουργική και όχι ταξική -Κλήρος: μετοχή στην ειδική ιεροσύνη του Χριστού ' λαϊκοί: μετοχή στην ειδική ιεροσύνη -Συναποτελούν το σώμα του Χριστού (Εκκλησία) -Συμμετέχουν στο τριπλό αξίωμα του Χριστού (ιερατικό- προφητικό-βασιλικό) -«Συν- επιτελούν» τα μυστήρια -----</p> <p>10.2 Ισοτιμία των δύο φύλων στη λατρεία: - Δημιουργία «κατ' εικόνα» και «καθ' ομοίωσιν Θεού» - Ίδιες δυνατότητες σωτηρίας - Συμμετοχή στη γενική ιεροσύνη με το Βάπτισμα και το Χρίσμα - Ισοτιμία δεν σημαίνει κατάργηση των ιδιαιτεροτήτων -Συμμετοχή στη λατρεία με διαφορετικούς -----</p> <p>10.3 Ο ρόλος των γυναικών –διακονισσών στην αρχαία εκκλησία. -Η αύξηση του αριθμού των χριστιανών , μετά τον 5^ο αι., και η αβεβαιότητα για την πίστη τους -Η κατάργηση του θεσμού των κατηχουμένων -η άγνοια των λαϊκών σε θέματα πίστης οδηγεί στον περιορισμό της συμμετοχής στη λατρεία Συνέπειες: -Η απομόνωση του λαϊκού κατά τη λατρεία -Η λανθασμένη θεώρηση ότι η λατρεία αποτελεί αποκλειστικό έργο του κλήρου -Η αίσθηση του λαϊκού ως « προσκεκλημένου» και όχι ως ισότιμου μέλους -----</p>

<p>10.4 Να προτείνουν τρόπους επαναφοράς της αρχικής θέσης των λαϊκών, ανδρών και γυναικών, στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας</p>	<p>10.4 Ενημέρωση των πιστών σε θέματα πίστης και λατρείας: -πρόγραμμα κατήχησης, έκδοση σχετικών βιβλίων, μάθημα θρησκευτικών στα σχολεία, μύηση των πιστών στα μυστήρια. Ενεργοποίηση των λαϊκών κατά τις λατρευτικές εκδηλώσεις («συνιερουργία») -Συμμετοχή στη ψαλμωδία και στα αναγνώσματα, απαγγελία «Συμβόλου της πίστεως, της « Κυριακής Προσευχής», κ.ά.</p>
--	---

Δ.Ε. 11. «Ποιήσωμεν άνθρωπον...».

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
11.1 Να ερμηνεύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της δημιουργίας του ανθρώπου από τον Θεό	11.1 Ερμηνεία: Η «κατ' εικόναν» δημιουργία του ανθρώπου και τα πνευματικά χαρίσματα του ανθρώπου (λογική, ελεύθερη βούληση, συνείδηση, κ.λ.π.). Η «καθ' ομοίωσιν» δημιουργία του ανθρώπου ως δυνατότητα εξομοίωσης (θέωσης) του ανθρώπου με τον Θεό μέσω πνευματικής τελείωσης. Ο ρόλος της ανθρώπινης προαίρεσης στη προσπάθεια του ανθρώπου να «ομοιάσει» με τον Θεό. ----- 11.2 Η διαφορετική διαδικασία δημιουργίας του ανθρώπου: Η «χοϊκή» δημιουργία του ανθρώπου και η «πνοή ζωής» του Θεού - το υλικό και πνευματικό στοιχείο της ανθρώπινης φύσης Η τάση του ανθρώπου (ως ψυχοσωματική οντότητα) να επι-κοινωνήσει με τον Θεό, τον συνάνθρωπο και τη φύση ----- 11.3 Τα μυστήρια και η δυνατότητα έκφρασης ευχαριστιών του ανθρώπου προς τον Θεό Η δοξολογία του Θεού ως κάλεσμα του Θεού στον άνθρωπο Τα μυστήρια και η δυνατότητα βιωματικής προσέγγισης του Θεού: -Η «σφραγίδα» του χριστιανού με το Βάπτισμα και το Χρίσμα -Η ένωση με τον Θεό κατά τη Θεία Ευχαριστία -Η συγχώρεση των αμαρτιών με την μετάνοια -Η ένωση με το άλλο φύλο με το Γάμο

Δ.Ε. 12. Η παρουσία του Θεού στην ανθρώπινη ιστορία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
12.1 Να επισημαίνουν τα αίτια και τις συνέπειες της απομάκρυνσης του ανθρώπου από τον Θεό 12.2 Να ορίζουν εννοιολογικά τον θεολογικό όρο «θεία οικονομία» 12.3 Να διακρίνουν τις φάσεις εξέλιξης του σχεδίου της θείας οικονομίας στην ανθρώπινη ιστορία	12.1 Αίτια: Ο εγωισμός, η αυτονόμηση, η κακή χρήση του αυτεξουσίου από τον άνθρωπο Συνέπειες: Η διακοπή της επι-κοινωνίας με τον Θεό (απομάκρυνση από τον παράδεισο) και ο πνευματικός θάνατος του ανθρώπου Η αποθέωση του ατομισμού και η υποδούλωση του ανθρώπου στα πάθη και στο κακό Η δημιουργία επίγειων («ψεύτικων») θεών Η υποταγή στη φθορά και στον θάνατο ----- 12.2 «θεία οικονομία»: το σχέδιο του Θεού για την αποκατάσταση του ανθρώπου και τη σωτηρία της ανθρώπινης φύσης από τη φθορά και τον θάνατο Προϋπόθεση: η ελεύθερη συνέργεια του ανθρώπου ----- 12.3 Οι τρεις φάσεις: 1. <u>Η εκλογή του Ισραήλ ως εκλεκτού Θεού:</u> Η κλήση του Αβραάμ, των Πατριαρχών και η εμφάνιση των προφητών 2. <u>Η έλευση του Χριστού:</u> Η ενσάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού, η διδασκαλία Του, τα θαύματα, τα Πάθη Του, η Ανάστασή Του 3. <u>Η ίδρυση της Εκκλησίας:</u> η συνέχιση του σωτηριώδους έργου του Χριστού, η ένωση με τον Χριστό και η πρόγευση της Βασιλείας του Θεού μέσω των μυστηρίων. -----

<p>12.4 Να δικαιολογούν την ύπαρξη των εορτών στη ζωή της Εκκλησίας</p>	<p>12.4 Γιορτές: Ανάμνηση γεγονότων της ζωής του Χριστού, της Παναγίας και των Αγίων Εορτασμός των θαυμαστών γεγονότων της σωτηρίας του ανθρώπου</p> <p>-----</p>
<p>12.5 Να διακρίνουν τα είδη των γιορτών του χριστιανικού εορτολογίου</p>	<p>12.5 Χριστιανικές γιορτές: εβδομαδιαίες και ετήσιες Ετήσιες γιορτές: Δεσποτικές (προς τιμή του Χριστού), Θεομητορικές (προς τιμή της παναγίας) και εορτές Αγίων Δεσποτικές γιορτές: «κινητές» με επίκεντρο το Πάσχα και «ακίνητες» με επίκεντρο τα Χριστούγεννα</p> <p>-----</p>
<p>12.6 Να αντιδιαστέλλουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των χριστιανικών γιορτών με το χαρακτήρα των κοσμικών εορτών</p>	<p>12.6 Κοσμικές γιορτές: -Αναπαράσταση ιστορικών γεγονότων του παρελθόντος -Η ανάμνηση λειτουργεί ως ιστορική μνήμη -Δεν έχουν μεταξύ τους οργανική σχέση και συνάφεια -Έχουν εθιμοτυπικό, ψυχαγωγικό και παιδαγωγικό χαρακτήρα -Είναι αποκομμένες από κάθε μορφής λατρεία -οργανώνονται γύρω από αόριστα πρόσωπα (π. χ. ημέρα της γυναίκας, του πατέρα κ. ά.) ή γενικές ιδέες (π. χ. ημέρα της γης, του διαβήτη κ. ά.) -προσεγγίζονται κυρίως διανοητικά -έχουν μόνο οριζόντια διάσταση</p> <p>Χριστιανικές γιορτές: -Έχουν εκκλησιαστικό βάθος -Διατηρούν ιστορική συνέχεια -συνδέονται με συγκεκριμένα ιστορικά πρόσωπα. Σε πολλές περιπτώσεις σχετίζονται με κάποιο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός της ζωής του Χριστού ή της Θεοτόκου -Κάθε εορτή είναι ένα εσχατολογικό γεγονός -Κάθε ημέρα είναι ημέρα εορτής για την Εκκλησία, κάθε ημέρα εορτάζεται συνοπτικά ολόκληρο το μυστήριο της θείας οικονομίας -Ο λειτουργικός χρόνος βιώνεται ως ένα διαρκές παρόν, προβαλλόμενο συνεχώς στο μέλλον -Συνδέονται άμεσα με τη λατρεία -Έχουν οριζόντια και κατακόρυφη διάσταση</p>

12.7 Να επισημαίνουν τη σημασία των χριστιανικών γιορτών για το σύγχρονο άνθρωπο

12.7 -Η ευλογία των ανθρώπινων έργων από τον θεό
-Η συντήρηση της πίστης και ο προσανατολισμός του ανθρώπου προς τη πραγματική χαρά, τον Θεό.
-Τα πρότυπα των Αγίων και η κλήση των χριστιανών για μίμησή τους
-Η σύνδεση της ζωής με τη θρησκεία (π.χ. πανηγύρια)

Δ.Ε. 13. Χριστούγεννα: η γιορτή της ενανθρώπισης του Θεού.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
13.1 Να περιγράψουν τους βασικούς σταθμούς εξέλιξης της γιορτής των Χριστουγέννων	13.1 Έως τα μέσα του 4 ^{ου} αι. μ.Χ.: Συνεορτασμός γιορτής Χριστουγέννων και γιορτής Θεοφανείων Μεταφορά της γιορτής των Χριστουγέννων την ημέρα της ειδωλολατρικής γιορτής του Ήλιου -----
13.2 Να διακρίνουν τα τρία στάδια μιας χριστιανικής γιορτής και ειδικότερα της γιορτής των Χριστουγέννων	13.2 Τα τρία στάδια μιας χριστιανικής γιορτής: -Προεόρτια -Γιορτή -Μεθεόρτια Σαρανταήμερο, γιορτή της Γέννησης και Δωδεκαήμερο (Περιτομή, Θεοφάνεια, Υπαπαντή) τα στάδια της γιορτής των Χριστουγέννων αντιστοίχα) -----
13.3 Να τεκμηριώνουν τη θέση ότι η ενσάρκωση του Χριστού αποτελεί μυστήριο	13.3 Ο Χριστός: είναι ιστορικό πρόσωπο Η Ενσάρκωση του Χριστού: Είναι μυστήριο που δεν ερευνάται αλλά φανερώνεται Προϋπόθεση φανέρωσης και αποδοχής: η πίστη Η ενανθρώπιση δεν είναι τοπική μετάβαση αλλά θεϊκή συγκατάβαση -----
13.4 Να ανακαλύπτουν τον διπλό χαρακτήρα της σωτηρίας που εγγυάται η ενανθρώπιση του Χριστού	13.4 Ο διπλός χαρακτήρας της σωτηρίας του ανθρώπου: -Επανάρθωση (διόρθωση προπατορικού αμαρτήματος) -Ανύψωση του ανθρώπου στον Θεό Βασικές Προϋποθέσεις της κοινωνίας Θεού και ανθρώπου: η αγάπη και η ταπείνωση -----

13.5. Να δικαιολογούν τον χαρακτηρισμό των Χριστουγέννων ως «γενέθλια ημέρα της ανθρωπότητας»

13.5 Γέννηση Χριστού =Συνέργεια Θεού και Ανθρώπου.

Εκπλήρωση των προφητειών της Π.Δ.

Χαρακτηριστικά της νέας ανθρωπότητας:

-Οι κοινωνικά ασήμαντοι (βοσκοί), οι «έσχατοι» γίνονται οι πρώτοι «πρώτοι».

-Η πρόσκληση για τον νέο κόσμο του Θεού περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως κοινωνικής θέσης και εθνικότητας.

- Εποχή ειρήνης, χαράς και απελευθέρωσης για τους ανθρώπους.

(βλ. Δείκτη Επιτυχίας και Επάρκειας 5.3 της Β΄ Γυμνασίου)

Δ.Ε. 14 Το κήρυγμα και τα θαύματα του Χριστού μέσα από τη λατρεία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>14.1 Να απαριθμούν τις κυριότερες Δεσποτικές γιορτές της εκκλησίας και να τις εντοπίζουν μέσα στο εορτολόγιο της Εκκλησίας</p> <p>14.2 Να συνδέουν τις κυριότερες Δεσποτικές γιορτές με γεγονότα της ζωής και του έργου του Χριστού</p> <p>14.3 Να διακρίνουν, μέσα από τις ευχές της Εκκλησίας, τις βασικές παραμέτρους του κηρύγματος του Χριστού</p>	<p>14.1 Ακίνητες Δεσποτικές γιορτές: Χριστούγεννα (25 Δεκεμβρίου), Περιτομή του Χριστού (1 Ιανουαρίου), Θεοφάνια (6 Ιανουαρίου), Υπαπαντή (2 Φεβρουαρίου), Μεταμόρφωση (6 Αυγούστου), Ύψωση Τιμίου Σταυρού (14 Σεπτεμβρίου) Κινητές Δεσποτικές γιορτές: Είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα, Μυστικός δείπνος, τα Πάθη, η Ανάσταση, η εμφάνιση του Χριστού στο Θωμά, η Ανάληψη</p> <p>-----</p> <p>14.2 Δεσποτικές γιορτές και σχέση με γεγονότα της ζωή του Χριστού (ενδεικτικά): Χριστούγεννα: η γέννηση του Χριστού, Θεοφάνια: η βάπτιση του χριστού Υπαπαντή: η συνάντηση του Ιησού, της Μαρίας και του Ιωσήφ με τον γέροντα Συμεών και τη προφήτισσα Άννα, κ.ά.</p> <p>-----</p> <p>14.3 Ευχές της Εκκλησίας (ενδεικτικά): Ευχή του Ευχελαίου, Ευχή της Αναφοράς από τη Λειτουργία του Μ. Βασιλείου) Το κήρυγμα του Χριστού: -Κήρυγμα σωτηρίας -Κήρυγμα προστασίας από την πλάνη της ειδωλολατρίας -Κήρυγμα θεραπείας -Κήρυγμα ελπίδας και χαράς -Κήρυγμα ειρήνης του -Κήρυγμα αποκάλυψης της βασιλείας του Θεού</p> <p>-----</p>

<p>14.4 Να νοηματοδοτούν σύγχρονες καταστάσεις με γνώμονα το κήρυγμα του Χριστού</p>	<p>14.4 Ο εγωκεντρικός σύγχρονος άνθρωπος και η σωτηρία του από την ψευδαίσθηση της κοσμικής ελευθερίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το σημαντικότερο βήμα σωτηρίας του ανθρώπου: η πίστη, η αναγνώριση του Χριστού ως Σωτήρα. - Οι εντολές είναι οδοδείκτες της πορείας του ανθρώπου προς τον Θεό - Οι ψεύτικοι θεοί της καταναλωτικής κοινωνίας και η απελευθέρωση του ανθρώπου από το ατέρμονο κυνηγητό της ύλης - Η υποδούλωση του σημερινού ανθρώπου στα πάθη του και στις ευτελείς επιθυμίες του και η θεραπεία της ψυχής από το ατέρμονο κυνηγητό των επίγειων απολαύσεων - Το άγχος, καταπίεση, η θλίψη και η απόγνωση της κοινωνίας και η ανακούφιση, η ελπίδα και η χαρά που προσφέρει η πίστη στο Χριστό. - Οι συγκρούσεις σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο της σημερινής εποχής και το μήνυμα της ειρήνης, εσωτερικής και εξωτερικής, που κομίζει ο Χριστός - Η υπέρβαση της κοσμικής κοινωνίας όπου κυριαρχεί ο ατομικό ή το ομαδικό συμφέρον και η πρόγευση της Βασιλείας του Θεού ως κοινωνίας προσώπων όπου κυριαρχεί η ομοθυμία και ομοήθεια (ομού + θυμός και ήθος) και ομοψυχία των μελών της. <p>-----</p>
<p>14.5 Να ανακαλύπτουν μέσα από την ανάλυση ευχών και ύμνων τη πνευματική διάσταση των θαυμάτων του Χριστού</p>	<p>14.5 Ευχές και ύμνοι της Εκκλησίας (ενδεικτικά): Ευχή του Ευχελαίου, Ευχή του Μικρού Αγιασμού, Κοντάκιον της Κυριακής του Παραλύτου, Κοντάκιον της Κυριακής του τυφλού)</p> <p>Η πνευματική διάσταση των θαυμάτων του Χριστού: Προηγείται η θεραπεία της ψυχής και έπεται η θεραπεία του σώματος Συνειδητοποίηση της αμαρτωλότητας και της ανάγκης πνευματικής τελείωσης</p> <p>-----</p>

Δ.Ε. 15: Παναγία, η μητέρα του Χριστού

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
15.1 Να προσεγγίζουν βασικές θεολογικές αλήθειες που αφορούν το πρόσωπο της Παναγίας	15.1 Η Παναγία: -Ελεύθερα αποδέχεται το θέλημα του Θεού. -Προσφέρει το σώμα της για μια νέα, τέλεια ανάπλαση της ανθρώπινης φύσης. -Είναι η Νέα Εύα: με την υπακοής της στο θείο θέλημα και τη σάρκωση του δευτέρου προσώπου της Αγίας Τριάδος, άλλαξε την πορεία της - Η Παναγία ζει κυριολεκτικά «ουκέτι εν εαυτή, ζη δε εν αυτή ο Χριστός» -Βιώνει τον πόνο, τη θλίψη και τη δοκιμασία, αγόγγυστα, με υπομονή, ακακία και δοξολογία προς το Θεό, πιστεύοντας ότι είναι δώρα Του. -Βιώνει την μετουσίωση του πόνου σε χαρά με την Ανάσταση του Χριστού -----
15.2 Να αναλύουν τους θεολογικούς όρους: «Παναγία», «Θεοτόκος», «Αειπάρθενος»	15.2 «Παναγία» (Παν +άγιος) : η πλήρη αγιότητα της Θεοτόκου «Θεοτόκος» (Θεός+ τίκτω) : γέννησε τον Θεό «Αειπάρθενος» (αεί +παρθένος): η Παναγία παρέμεινε Παρθένος κατά τη σύλληψη και τη γέννηση του Χριστού -----
15.3 Να αναγνωρίζουν τις Θεομητορικές γιορτές και να τις συσχετίζουν με γεγονότα της ζωής της Παναγίας	15.3 Θεομητορικές γιορτές: αναφέρονται σε γεγονότα της ζωής της Παναγίας -Το Γενέθλιο της Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου) :η γέννηση της Θεοτόκου -Τα Εισόδια της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου): η αφιέρωση της Παναγίας από τους γενείς της στο ναό των Ιεροσολύμων -Η Σύναξη της Θεοτόκου (26 Δεκεμβρίου): εορτασμός του προσώπου που γέννησε το Θείο Βρέφος -Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου (25 Μαρτίου): Η χαρμόσυνη αναγγελία του αρχαγγέλου Γαβριήλ προς τη Μαρία ότι θα γεννήσει τον Υιό του Θεού -Η κοίμηση της Θεοτόκου (15 Αυγούστου): το Πάσχα του καλοκαιριού -----
15.4 Να επισημαίνουν τους βασικούς άξονες των	15.4 Ακολουθίες προς τιμήν της Παναγίας:

<p>ακολουθιών που έχουν συνταχθεί προς τιμήν της Παναγίας</p>	<p>-Ακάθιστος Ύμνος: Θέμα η ενανθρώπιση του Χριστού και η αρχή της σωτηρίας του ανθρώπου -Μικρός και Μεγάλος παρακλητικός Κανόνας: Θέμα η Παναγία ως μεσίτρια Θεού και ανθρώπων -Τα Θεοτόκια: η μεσιτεία της Θεοτόκου, η παρηγοριά σε δυσκολίες της ζωής, η ενίσχυση της πίστης, κ.α.</p>
<p>15.5 Να διακρίνουν τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ της ορθόδοξης και ρωμαιοκαθολικής παράδοσης σχετικά με τη Σύλληψη και την Κοίμηση της Θεοτόκου</p>	<p>15.5 Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία: -«Άσπιλη σύλληψη» Θεοτόκου -Ανάληψη της Παναγίας στον ουρανό με το σώμα της Ορθόδοξη Εκκλησία: -Λήψη από τη Παναγία του χαρίσματος της πλήρους αγιότητας κατά τον Ευαγγελισμό -Μετά το θάνατο της Παναγίας, το σώμα της «μετέστη» στον ουρανό άφθαρτο και σε πλήρη δόξα</p>
<p>15.6 Να αιτιολογούν την περίοπτη θέση που κατέχει η Παναγία τόσο στην ορθόδοξη Εκκλησία όσο και στη ζωή των πιστών</p>	<p>15.6 Παναγία και Εκκλησία: (βλ. Δείκτη Επιτυχίας & Επάρκειας 4.5 της Β΄ Γυμνασίου) -Η θέση της Θεοτόκου στη βυζαντινή αγιογραφία. -Η αναφορά της Παναγίας στη Θεία Λειτουργία. -Οι ακολουθίες προς τιμήν της Παναγίας: Ο Ακάθιστος Ύμνος, οι Παρακλητικοί Κανόνες. -Οι Θεομητορικές εορτές. Παναγία και χριστιανοί: -Πρότυπο αγιότητας, μητέρας, γυναίκας, ανθρώπου. -Πρότυπο ταπείνωσης και εμπιστοσύνης στον Θεό -Πρότυπο γλυκύτητας, αγαλλίασης (η «χαρά των θλιβομένων») - «Ο γλυκασμός των Αγγέλων, των θλιβομένων η χαρά, χριστιανών η προστάτις...» (ύμνος περιόδου δεκαπενταυγούστου) -Αίσθηση διαρκούς παρουσίας της Παναγίας στην καθημερινή ζωή των χριστιανών. -Απόδοση εκατοντάδων επωνυμιών.</p>
<p>15.7 Να τεκμηριώνουν τη θέση ότι στο πρόσωπο της Παναγίας εκπληρώνονται οι υποσχέσεις του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου</p>	<p>15.7 Το πρωτευαγγέλιο (βλ. Δείκτη Επιτυχίας και Επάρκειας 4.3. της Α΄ Γυμνασίου). Προφητείες Π.Δ. για την Παναγία (βλ. Δείκτη Επιτυχίας και Επάρκειας 28.2. της Α΄ Γυμνασίου). Ευαγγελισμός (βλ. Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας 4.2 & 4.3 της Β΄ Γυμνασίου)</p>

Δ.Ε. 16: Οι άγιες εικόνες: έκφραση της πίστης

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
16.1 Να περιγράψουν τα κυριότερα γεγονότα της εποχής της εικονομαχίας	16.1 Εικονομαχία: (βλ. Δείκτη επιτυχίας & Επάρκειας 18.2Γ' Γυμνασίου) -Αμφισβήτηση της λατρείας των εικόνων -Οι δύο φάσεις της Εικονομαχίας -Η Ζ' Οικουμενική Σύνοδος και η αναστήλωση των εικόνων (Κυριακή της Ορθοδοξίας) -----
16.2 Να αναλύουν τα αίτια και τις συνέπειες της εικονομαχίας	16.2 Αίτια εικονομαχίας: Κοινωνικοπολιτικά και θρησκευτικά (βλ. Δείκτη επιτυχίας & Επάρκειας 18.1 Γ' Γυμνασίου) Συνέπειες εικονομαχικών έριδων : διώξεις μοναχών, καύση εικόνων, κ.ά. -----
16.3 Να ερμηνεύουν με θεολογικά κριτήρια τα βασικά χαρακτηριστικά της βυζαντινής αγιογραφίας	16.3 Η βυζαντινή αγιογραφία είναι κλητική: καλεί τους πιστούς στη Βασιλεία του Θεού Σκοπός βυζαντινής αγιογραφίας: η παράσταση χαρακτηριστικών του κόσμου του θεού και όχι η πιστή απεικόνιση του κόσμου των αισθήσεων (κοσμική τέχνη) Η υπέρβαση του χώρου και του χρόνου στη βυζαντινή αγιογραφία: γεγονότα που απέχουν χώρο -χρονικά εικονίζονται στο ίδιο γεγονός (π.χ. η εικόνα της γέννησης του Χριστού) Οι δύο διαστάσεις της βυζαντινής αγιογραφίας: ύψος και πλάτος Η μεταμόρφωση των προσώπων στη βυζαντινή αγιογραφία Συμβολισμοί της εικόνας (ενδεικτικά): Μάτια: Τα μάτια ζωγραφίζονται μεγάλα και ζωηρά, φανερώνοντας ψυχική ένταση γιατί είδαν τα μεγάλα και τα υπερκόσμια. Αυτιά: Μερικές φορές παρουσιάζονται μεγάλα γιατί άκουσαν τις εντολές του Κυρίου. Μύτη: Παρουσιάζεται πολλές φορές μεγαλύτερη από το κανονικό και μακρόστενη και συμβολίζει τον περιορισμό των αισθήσεων . Στόμα: Σχεδιάζεται μικρό σε σχέση με το πρόσωπο για να δείξει τη σημασία της σιωπής Μέτωπο: Είναι πλατύ, ψηλό, με μια ελαφριά παραμόρφωση, η οποία φανερώνει το βάθος

<p>16.4 Να αντιπαραβάλλουν τις έννοιες: τιμή των εικόνων και λατρεία, απόδοση τιμής στο εικονιζόμενο πρόσωπο.</p> <p>16.5 Να συγκρίνουν την τεχνοτροπία της Μακεδονικής με την τεχνοτροπία της Κρητικής σχολής</p> <p>16.6 Να δικαιολογούν τη σημαντική θέση που κατέχουν οι εικόνες τόσο στην ορθόδοξη παράδοση όσο και στη ζωή των πιστών</p>	<p>της σκέψης και της σοφίας του εικονιζόμενου προσώπου. Χέρια: τα δάκτυλα των χεριών είναι συχνά υπερβολικά μεγάλα για να τονίσουν τη σημασία του αντικειμένου που κρατούν ή εκείνου που δείχνουν. Η σχηματική παράσταση της φυσικής πραγματικότητας (π.χ. βουνά, φυτά, ζώα, κ.ά)</p> <p>-----</p> <p>16.4 Διαφορά «λατρείας» και «προσκύνησης» των εικόνων. Λατρευτική προσκύνηση μόνο στον Θεό. Τιμητική προσκύνηση μόνο στα εικονιζόμενα πρόσωπα και όχι στο υλικό της εικόνας. Η εικόνα δεν θεοποιείται αλλά τιμάται ως κτίσμα του Θεού.</p> <p>-----</p> <p>16.5 Μακεδονική σχολή: -έμφαση στα ζωηρά χρώματα, στις φυσικές και ρεαλιστικές κινήσεις Κρητική σχολή: -έμφαση στην ασκητικότητα, στην αυστηρότητα και στην ευγένεια των προσώπων</p> <p>-----</p> <p>16.6 Παιδαγωγική αξία των εικόνων: - Εικόνα: μέσο αναγωγής του πιστού στη ζωή και στην προσωπικότητα των Αγίων της Εκκλησίας και του Χριστού. - Ο εικονιζόμενος Άγιος: πρότυπο ζωής για τον χριστιανό.</p>
--	---

Δ.Ε. 17: Η μνήμη των αγίων, αφορμές για ένα σύγχρονο ανθρωπολογικό προβληματισμό

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
17.1 Να προσδιορίζουν εννοιολογικά τον θεολογικό όρο «Άγιος» και να διακρίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά ενός Αγίου	17.1 Αγιότητα: δεν είναι ατομικό κτήμα κανενός αλλά θέμα προσωπικής σχέσεως με τον Θεό. Άγιος: ο χριστιανός που έζησε με σοβαρότητα την πίστη του στο Θεό, υπέστη βαθμηδόν μία οντολογική αλλοίωση από την χάρη του Θεού, δεν παρέμεινε στο στάδιο της ηθικής ζωής αλλά οδηγήθηκε στη μέθεξη και στη θέωση. Ο άγιος: -Συμμετέχει με γνησιότητα στη λατρεία της Εκκλησίας -Μέσω της ταπείνωσης και του περιορισμού των παθών ενώθηκε με τον Θεό -Αποδέχθηκε χωρίς διακρίσεις τον συνάνθρωπό του -Συμφιλιώθηκε με όλη τη δημιουργία ----- 17.2 Γιορτή των Αγίων Πάντων: απόδοση τιμής σε όλους τους αγίους, γνωστών και αγνώστων οι οποίοι αγωνίστηκαν για την ένωσή τους με τον Θεό (προφήτες, δίκαιοι, απόστολοι, ομολογητές, ιεράρχες, ασκητές) Η θέση της γιορτής στο χριστιανικό εορτολόγιο: Κυριακή μετά την Πεντηκοστή για να τονισθεί ο ενεργός ρόλος του Αγίου Πνεύματος στην επίτευξη της αγιότητας -----
17.2 Να αναγνωρίζουν το περιεχόμενο της γιορτής των Αγίων Πάντων και τη θέση που έχει η συγκεκριμένη γιορτή στο χριστιανικό εορτολόγιο	

<p>17.3 Να δικαιολογούν τη σχέση μεταξύ των χριστιανών και των αγίων που φέρουν το όνομά τους.</p> <p>17.4 Να προσδιορίζουν τη μίμηση των αγίων από τους πιστούς ως την ανώτερη μορφή απόδοσης τιμής προς αυτούς</p>	<p>17.3 Πνευματική σχέση του χριστιανού με τον άγιο του οποίου το όνομα φέρει. Είναι ο πρεσβευτής του χριστιανού στον ουρανό Είναι ένας από τους υπερασπιστές του στην έσχατη κρίση Αποτελεί πρότυπο προς μίμηση -----</p> <p>17.4 Ο άγιος: Αποτελεί πρότυπο αληθινού ανθρώπου συμφιλωμένου με τον θεό, τον εαυτό του, το συνάνθρωπο και τη φύση Η μίμηση των αγίων είναι και μίμηση Χριστού Αποτελεί πρότυπο αγάπης, πραότητας, ειρήνης, αυθεντικής πίστης, αγώνα για τη θέωση. Προτάσσει την ταπείνωση, τη μετάνοια και τη συγχώρεση απέναντι στον εγωκεντρισμό και την φαυλότητα του σύγχρονου ανθρώπου -----</p>
---	---

Διδακτική ενότητα 18: Τι μπορεί να μάθει ο άνθρωπος για το Θεό; Προσέγγιση της γιορτής της Μεταμόρφωσης.

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>18.1 Να περιγράψουν, με βάση την εκκλησιαστική υμνογραφία και εικονογραφία, το γεγονός της Μεταμόρφωσης του Χριστού</p> <p>18.2 Να διακρίνουν την ουσία από τις ενέργειες του Θεού</p> <p>18.3 Να εξηγήσουν τους θεολογικούς όρους «θεοπτία» και «θέωση»</p> <p>18.4 Να επισημαίνουν τη δυνατότητα της γνώσης του Θεού μέσα από το πρόσωπο του Χριστού</p>	<p>18.1 Ο Ιησούς στο όρος Θαβώρ. Η μεταμόρφωση του προσώπου και των ενδυμάτων. Η παρουσία του παλαιού (Μωυσής, Ηλίας) και του καινούριου κόσμου του Θεού (μαθητές Χριστού) Η φανέρωση της δόξας της θεότητας του Χριστού με το άκτιστο φως. -----</p> <p>18.2 Η ουσία του Θεού: ακατάληπτη, απρόσιτη, αμέθεκτη Οι ενέργειες του Θεού: μεθεκτές Ονομασίες των ενεργειών του Θεού: άκτιστες, φως, δόξα, βασιλεία, δύναμη, αγάπη -----</p> <p>18.3 «θεοπτία»: η θέα του άκτιστου φωτός από τον άνθρωπο «θέωση»: η ένωση με τον Θεό, η μόνη δυνατότητα γνώσης του Θεού «θεοπτία» και «θέωση»: ταυτόσημοι όροι -----</p> <p>18.4 Η γνώση του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη: - Φανέρωση «διά άκτιστων συμβόλων» (φωτιά, άνεμος, δρόσος) - Μερική γνώση του Θεού Η «ένσαρκη» φανέρωση του Θεού διά του Χριστού και η δυνατότητα της πλήρους θεογνωσίας Η Εκκλησία (σώμα Χριστού): ο χώρος της γνώσης του Θεού Η συμμετοχή στη μυστηριακή ζωή, η προσευχή και η άσκηση ως προϋποθέσεις της θέωσης</p>

Διδακτική ενότητα 19: «Προσκυνοῦμέν σου τά Πάθη, Χριστέ...».

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>19.1 Να επεξηγούν την έννοια και τη σημασία της «Μεγάλης Εβδομάδας»</p> <p>19.2 Να επισημαίνουν τις λειτουργικές ιδιαιτερότητες και τις κυριότερες ακολουθίες της Μ. Εβδομάδας</p> <p>19.3 Να συνδέουν τις ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδας με γεγονότα ή παραβολές του Χριστού και να διακρίνουν το ιδιαίτερο νόημά τους</p>	<p>19.1 Μεγάλη Εβδομάδα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η εβδομάδα πριν το Πάσχα (από την Κυριακή των Βαΐων το βράδυ μέχρι το Μ. Σάββατο) -Αναφορά σε «μεγάλα» δηλαδή σε σημαντικά και σωτηριώδη γεγονότα: τα Πάθη, τη Σταύρωση, το Θάνατο και την Ανάσταση του Κυρίου - Η κλήση των πιστών για συμπόρευση, «συσταύρωση» και «συνανάσταση» με τον Χριστό <p>-----</p> <p>19.2 Λειτουργική ιδιαιτερότητα Μεγάλης Εβδομάδας:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η τέλεση του Όρθρου της επόμενης ημέρας από το βράδυ της προηγούμενης ημέρας <p>Κυριότερες ακολουθίες (ενδεικτικά):</p> <p>Οι ακολουθίες του Νυμφίου, το τροπάριο της Κασσιανής, η ακολουθία του Νιπτήρος, η ακολουθία των Παθών, τα εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής, η ακολουθία της Αναστάσεως, ο εσπερινός της Αγάπης</p> <p>-----</p> <p>19.3 Κυριακή των Βαΐων:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα: η υποδοχή του Χριστού στις καρδιές των πιστών, η συμπόρευση στα Πάθη και στην Ανάσταση. <p>Μεγάλη Δευτέρα :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ο πάγκαλος Ιωσήφ: προεικόνιση του Χριστού -Το περιστατικό της άκαρπης συκιάς: κάθε ανθρώπινη ψυχή, που δεν αποδίδει πνευματικούς καρπούς. <p>Μεγάλη Τρίτη :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η παραβολή των δέκα Παρθένων: η εγρήγορση της πίστης -Η παραβολή των Ταλάντων: η καλλιέργεια των πνευματικών χαρισμάτων για προσωπικό

και κοινωνικό όφελος

Μεγάλη Τετάρτη :

-η επάλειψη των ποδιών του Χριστού με μύρο και δάκρυα από την αμαρτωλή γυναίκα: η άκρα ταπείνωση που οδηγεί στη μετάνοια

Μεγάλη Πέμπτη:

-Ο ιερός Νιπτήρας, ο Μυστικός Δείπνος, η προσευχή στη Γεθσημανή, η προδοσία του Ιούδα: η ελευθερία της ταπείνωσης

Μεγάλη Παρασκευή :

-Η ανάμνηση των Παθών του Χριστού: η ελευθερία της θυσίας

Μεγάλο Σάββατο :

-Η ταφή του Χριστού και η κάθοδος στον Άδη: η ελευθερία από τον θάνατο

19.4 Η σωτηριολογική διάσταση της Σταύρωσης για τον άνθρωπο:

-Η ελευθερία από τον θάνατο

-Η συμφιλίωση με τον Θεό

-Η θεμελίωση της Εκκλησίας

-Η δυνατότητα της αθανασίας

Προϋποθέσεις συμμετοχής στο Πάθος του Χριστού (ενδεικτικά):

-Η «απέκδυση» της ανθρώπινης ψυχής από τις αμαρτίες

-Η συμμετοχή στο μυστήριο της Θ. Ευχαριστίας

-Η μίμηση του Χριστού

19.4 Να εντοπίζουν τη σωτηριολογική διάσταση που έχει για τον άνθρωπο η Σταυρική θυσία του Χριστού και να αναγνωρίζουν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη συμμετοχή του ανθρώπου στο Πάθος του Χριστού

Διδακτική ενότητα 20: Η Ανάσταση του Χριστού.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>20.1 Να περιγράψουν μέσα από τους ύμνους και ακολουθίες της Εκκλησίας το γεγονός της Ανάστασης του Χριστού</p> <p>20.2 Να επισημαίνουν ότι βασική προϋπόθεση της βίωσης της χαράς της Ανάστασης αποτελεί η ουσιαστική συμμετοχή του πιστού στο Πάθος του Χριστού</p> <p>20.3 Να εξηγούν τους λόγους για τους οποίους η Ανάσταση του Χριστού θεωρείται «ακρογωνιαίος λίθος» της Εκκλησίας και θεμέλιος της χριστιανικής ζωής</p>	<p>20.1 Η συνάντηση των Μυροφόρων με τους δύο αγγέλους στο κενοτάφιο. Η συνάντηση των Μυροφόρων με τον Χριστό. Η εμφάνιση του Χριστού στους μαθητές. -----</p> <p>20.2 Η σταύρωση του Χριστού ως μυστήριο χαρμολύπης: λύπη για το Πάθος, χαρά για την Ανάσταση Η προσέγγιση του Πάθους και της Ανάστασης μέσα στην Εκκλησία: μετοχή στη μυστηριακή ζωή, προσευχή, μετάνοια, άσκηση Η χαρά της Ανάστασης ως πρόγευση της Βασιλείας του Θεού Η χαρά για τη νίκη κατά του θανάτου, για το δώρο της αθανασίας, για τη συγχώρεση των ανθρώπινων αμαρτιών -----</p> <p>20.3 Η Ανάσταση του Χριστού ως πρόγευση της κοινής ανάστασης των ανθρώπων Απ. Παύλος: «εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν» (Α΄ Κορ 15,14) Η πίστη στην Ανάσταση ως στήριγμα της πρώτης Εκκλησίας (περίοδος διωγμών, ομολογητές, μάρτυρες, κ.ά.) Η ψυχοσωματική ανάσταση του ανθρώπου κατά τη Δευτέρα Παρουσία Η ομολογία στο «Σύμβολο της Πίστεως»: «Προσδοκῶ ἀνάσταση νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος» Η Ανάσταση του Χριστού και η δυνατότητα της αθανασίας του ανθρώπου Η πίστη στην Ανάσταση ως φορέας δύναμης και ελπίδας Η προοπτική της Ανάστασης και η μεταμόρφωση της ζωής του ανθρώπου (προσαρμογή στο τρόπο ζωής της Βασιλείας του Θεού)</p>

Διδακτική ενότητα 21: Ο Τριαδικός Θεός: οι γιορτές της Πεντηκοστής και του Αγίου Πνεύματος.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ		
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>		
21.1 Να αιτιολογούν τον χαρακτηρισμό της Πεντηκοστής ως «γενέθλιο ημέρα» της Εκκλησίας	<p>21.1 Η υπόσχεση του Χριστού για αποστολή του Αγίου Πνεύματος Το γεγονός της Πεντηκοστής (Πραξ. 2, 1-11). Το κήρυγμα του Πέτρου και η βάπτισμα των τριών χιλιάδων ψυχών. Η διαμόρφωση του αρχικού πυρήνα της Εκκλησίας. Η Πεντηκοστή ως έκφραση της ενότητας. Ο Πύργος της Βαβέλ ως έκφραση της σύγχυσης και της διάσπασης.</p> <p>-----</p> 21.2 Να αναλύουν θεολογικά τη βυζαντινή εικόνα της Πεντηκοστής	<p>21.2 Στοιχεία βυζαντινής εικόνας:</p> <ul style="list-style-type: none">- Το υπερώο- Η ημικυκλική θέση των Αποστόλων- Στην κορυφή του ημικύκλιου οι Πρωτοκορυφαίοι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος- Η κενή θέση: η θέση του Χριστού, της θείας Κεφαλής της Εκκλησίας- Οι πύρινες γλώσσες ως σύμβολο του αγιοπνευματικού φωτισμού των Αποστόλων και του χαρίσματος της γλωσσολαλίας- Ο γέροντας με το στέμμα ως προσωποποίηση του κόσμου- Το σκοτάδι που περιβάλλει τον γέροντα ως σύμβολο του μη βαπτισμένου κόσμου- Τα 12 ειλητάρια ως σύμβολο του κηρύγματος των 12 Αποστόλων <p>-----</p> 21.3 Να προβάλλουν τον Αγιοτριαδικό τρόπο ζωής ως πρότυπο ζωής του σύγχρονου ανθρώπου	<p>21.3 Ο Τριαδικός Θεός</p> <ul style="list-style-type: none">- Μία ουσία, τρεις υποστάσεις – πρόσωπα.- Σχέσεις προσώπων της Αγίας Τριάδος και συσχετισμός με την ανθρώπινη κοινωνία- Αγάπη και αλληλοπεριχώρηση.- Ελευθερία και ισότητα.- Διαφορά και ενότητα. <p>-----</p>

21.4 Να επισημαίνουν την παρουσία της χάρης του Αγίου Πνεύματος μέσα από τα μυστήρια και τις αγιαστικές πράξεις της Εκκλησίας

21.4 Το Άγιο Πνεύμα στην λατρεία
Ο αγιασμός της ύλης μέσω των Μυστηρίων (Θεία Ευχαριστία, Βάπτισμα, Ευχέλαιο, κ.ά) και των αγιαστικών πράξεων
Εκκλησία και Θεία χάρη: η προσέγγιση του Χριστού με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος
Η κλήση του πιστού προς την αγιότητα για τη συγκρότηση μια τέλειας κοινωνίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄ : ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

Διδακτική ενότητα 22: Η είσοδος και ένταξη στην Εκκλησία: τα μυστήρια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>22.1 Να αναλύουν τις θεολογικές έννοιες «μυστήρια», «Βάπτισμα» και «Χρίσμα»</p>	<p>22.1 Μυστήρια: θεοσύστατες τελετές της Ορθόδοξης Εκκλησίας που είναι απαραίτητες για τη σωτηρία του ανθρώπου, οι οποίες έχουν σκοπό τον αγιασμό των μελών της, την ένωση τους με τη θεότητα και την δυνατότητα να κληρονομήσουν την αιώνια ζωή Ονομασία «Μυστήρια»: επειδή αυτό που μεταφέρουν είναι μυστικό και αθέατο στους σωματικούς οφθαλμούς Βάπτισμα: προέλευση από τη λέξη βάπτω/βαπτίζω που σημαίνει «βυθίζω συχνά ή έντονα, βουτάω, καταδύω». Ένα από τα επτά τελετουργικά μυστήρια των Χριστιανικών εκκλησιών με χρήση νερού ως συμβόλου εξαγνισμού Χρίσμα: προέλευση από τρήμα «χρίω» που σημαίνει «επιλέγω, εκλέγω» Χρίσμα είναι το ιερό Μυστήριο κατά το οποίο χριεται σταυροειδώς με Άγιο Μύρο ο βαπτιζόμενος, κατέρχεται η θεία Χάρη, η οποία σφραγίζει την νέα πνευματική του ζωή.</p> <p align="center">-----</p>
<p>22.2 Να αναγνωρίζουν τις προτυπώσεις του Βαπτίσματος στην Παλαιά Διαθήκη και τη σημασία τους</p>	<p>22.2 Προτυπώσεις: -Η διάβαση του Ιορδάνη ποταμού των Ισραηλιτών με τον Ιησού του Ναυή: διάβαση από την αμαρτία (έρημος) στον καινούριο κόσμο του Θεού (γη της Επαγγελίας) μέσω του Ιορδάνη ποταμού (βάπτισμα) -Ο κατακλισμός του Νώε: Ο κόσμος της αμαρτίας καταστρέφεται, ο κόσμος του θεού σώζεται -Η διάβαση της Ερυθράς θάλασσας: το νερό καταστρέφει και ελευθερώνει από την εξουσία του διαβόλου</p> <p align="center">-----</p>
<p>22.3 Να προσεγγίζουν την προϊστορία του Βαπτίσματος και του Χρίσματος</p>	<p>22.3 Ιστορία του Βαπτίσματος: -Ίδρυση του μυστηρίου από το Χριστό (εντολή προς του μαθητές του να βαπ'τιζουν στο όνομα της Αγίας Τριάδας)</p>

<p>22.4 Να επισημαίνουν τα επιμέρους στάδια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος και να εξηγούν το συμβολισμό τους</p>	<p>-Η βάπτισμα των πρώτων χριστιανών σε μεγάλη ηλικία -Προηγούνταν τριετής κατήχηση. -Διάκριση κατηχουμένων σε ακρώμενους, κυρίως κατηχουμένους και φωτιζόμενους Ιστορία του χρίσματος: -Παλαιά Διαθήκη: χρίση με λάδι των βασιλέων, προφητών, ιερέων -Καινή Διαθήκη: χρίση του Ιησού με το Άγιο Πνεύμα κατά τη βάπτισή Του Χρίση των βαπτιζομένων με χειροθεσία</p> <hr/> <p>22.4 Στάδια Βαπτίσματος και Χρίσματος: -Ο ιερέας μαζί με το βαπτιζόμενο και τον ανάδοχο στέκονται στο νάρθηκα ή στο πίσω μέρος του Ναού. Συμβολίζει την έναρξη της εισόδου του βαπτιζομένου στην Εκκλησία. -Τα στάδια της κατήχησης: απόταξη του Σατανά, σύνταξη με το Χριστό, απαγγελία του Συμβόλου της Πίστεως, προσκύνηση της εικόνας του Χριστού. -Αγιασμός του νερού και του λαδιού και επάλειψη του νηπίου με λάδι, σύμβολο αγώνα θεραπείας και άφεσης αμαρτιών -Βάπτισμα: τριπλή κατάδυση και ανάδυση του βαπτιζομένου, σύμβολο της συμμετοχής του βαπτιζομένου στην τριήμερη ταφή και την ανάσταση του Χριστού -Χρίσμα: Επάλειψη με άγιο Μύρο, σφραγίδα Αγίου Πνεύματος, απόδοση πνευματικών χαρισμάτων -Κουρά μαλλιών: σύμβολο μικρής θυσίας του βαπτιζόμενου προς τον θεό και εκλογής ως στρατιώτη του Χριστού -Σταυρός και λευκή ενδυμασία ως σύμβολα της θυσιαστικής αγάπης και της πνευματικής αγνότητας αντίστοιχα -Τριπλή περιφορά γύρω από την κολυμβήθρα: πνευματικός «χορός», εκδήλωση χαράς και πανηγυρισμού για το ότι ένας ακόμη άνθρωπος δέχτηκε τη σωτηρία. -Ανάγνωση του Ευαγγελίου και ευχαριστήριες ευχές, συμμετοχή στη Θεία Κοινωνία</p>
<p>22.5 Να διακρίνουν τα είδη του Βαπτίσματος</p>	<p>22.5. Είδη Βάπτισμας: -Βάπτισμα στην Εκκλησία -Βάπτισμα του μαρτυρίου ή Βάπτισμα αίματος «Ὡσπερ οἱ βαπτιζόμενοι τοῖς ὕδασιν, οὕτως οἱ μαρτυροῦντες τῷ ἰδίῳ λούονται αἵματι» (Ιερός Χρυσόστομος) -Βάπτισμα της ανάγκης ή Αεροβάπτισμα</p>

22.6 Να αναλύουν τα βασικά σημεία της θεολογίας των μυστηρίων του Βαπτίσματος και του Χρίσματος

22.6 Το Βάπτισμα:

-Σηματοδοτεί την εισαγωγή του πιστού στο σώμα της εκκλησίας.
-Είναι η δεύτερη γέννηση, η μάλλον αναγέννηση του ανθρώπου με την απόταξη της μεταπτωτικής ζωής και τη σύνταξη στη χορεία του Χριστού
-Ο βαπτιζόμενος αποβάλλει τη θνητή του φύση και ντύνεται το άφθαρτο ένδυμα του Χριστού

Ο Νηπιοβαπτισμός:

-Ο άνθρωπος ως ψυχοσωματική οντότητα
-Χρέος των γονέων η εξασφάλιση τόσο υλική όσο και πνευματικής τροφής
-Ανελεύθερη πράξη αγάπης όπως π.χ. και γέννηση
-Προικοδότηση από νηπιακή ηλικία των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος και των προϋποθέσεων της πνευματικής τελείωσης του πιστού

Το Χρίσμα:

-Ο πιστός σφραγίζεται και ανήκει πλέον στην εκκλησία
-Ο πιστός δέχεται τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος
-Ευθύνη του πιστού η καλλιέργεια των χαρισμάτων και η κοινοφελής χρήση τους

22.7 Να δικαιολογούν το χαρακτηρισμό του αναδόχου ως «Παιδαγωγού εις Χριστόν»

22.7 Η έννοια του όρου «Ανάδοχος»: Προέλευση από την πράξη αναδοχής του βαπτιζόμενου από την κολυμβήθρα μετά την τρίτη κατάδυσή του στο όνομα του Τριαδικού Θεού.

Η επιλογή του αναδόχου: οποιοσδήποτε ευσεβής πιστός, συνειδητό μέλος της Εκκλησίας του Χριστού

Ο ρόλος του αναδόχου:

Κατά την ακολουθία της κατήχησης: Εκπροσωπεί τον κατηχούμενο στον απόταξη του Σατανά και στη σύνταξη με το Χριστό, ομολογεί την αρτιότητα της πίστης.

Μετά το Βάπτισμα:

-Καθίσταται ο πνευματικός πατέρας του βαπτιζόμενου
-Είναι μάρτυρας της εγκυρότητας του μυστηρίου
-Είναι εγγυητής της πίστης του πνευματικού του τέκνου, υπεύθυνος για την «κατά Θεόν» εκπαίδευση του (κυρίως βιωματική διδασκαλία με πρότυπο τη ζωή του αναδόχου)

Διδακτική ενότητα 23: Το μυστήριο της Μετανοίας.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
23.1 Να προσδιορίζουν ετυμολογικά την έννοια του όρου «μετανοία»	23.1 Μετανοία = μετά + νοέω νοός κρίση. Η συναίσθηση από κάποιον του κακού ή του σφάλματος που έκανε και αλλαγή του νου / μεταστροφή. Μετανοία είναι το Μυστήριο με το οποίο συγχωρούνται από τον Επίσκοπο ή τον εντεταλμένο Πνευματικό ιερέα όλες οι αμαρτίες -----
23.2 Να επεξηγούν τον θεοσύστατο χαρακτήρα της μετανοίας	23.2 Παλαιά Διαθήκη: Περιπτώσεις μετανοίας Ισραηλιτικού λαού και ατόμων που συνειδητοποίησαν τα λάθη τους και επέστρεψαν στον Θεό (π.χ. Δαβίδ) Καινή Διαθήκη: -Ιωάννης ο Πρόδρομος: βάπτισμα και κήρυγμα μετανοίας - Ιδρυτής του Μυστηρίου ο Χριστός: «Λάβετε Πνεύμα Άγιον, αν τινων αφήτε τας αμαρτίας, αφίενται αυτοίς, αν τινων κρατήτε, κεκράτηνται» (Ιωαν. 20, 22) -----
23.3 Να διακρίνουν τη σχέση του μυστηρίου της Μετανοίας με το μυστήριο της Εξομολόγησης	23.3 Τα στάδια τέλεσης του μυστηρίου της Μετανοίας: Μετανοία – Εξομολόγηση – Άφεση Εξομολόγηση: η επισφράγιση της συγχώρεσης -Συγχώρεση των αμαρτιών με τη μεσιτεία του Αγίου Πνεύματος -Υπέρβαση του εμποδίου της ντροπής -Ψυχική ανακούφιση και χαρά που γίνεται χαρά στον ουρανό και στην εκκλησία -Το απόρρητο της εξομολόγησης -----

<p>23.4 Να επισημαίνουν τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ο ιερέας εξομολόγος</p> <p>23.5 Να αναλύουν τις ευεργετικές επιδράσεις που έχει το μυστήριο της Μετανοίας στην προσωπική και κοινωνική ζωή του πιστού</p>	<p>23.4 Χαρακτηριστικά:</p> <ul style="list-style-type: none">-Γνώση βασικών ψυχολογικών γνώσεων-Φώτιση από η χάρη του Θεού μέσα από την άσκηση και την προσευχή-Διορατικότητα, αγάπη επιείκεια <p>-----</p> <p>23.5 Προσωπική ζωή: απαλλαγή από τύψεις, ενοχικά συμπλέγματα και άγχη</p> <p>Αποκατάσταση ψυχικής ισορροπίας</p> <p>Αποτροπή σωματικών ασθενειών που πηγάζουν από την ψυχική κατάσταση του ανθρώπου</p> <p>Κοινωνική ζωή:</p> <p>Επανάκτηση της χαμένης κοινωνικότητας</p> <p>Αποκατάσταση των σχέσεων με το συνάνθρωπο, τη φύση και κατ'επέκταση με τον Θεό (συμμετοχή στο μυστήριο της Θεία Ευχαριστίας)</p>
---	--

Διδακτική ενότητα 24: Η ευλογία για μια ζωή συζυγίας: το βαθύτερο νόημα του μυστηρίου του Γάμου.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
24.1 Να συνδέουν το θαύμα της Κανά με τη σύσταση του μυστηρίου του Γάμου.	<p>24.1 Γάμος: η πρώτη ευλογία του Θεού στον άνθρωπο «αυξάνεσθε και πληθύνεστε» στο πρώτο ανδρόγυνο: Αδάμ -Εύα Η μετατροπή του νερού σε κρασί: - Μεταβολή της φυσικής σχέσης του ζευγαριού σε υπερφυσική σχέση αγάπης. - Μετατροπή του Εγώ σε Εμείς. Η χαρά του Γάμου: η χαρά της αληθινής συζυγικής αγάπης</p> <p>-----</p>
24.2 Να διακρίνουν τις θεολογικές πτυχές του μυστηρίου του Γάμου	<p>24.2 Πτυχές του μυστηρίου του Γάμου: -Ψυχοσωματική ενότητα του ανδρόγυνου («εις σάρκαν μία») -Σκοπός του γάμου: η τελείωση του ανδρόγυνου στον ψυχολογικό, βιολογικό, ηθικό τομέα -η μεταμόρφωση της ένωσης από τον Χριστό σε κοινωνία ενότητας -η ένωση άνδρα –γυναίκας με πρότυπο την ένωση Χριστού -εκκλησίας</p> <p>-----</p>
24.3 Να αναλύουν τους συμβολισμούς του μυστηρίου του Γάμου	<p>24.3 Συμβολισμοί του Γάμου: Δακτυλίδια: Σφραγίδα της ένωσης. Έκφραση σταθερότητας, αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Στεφάνια: Επιβράβευση για την εντιμότητα της ζωής των συζύγων μέχρι το Γάμο. Κοινό ποτήριο: Κοινή Συμμετοχή σε χαρές και λύπες. Ο χορός «Ησαΐα χόρευε.....»: Χαρά και πανηγυρικό αίσθημα. Ρύζι: Έκφραση ευχής για την ευτεκνία και την προκοπή του ζεύγους. Άρμωση των χεριών: Συμβολίζει την αδιάσπαστη ένωση του ζευγαριού και την τιμή που δείχνει στο ζευγάρι ο Θεός</p> <p>-----</p>
24.4 Να νοηματοδοτούν με θεολογικούς όρους την έννοια της συζυγίας και τη τεκνογονία	<p>24. 4 Συζυγία: κοινωνία ζωής και σωμάτων. Άσκηση και καλλιέργεια της αγάπης κατά το πρότυπο της Άγιο-τριαδικής αγάπης.</p>

<p>24.5 Να αντιπαραβάλλουν τον μυστηριακό χαρακτήρα του χριστιανικού γάμου και τον κοσμικό χαρακτήρα του πολιτικού γάμου</p>	<p>Βασικός σκοπός του γάμου: η αλληλοσυμπλήρωση, η αλληλοβοήθεια, η τελειοποίηση και η συνεργασία των δύο συζύγων, η ένωση με τον Χριστό τόσο στην παρούσα όσο και στη μέλλουσα ζωή. Τεκνογονία: Καρπός της συζυγικής αγάπης και όχι ο μοναδικός σκοπός του Γάμου.</p> <p>-----</p> <p>24.5 Δύο ειδών γάμοι (Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος, «Προς Πολύκαρπον επιστολή»): - Χριστιανικός Γάμος ή Γάμος «κατά Κύριον»: Ιερό μυστήριο της Εκκλησίας, ευλογία της συζυγικής αγάπης - Πολιτικός Γάμος ή Γάμος «κατ' επιθυμία»: Φυσική ένωση δύο ανθρώπων διαφορετικού φύλου: απλό κοινωνικό γεγονός, εξυπηρετεί προσωπικές και κοινωνικές ανάγκες και απεργάζεται την αποξένωση των συζύγων από την εκκλησιαστική παράδοση</p>
---	---

Διδακτική ενότητα 25: Πνευματική διακονία: το μυστήριο της Ιεροσύνης.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
25.1 Να συνδέουν το μυστήριο της ιεροσύνης με την Αποστολική Διαδοχή	25.1 Η καθιέρωση του μυστηρίου της Ιεροσύνης από το Χριστό: η κλήση των δώδεκα αποστόλων Η τριπλή αποστολή: αλιείς ανθρώπων (Ματ. 4,18) –εκπρόσωποι του Χριστού στον κόσμο (Ματ. 10,40) –η εξουσιοδότηση για συγχώρεση αμαρτιών (Ιω. 20,23) Η χειροτονία από τους Αποστόλους των διαδόχων τους Αποστολική διαδοχή: η αδιάσπαστη συνέχεια στην Ιεροσύνη -----
25.2 Να διακρίνουν τα είδη της ιεροσύνης	25.2 Τα είδη της ιεροσύνης: «Γενική» ή «πνευματική» Ιεροσύνη: Μετοχή στην ιεροσύνη του Χριστού με το Βάπτισμα και το Χρίσμα «Ειδική» Ιεροσύνη: Η Ιεροσύνη των κληρικών που αναλαμβάνουν την ευθύνη της διοίκησης, της διδασχής και της λατρείας στην Εκκλησία Η χειροτονία των ιερέων γίνεται στη θεία Λειτουργία Οι τρεις βαθμοί της ιεροσύνης Η τέλεση των μυστηρίων αποκλειστικό προνόμιο των ιερέων (η εξαίρεση του «βαπτίσματος της ανάγκης») Διάκριση ανάμεσα στον ιερατικό θεσμό και τους συγκεκριμένους κληρικούς Ευθύνη των κληρικών η καταξίωση της ειδικής ιεροσύνης -----
25.3 Να αντιπαραβάλλουν τον χαρισματικό χαρακτήρα της εξουσίας στην εκκλησία με τον κοσμικό χαρακτήρα της εξουσίας στην κοινωνία	25.3 Η εξουσία στην Εκκλησία (ενδεικτικά): -Είναι λειτούργημα -Σκοπός η διακονία (ανιδιοτελής προσφορά υπηρεσιών) και η συναλληλία ως απόρροια αγάπης -Έχει καθοδηγητικό, φωτιστικό και θεραπευτικό χαρακτήρα - Ιερέας: ο πνευματικός πατέρας των πιστών -Απαιτείται η συνδρομή κλήρου και λαού για την: α) κατά Χριστόν αύξηση του σώματος

<p>25.4 Να διακρίνουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της ιεροσύνης στην Ορθοδοξία σε σχέση με τις υπόλοιπες χριστιανικές ομολογίες</p>	<p>της Εκκλησίας, β) τη πνευματική πρόοδο, γ) τη μεταμόρφωση του ανθρώπου από άτομο σε πρόσωπο -Ενδιαφέρεται και αγωνίζεται για τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα Η κοσμική εξουσία (ενδεικτικά): -Πεδίο ικανοποίηση προσωπικών φιλοδοξιών -Ευκαιρία πλουτισμού και βολέματος -Έχει τιμωριτικό ρόλο -Ασκεί φιλανθρωπικό έργο από καθήκον -Σκοπός η συμμόρφωση στους νόμους , η δημιουργία νομοταγών πολιτών</p> <p>-----</p> <p>25.4 Η πνευματική διάσταση της ιεροσύνης στην Ορθοδοξία Η εκκοσμίκευση της ιεροσύνης στον Ρωμαιοκαθολικισμό (η απόλυτη εξουσία του Πάπα και ο θεσμός του υπερεπισκόπου, κ.ά.) Η απώλεια του μυστηριακού χαρακτήρα της ιεροσύνης στον Προτεσταντισμό (Ιερέας= εντολοδόχος της κοινότητας με περιορισμένες αρμοδιότητες)</p>
--	---

Διδακτική ενότητα 26: Η ενότητα σώματος και ψυχής: το μυστήριο του Ευχελαίου.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
26.1 Να επισημαίνουν τον θεοσύστατο χαρακτήρα του μυστηρίου του Ευχελαίου	<p>26.1 Η σύσταση του μυστηρίου από τον Χριστό με τη θεραπεία των αρρώστων («καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.» Μαρκ.6.13.) Η απόδοση στου μαθητές την εξουσία και τη δύναμη να κάνουν το ίδιο. Διαμόρφωση του μυστηρίου :</p> <ul style="list-style-type: none">-Πρωτοχριστιανικά χρόνια: Ενσωμάτωση του μυστηρίου στη Θεία Λειτουργία.-Ανάγνωση ευχής μετά τη Θεία Ευχαριστία και επάλειψη του αρρώστου με αγιασμένο λάδι (προέλευση ονομασίας Ευχελαίου: Ευχή +Έλεος)-Αργότερα: προσθήκη ευχών, ύμνων και αναγνωσμάτων και δημιουργίας ξεχωριστής τελετής. <p>-----</p>
26.2 Να αναλύουν την ψυχοσωματική διάσταση του μυστηρίου του Ευχελαίου	<p>26.2 Σκοπός του μυστηρίου του Ευχελαίου: Η σωματική θεραπεία και ίαση του ασθενή Η συγχώρηση των αμαρτιών Προετοιμασία για το μυστήριο του Ευχελαίου: Εξομολόγηση και νηστεία. Επίγνωση του μυστηρίου</p> <p>-----</p>
26.3 Να διακρίνουν τη σχέση αμαρτίας και ασθένειας	<p>26.3 Σχέση ασθένειας και αμαρτίας Βασικές αρχές της χριστιανικής ανθρωπολογίας: -Ο άνθρωπος πρέπει να αντιμετωπίζεται ψυχοσωματική ενότητα. -Ο όλος άνθρωπος σώζεται ή αμαρτάνει -Ο όλος άνθρωπος στην πορεία του προς το καλό ή το κακό συνεπαίρνει μαζί του όλες τις σωματικές ή πνευματικές λειτουργίες. -Αμαρτία: όχι απλή παράβαση κάποιων θρησκευτικών κανόνων, αλλά σαν μια καταστροφική και αλλοτριωτική λειτουργία ζωής. -Η ασθένεια δεν είναι τιμωρία από τον Θεό για αμαρτίες αλλά συνέπεια ανθρώπινης</p>

	<p>προαίρεσης και απομάκρυνσης από θείο θέλημα -Η αμαρτία εισέρχεται τόσο βαθιά που φθείρει το σώμα και την ψυχή και καταστρέφει την ενότητα και τη συνοχή των δύο.</p>
--	---

Διδακτική ενότητα 27: Ο αγιασμός της ανθρώπινης ζωής στη λατρεία.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
27.1 Να αναγνωρίζουν τη φύση του περιεχομένου του Αγιασματαρίου.	27.1 Αναφορά στο περιεχόμενο του Αγιασματαρίου: -Ακολουθίες μυστηρίων -Ευχές και ακολουθίες για την ατομική, κοινωνική και επαγγελματική ζωή των πιστών -Τα έντεκα εωθινά (πρωινά) Ευαγγέλια -Κατάλογος με τις ετήσιες γιορτές των αγίων ----- 27.2 Μεγάλος αγιασμός :Τελείται σε ανάμνηση της Βάπτισης του Χριστού (παραμονή και ανήμερα Θεοφανείων) Μικρός αγιασμός: τελείται κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο (π.χ. εγκαίνια, έναρξη σχολικής χρονιάς, κ.λ.π.) ----- 27.3 Ο Αγιασμός στην ατομική και κοινωνική ζωή των πιστών: -Σωματικό και ψυχικό φάρμακο -Παρέχει τη χάρη του Θεού -Ανακαίνιση και αγιασμός όλης της φύσης και της ύλης -Ευλογεί τις διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες

Διδακτική ενότητα 28 : Οι λειτουργικές περιόδοι του Τριωδίου, Μ. Σαρακοστής και Πεντηκοσταρίου, οδοδείκτες στην πνευματική πορεία του πιστού.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>28.1 Να επισημαίνουν τα βασικά μέρη των λειτουργικών περιόδων του Τριωδίου και του Πεντηκοσταρίου.</p>	<p>28.1 Ιστορική εξέλιξη Τριωδίου: από τη νηστεία της Μ. Εβδομάδας (4^ο αι.) στη διαμόρφωση του Τριωδίου με τις επιμέρους περιόδους του (6^ο αι.) Οι δέκα εβδομάδες του Τριωδίου: - Τρεις προπαρασκευαστικές - Έξι εβδομάδες νηστειών (Μ. Σαρακοστή: Από Καθαρά Δευτέρα έως Παρασκευή πριν από την Κυριακή των Βαΐων) -Μεγάλη εβδομάδα Την περίοδο αυτοί οι κανόνες που ψάλλονται έχουν τρεις ωδές Πεντηκοστάριο: περίοδος πενήντα ημερών που μεσολαβούν μεταξύ του Πάσχα και της γιορτής της Πεντηκοστής Περιλαμβάνει: Πάσχα, διακαινήσιμο εβδομάδα, τη Μεσοπεντηκοστή, την Πεντηκοστή, τους Άγιους Πάντες).</p>
<p>28.2 Να διακρίνουν τις λειτουργικές ιδιαιτερότητες της Μ. Σαρακοστής.</p>	<p>----- 28.2 Λειτουργικές ιδιαιτερότητες: - Η λειτουργία των Προηγιασμένων - Οι κατανυκτικοί εσπερινοί - Ο Μέγας Κανόνας - Ο Ακάθιστος Ύμνος -----</p>

28.3 Να εκτιμούν τη συμβολή του Τριωδίου στη πνευματική τελείωση των πιστών.

28.3 Τριώδιο = ταπείνωση, μετάνοια, αγάπη, νηστεία

- Η ταπείνωση ελκύει την χάρη του Θεού, σε αντιδιαστολή με την έπαρση και αυτοδικαίωση (παραβολή Τελώνη και φαρισαίου).
- Η μετάνοια, ως ουσιαστική αλλαγή του τρόπου ζωής, είναι το ιατρείο που θεραπεύει την αμαρτία και ανοίγει το δρόμο για τον Θεό (παραβολή Ασώτου υιού).
- Η έμπρακτη αγάπη ως απόδειξη της αληθινής πίστης
- Η νηστεία ως εσωτερική αναγέννηση του ανθρώπου (αναφορά σε υλική, κοινωνική, πνευματική διάσταση της νηστείας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΝΕΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΕΣ

Διδακτική ενότητα 29 (Η λειτουργική ανάμνηση των αγώνων κατά των αιρέσεων. Οι αιρέσεις του 20ού αιώνα. Μια απειλή και μια πρόκληση)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
29.1 Να ερμηνεύουν την έννοια του όρου «αίρεση»	29.1 Ετυμολογική προέλευση του όρου «αίρεση» Επιλογή και εμμόνη σε ένα μέρος από τη διδασκαλία της Εκκλησίας Η λογική ως βάση κατανόησης των αληθειών της πίστης και ο θρησκευτικός συγκρητισμός
29.2 Να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο η Εκκλησία αντιμετώπισε τις αιρέσεις	29.2 Σύγκληση Οικουμενικών συνόδων Οριοθέτηση της πίστης με τη διατύπωση των δογμάτων (=αλήθειες της πίστης που σχετίζονται με τη ζωή και σώζουν τους πιστούς) Διαφύλαξη της πίστης από κλήρο και λαό
29.3 Να επισημαίνουν την προέλευση και τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων αιρέσεων	29.3 Τα αίτια των σύγχρονων αιρέσεων: - Η τεχνολογική ανάπτυξη και η απόδοση μεσσιανικού χαρακτήρα στη τεχνολογία και στην επιστήμη - Η αυτονόμηση του Θεού και το θεοποιημένο «Εγώ» - Ο μεταφυσικός προβληματισμός του σύγχρονου ανθρώπου και η αναζήτηση γνησιότερων τρόπων ζωής - Η εμφάνιση των «εμπόρων ελπίδας», των «πλασιέ του μεταφυσικού», των «εμπορευομένων θρησκείαν» - Διδασκαλία των παραθρησκείων: μίγμα προσωπικών απόψεων, χριστιανικών και πρακτικών των ανατολικών θρησκείων - Μέσα: σωματική άσκηση, υπέρβαση ψυχολογικών προβλημάτων, προβλέψεις του μέλλοντος, κ.ά.

29.4 Να παρουσιάζουν τον τρόπο με τον οποίο η Εκκλησία αντιμετωπίζει τις σύγχρονες αιρέσεις

29.4. Ενημέρωση των πιστών
Κάλεσμα για μετοχή στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας και κοινωνία με την πηγή της αλήθειας: τον Χριστό.

Διδακτική ενότητα 30 (Τέσσερα παραδείγματα – προκλήσεις. Οι Μάρτυρες του Ιεχωβά

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
30.1 Να αναγνωρίζουν τον χαρακτήρα και τους στόχους των παραθρησκευτικών κινήσεων της «Εκκλησίας της Σαϊεντολογίας», της «Ενωτικής Εκκλησίας», των «Ελλήνων Πεντηκοστιανών» και των Μορμόνων	30.1 Σαϊεντολογία: -Ψευδοφιλοσοφική οργάνωση -Στόχος η ψυχική ευημερία και υγεία του ανθρώπου «Ενωτική Εκκλησία»: -Ιδρυτής: ο Κορεάτης Σαν Μουν -Διδασκαλία: ο Χριστός απέτυχε να σώσει τον κόσμο και ήρθε στον κόσμο ο Σαν Μουν ως Κύριος της Δευτέρας Παρουσίας -Στόχος: η ενότητα του κόσμου «Έλληνες Πεντηκοστιανοί»: -Προτεσταντική προέλευση -Διδασκαλία & λατρεία: αποδοχή και ανάγνωση χωρίων από την Αγία Γραφή, καθοδηγούνται από το Άγιο Πνεύμα, ψαλμωδίες, τραγούδι, χορός και προφητείες Μορμόνοι: -Αμερικάνικη προέλευση -Αυστηρή ιεραρχία και επιστροφή στη ζωή της αποστολικής εποχής -Στόχος: η εγκαθίδρυση της πνευματικής Ιερουσαλήμ ----- 30.2 Προέλευση: -Ιδρυτής ο Αμερικανός Κάρολος Ρώσσελ Διδασκαλία : -Άρνηση της θεότητας του Χριστού -Αναμονή της χιλιετής βασιλείας του Χριστού (Χιλιαστές) -Άρνηση του Αγίου Πνεύματος, των μυστηρίων, του Σταυρού, των εικόνων, των θρησκευτικών γιορτών
30.2 Να επισημαίνουν την προέλευση και τα βασικά σημεία της διδασκαλίας και της δράσης των Μαρτύρων του Ιεχωβά	

<p>30.3 Να αξιολογούν τις κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της διδασκαλίας των Μαρτύρων του Ιεχωβά</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Απόρριψη της Ιερής Παράδοσης -Ερμηνεία της Αγίας Γραφής σύμφωνα με τις αρχές της πίστης τους -Σύναξη σε «Αίθουσες Βασιλείας» και σε ιδιωτικά σπίτια -Προσπάθεια προσηλυτισμού είτε με επισκέψεις από πόρτα σε πόρτα είτε με δημιουργία μικρών «θρησκευτικών» περιπτέρων σε δημόσιους χώρους και διαμοίραση έντυπου υλικού της οργάνωσης. <p>-----</p> <p>30.3 Αξιολόγηση</p> <p>Στόχος της κοινωνικής και πολιτικής δράσης των Μ.τ.Ι.: «η απόδοση σε όλους ό,τι τους οφείλεται», η πολιτική ουδετερότητα, η τήρηση των νόμων.</p> <p>Ενέργειες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Αποφυγή συμμετοχής σε εκλογές και πολιτικά αξιώματα -Άρνηση στράτευσης είτε σε καιρό ειρήνης είτε σε καιρό πολέμου, άρνηση εθνικών συμβόλων (π.χ. σημαία), -Άρνηση μετάγγισης αίματος <p>-----</p>
<p>30.4 Να παρουσιάζουν τη στάση της Εκκλησίας έναντι της θρησκευτικής οργάνωσης των Χιλιαστών</p>	<p>30.4 Η στάση της εκκλησίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Καταδικάζει τις απόψεις των Μ.τ.Ι. ως αιρετικές -Θεωρεί ότι υπάρχει παρερμηνεία της Αγίας Γραφής από τους Μ.τ.Ι. (π.χ. ως προς τη θεότητα του Χριστού, ως προς την άρνηση του Αγίου Πνεύματος, των μυστηρίων, των εικόνων, του Σταυρού) -Θεωρεί τη διδασκαλία των Μ.τ.Ι. για τη χιλιετή βασιλεία του Χριστού ως αυθαίρετη -Θεωρεί τις κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις των Μ.τ.Ι. αντίθετες ως προς την Αγία Γραφή -Θεωρεί αντισυνταγματική τη προσηλυτιστική δραστηριότητα της αίρεσης -Αντιμάχεται τις αιρετικές απόψεις αλλά προσεύχεται για το πρόσωπο των αιρετικών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ : ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Διδακτική ενότητα 31: Από τη μαγεία του παραμυθιού στην πλάνη της Μαγείας.

<p>ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p>ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>31.1 Να επισημαίνουν τις βασικές πτυχές του φαινομένου της Μαγείας</p> <p>31.2 Να εντοπίζουν τα αίτια που οδηγούν τον άνθρωπο στη Μαγεία</p> <p>31.3 Να διακρίνουν τη διαφορά της χριστιανικής πίστης από τη Μαγεία</p> <p>31.4 Να αναλύουν τη στάση της Εκκλησίας έναντι της μαγείας</p>	<p>31.1 Χαρακτηριστικά Μαγείας (όπως προκύπτουν από τα παραμύθια ή από ταινίες):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Τελείται από άτομα με ξεχωριστές, υπερφυσικές, ικανότητες. -Στόχος: η υποταγή της ανθρώπινης βούλησης -Χρήση τελετουργιών, αντικειμένων ή ζώων -Διάκριση σε λευκή και μαύρη μαγεία <p>-----</p> <p>31.2 Αίτια:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ο φόβος του ανθρώπου για το άγνωστο -Η ανάγκη για ερμηνεία των φυσικών φαινομένων -Η επιθυμία για έλεγχο της βούλησης των άλλων ανθρώπων <p>-----</p> <p>31.3 Η Μαγεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Απευθύνεται σε μια απρόσωπη δύναμη -Είναι ατομοκεντρική, στοχεύει στο ατομικό συμφέρον -Διαταράσσει τις σχέσεις του ανθρώπου με τον εαυτό του, τον θεό, τον συνάνθρωπο και τη φύση <p>Η χριστιανική πίστη:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Απευθύνεται στο πρόσωπο του Χριστού -Ενώνει τον πιστό με τον Χριστό και τον συνάνθρωπο -Είναι εκδήλωση αγάπης προς τον Θεό, τον συνάνθρωπο, τη φύση <p>-----</p> <p>31.4 Η στάση της Εκκλησίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Απόρριψη και καταπολέμηση της μαγείας

	<ul style="list-style-type: none">-Ενημερώνει τους πιστούς για τις αρνητικές ψυχοσωματικές συνέπειες της μαγείας-Εφοδιάζει τους πιστούς για την αντιμετώπιση της μαγείας με χαρίσματα, ευχές , μυστήρια (Βάπτισμα, Χρίσμα, Θεία Ευχαριστία)
--	--

Διδακτική ενότητα 32: Ο Σατανισμός.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
32.1 Να επισημαίνουν τα βασικά σημεία του φαινομένου του Σατανισμού 32.2 Να διακρίνουν τα αίτια που στρέφουν τον άνθρωπο στον σατανισμό και τις αρνητικές συνέπειες που συνεπάγονται από την ενασχόληση με τέτοιου είδους φαινόμενα . 32.3 Να εκτιμούν ότι η πίστη στον Χριστό είναι όπλο ανίκητο κατά του Διαβόλου	32.1 Σατανισμός: -Έννοια: η θεοποίηση και λατρεία του Σατανά -Εμφάνιση μέσω της ιδεολογίας της «Νέας Εποχής» -Υπόσχεται: την επιβολή νέας παγκόσμιας τάξης, τη δημιουργία ενός τέλει, ενιαίου, κόσμου, τον ερχομό ενός μεσσία που λύσει όλα τα προβλήματα της ανθρωπότητας ----- 32.2 Αίτια: -Ο αποπροσανατολισμός του ανθρώπου από διαχρονικές αξίες -Η ανασφάλεια λόγω των ταχύτατων κοινωνικών αλλαγών -Η απολυτοποίηση του ανθρώπινου σώματος Συνέπειες: -Απώλεια της προσωπικής ελευθερίας -Αφανισμός της προσωπικότητας -Εμφάνιση ψυχολογικών προβλημάτων -Περιορισμένη κοινωνική δράση και περιθωριοποίηση ----- 32.3 Εκκλησία: ο χώρος της «εν Χριστώ» αναγέννησης του ανθρώπου Προϋποθέσεις: πίστη, μετοχή στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας, επικοινωνία μέσω της προσευχής με τον χριστό, μελέτη της Αγίας γραφής, σύνδεση της ζωής με την Παναγία και τους Αγίους, συμμετοχή στη ζωή και λειτουργία της Ενορίας Αποτέλεσμα: λύτρωση από κάθε διαβολική μεθοδία που ενεργείται με λόγια, με σκέψεις ή με πράξεις.

Διδακτική ενότητα 33 : Πνευματισμός- Εσωτερισμός- Δεισιδαιμονία – Προλήψεις.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
33.1 Να αναλύουν τις έννοιες «Πνευματισμός», «Εσωτερισμός», «Δεισιδαιμονία» 33.2 Να επισημαίνουν τον χαρακτήρα και τις επιδιώξεις του «Πνευματισμού» 33.3 Να διακρίνουν τα κυριότερα αίτια της ύπαρξης δεισιδαιμονικών αντιλήψεων και προληπτικών στάσεων στη ζωή των ανθρώπων	33.1 Έννοια «Πνευματισμού»: η πίστη στην ύπαρξη πνευμάτων με τα οποία μπορεί να επικοινωνήσει ο άνθρωπος Έννοια «Εσωτερισμού» ή «Αποκρυφισμού»: η πίστη ότι στις θρησκείες υπάρχει μία εσωτερική διάσταση που γίνεται αντιληπτή μόνο από κάποιους μνημένους Έννοια «Δεισιδαιμονίας» («δείδω» δηλ. φοβάμαι + «Δαίμων» δηλ. πνεύμα): ο παράλογος φόβος προς το θείο ----- 33.2 Πνευματισμός: -Σύνδεση αρχαϊκού Πνευματισμού με τον Εσωτερισμό -«Ψυχοφυσιολογία»: η ονομασία του νεότερου Πνευματισμού και Εσωτερισμού -Πίστη στον εξαγνισμό της ψυχής μέσω της μετενσάρκωσης -Επίκληση πνευμάτων με μεσάζοντες -Θεώρηση του Χριστού ως τέλειου μέντιουμ -Αυθυποβολή του συμμετέχοντα στη τελετή -Στήριξη στο φόβο που προκαλεί η παρουσία ανώτερων πνευμάτων ----- 33.3 Τα κυριότερα αίτια της Δεισιδαιμονίας και των Προλήψεων: -Κατάλοιπα ειδωλολατρικών αντιλήψεων και εθίμων -Η σύνδεση με μεταφυσικά φαινόμενα ανεξήγητα στον ανθρώπινο νου -Η σύνδεση των προλήψεων με διάφορα αντικείμενα -Η θεοποίηση της τύχης και των διαφόρων συγκυριών -Η σταδιακός μαρασμός της πίστης στον Χριστό και η πίστη στη μοιρολατρία -----

33.4 Να αναλύουν τον τρόπο με τον οποίο η Εκκλησία αντιμετωπίζει τα φαινόμενα αυτά

33.4. Η Εκκλησία αντιτίθεται:

-Στον Πνευματισμό, γιατί αρνείται τη θεότητα του Χριστού.

-Στη θεωρία του Πνευματισμού περί μετενσάρκωσης γιατί ο εξαγνισμός επιτυγχάνεται με τη μετάνοια

-Στις δεισδαιμονίες και προλήψεις γιατί μειώνουν τη πίστη των ανθρώπων και περιορίζουν την ελευθερία τους

Η Εκκλησία προβάλλει:

-Την ανάγκη σύνδεσης του ανθρώπου με τη «πηγή της ζωής», τον Χριστό.

Διδακτική ενότητα 34: Η Μασονία.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
34.1 Να επισημαίνουν την προέλευση της οργάνωσης της Μασονίας	34.1 Προέλευση: -Παγκόσμια οργάνωση θρησκευτικο-κοινωνικού χαρακτήρα -Η ονομασία της οφείλεται στη μίμηση των μεσαιωνικών «κλειστών» σωματείων των οικοδόμων (masson= τεχνίτης, τέκτονας) -----
34.2 Να παρουσιάζουν τις βασικές αρχές και τους στόχους της οργάνωσης της Μασονίας	34.2 Βασικές αρχές και στόχοι της Μασονίας: -Πίστη στον Θεό ΜΑΤΣ (Μέγας Αρχιτέκτονας του Σύμπαντος) -Τα μέλη είναι μόνο άνδρες -Στόχος: η ηθική και πνευματική βελτίωση των μελών του -Δεν είναι θρησκεία ούτε πολιτικός οργανισμός -Τόποι συγκέντρωσης των μελών: οι Στοές -Ειδές τελετές υιοθεσίας για τα αγόρια των Ελευθεροτεκτόνων -----
34.3 Να διακρίνουν τον θρησκευτικό χαρακτήρα της οργάνωσης του Μασονισμού.	34.3 Τα θρησκευτικά χαρακτηριστικά του Μασονισμού: -Ο θρησκευτικός χαρακτήρας των μασονικών Στοών -Η ύπαρξη λειτουργικού τυπικού: μνήσεις, τελετές υιοθεσίας, μνημόσυνα, τελετές αντίστοιχες με αγιαστικές πράξεις της Εκκλησίας (γάμοι, εγκαίνια ναών, κ.ά.) -Η ύπαρξη δογματικής διδασκαλίας (δόγματα περί Θεού, περί αθανασίας της ψυχής, κ.ά.) -----

34.4 Να αντιπαραβάλουν το περιορισμό της προσωπικής ελευθερίας που προϋποθέτει ο Μασονισμός με την εν Χριστώ ελευθερία του ανθρώπου στο χώρο της Εκκλησίας

34.4 Μασονισμός και προσωπική ελευθερία:

-Περιορισμός της ελευθερίας των μνημένων: απόλυτη εξάρτηση από τη Στοά, όρκοι απόλυτης εχεμύθειας και μυστικότητας, επιβολή υπακοής, δια βίου δέσμευση, κ.λ.π.

-Η επαγγελματική και κοινωνική άνοδο και η υποχρέωση προς τη Στοά.

-Περιορισμός ελευθερίας σκέψης και δράσης

-Κατάργηση της αρχής της ισότητας των προσώπων: η αρχή του αποκλεισμού για τις γυναίκες

Εκκλησία και εν Χριστώ ελευθερία του ανθρώπου:

-Το αυτεξούσιο ως στοιχείο της «κατ' εικόνα Θεού» δημιουργίας του ανθρώπου (άνδρα και γυναίκας).

-Η ελευθερία ορίζεται στη σχέση του ανθρώπου με τον Θεό, τον συνάνθρωπο, το περιβάλλον

-Συνύπαρξη αγάπης και ελευθερίας

-Ο άνθρωπος είναι συνυπεύθυνος και συνδημιουργός της ελευθερίας του

-Η συνέργεια της ανθρώπινης ελευθερίας και της θείας χάριτος οδηγούν στη σωτηρία του ανθρώπου

30.5 Διακήρυξη της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος (1933,1972,1982,1996) περί ασυμβίβαστου της συνύπαρξης της ιδιότητας του χριστιανού και του μασόνου, γιατί:

-Δεν συμβιβάζεται η πίστη στον Τριαδικό θεό με την πίστη στον ΜΑΤΣ

-Δεν συμβιβάζεται η συμμετοχή στα αγιαστικά μυστήρια της εκκλησίας και η συμμετοχή σε λατρεία άμεσα επηρεασμένης από ειδωλολατρικά μυστήρια

-Δεν συμβιβάζεται η υιοθέτηση της χριστιανικής διδασκαλίας περί ελευθερίας του προσώπου με τον ασπασμό των κοινωνικών αντιλήψεων του Μασονισμού (φυλετικές και ρατσιστικές διακρίσεις: αποκλεισμός γυναικών, κατώτερων κοινωνικά τάξεων, κ.λ.π.)

30.5 Να αιτιολογούν τη θέση της Εκκλησίας ότι είναι ασυμβίβαστη η ιδιότητα χριστιανού και μασόνου

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ****Διδακτική ενότητα 1. : Ερωτήματα σχετικά με τα μεγάλα ζητήματα της ζωής.**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>1.1 Να επισημαίνουν την ανάγκη του ανθρώπου να θέτει ερωτήματα και να αναζητά απαντήσεις</p> <p>1.2 Να κατηγοριοποιούν τα μεγάλα ερωτήματα που απασχολούν τον άνθρωπο</p> <p>1.3 Να επισημαίνουν ότι ο Χριστιανισμός απαντά με εγκυρότητα στα μεγάλα υπαρξιακά ερωτήματα του ανθρώπου</p>	<p>1.1 Άνθρωπος: το μόνο λογικό έμψυχο ον που έχει τη δυνατότητα να ρωτά και να αναζητά απαντήσεις Η διατύπωση ερωτημάτων και η αναζήτηση απαντήσεων ως υπαρξιακή ανάγκη του ανθρώπου Η συνάρτηση της πνευματικής προόδου του ανθρώπου με τη πολυπλοκότητα και τη σημαντικότητα των ερωτημάτων που θέτει Κοινός παρονομαστής των ερωτημάτων: το πρόβλημα της ύπαρξης και προέλευσης του θεού, του κόσμου και του ανθρώπου Η ύπαρξη των φαινομενικά «αδιάφορων» ανθρώπων -----</p> <p>1.2 Οι τρεις κατηγορίες των υπαρξιακών ερωτημάτων: -Περί Θεού (Θεολογία): Ερωτήματα περί ύπαρξης του Θεού, της μορφή και του τρόπου και τόπου υπάρξεως, κ.ά. -Περί κόσμου (Κοσμολογία): Ερωτήματα περί δημιουργίας του κόσμου, περί αρχής και τέλους του κόσμου, κ.ά. -Περί ανθρώπου (Ανθρωπολογία): Ερωτήματα περί δημιουργίας του ανθρώπου, για το νόημα και τον τρόπο ζωής, για την ύπαρξη του θανάτου, κ.ά. -----</p> <p>1.3 Οι απαντήσεις του Χριστιανισμού στα μεγάλα θέματα της Θεολογίας, της Κοσμολογίας και της ανθρωπολογίας με βάση τις επίσημες πηγές της θρησκείας Η σφραγίδα της θείας εγκυρότητας και της πείρας αγίων ανθρώπων που φέρει η χριστιανική διδασκαλία για τον Θεό, τον κόσμο και τον άνθρωπο -----</p>

<p>1.4 Να αναγνωρίζουν την πίστη και την ελευθερία ως απαραίτητες προϋποθέσεις για την προσέγγιση των χριστιανικών αληθειών</p>	<p>1.4 Ο Χριστιανισμός:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ενισχύει την έρευνα και την αναζήτηση («πίστευε μετ'ερεύνης»)-Αποδέχεται την επιστήμη και θεωρεί τα αποτελέσματά της ως ενισχυτικά της χριστιανική πίστης <p>Η αναζήτηση της αλήθειας για τον Θεό, τον κόσμο και τον άνθρωπο υπερβαίνει την επιστημονική έρευνα.</p> <p>Τα θέματα της πίστης υπερβαίνουν την ανθρώπινη λογική</p> <p>Η αποδοχή των χριστιανικών αληθειών προϋποθέτει πίστη και ελεύθερη βούληση</p> <p>Οι απαντήσεις του χριστιανισμού στα μεγάλα ερωτήματα απαιτούν:</p> <ul style="list-style-type: none">-Αντικειμενική και απροκατάληπτη προσέγγιση-Ελεύθερη και συνειδητή αποδοχή των απαντήσεων αυτών <p>-----</p>
---	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****Διδακτική ενότητα 2: Το ζήτημα για το Θεό**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
2.1 Να αιτιολογούν την ανάγκη του ανθρώπου να αναζητά τον Θεό	2.1 Η έμφυτη τάση του ανθρώπου να αναζητά τον Θεό (κοινή παραδοχή σε Αριστοτέλη, Απ. Παύλο, ιερό Αυγουστίνο, επιστήμη ψυχολογίας) Η αδυναμία του ανθρώπου για πλήρη γνώση του Θεού Η δυνατότητα του ανθρώπου να προσεγγίσει τον Θεό Προϋποθέσεις προσέγγισης του Θεού: η υπέρβαση του εγωισμού, η κάθαρση της ψυχής, η προσευχή, η συμμετοχή στη λατρεία. Ορθόδοξη θεολογία: η ανθρώπινη αναζήτηση συναντά τη θεία αποκάλυψη «εν Χριστώ» -----
2.2 Να προσεγγίζουν τις εσφαλμένες αντιλήψεις που επικρατούν για το πρόσωπο του Θεού	2.2 Η διάκριση των ανθρώπων ως προς τη στάση τους απέναντι στον Θεό: -Πιστοί, άπιστοι και αδιάφοροι Γνωστές εσφαλμένες αντιλήψεις περί Θεού: -Ο Θεός ως απρόσωπη ανώτερη δύναμη -Ο δυνατός και φοβερός Θεός -Ο τιμωρός Θεός -Ο σύμμαχος και συμπαραστάτης Θεός της ανθρώπινης ανάγκης -Ο θεός δικτάτορας -Ο Θεός που αμείβει και ανταποδίδει Τα αίτια των εσφαλμένων αντιλήψεων: η άγνοια, οι προκαταλήψεις, ο εγωισμός, η σκοπιμότητα, ο φόβος. -----
2.3 Να επισημαίνουν τις βασικές θέσεις της ορθόδοξης Εκκλησίας για τον Θεό	2.3 Ο Θεός της ορθόδοξης Εκκλησίας: -Ο Θεός είναι απρόσιτος στην ουσία του και μεθεκτός στις ενέργειες του -Ο Θεός είναι ένας και Τριαδικός -Ο Θεός ψηλαφητός στην ιστορία: Η παρουσία του Θεού είναι συνεχής στην ανθρώπινη ιστορία και αυτό καταγράφεται στα βιβλία της Αγίας Γραφής.

<p>2.4 Να σχολιάζουν τις σπουδαιότερες «ενδείξεις» τόσο για την ύπαρξη όσο και για την παρουσία του Θεού</p>	<p>-Ο Θεός είναι αγάπη: Η αγάπη είναι το ιδιαίτερο γνώρισμα του Χριστιανικού Θεού. Εκδηλώνεται από την αρχή της δημιουργίας, μεγαλύτερη απόδειξη της είναι η ενανθρώπιση του Υιού και αποκορύφωση της αγάπης αυτής αποτελεί η σταυρική θυσία του Χριστού.</p> <p>-----</p> <p>2.4 Η επιστήμη δεν μπορεί και δεν ενδιαφέρεται να αποδείξει την ύπαρξη ή την ανυπαρξία του Θεού</p> <p>Το ζήτημα της ύπαρξης του Θεού εντάσσεται στο χώρο της προσωπικής βιωματικής εμπειρίας</p> <p>Οι ενδείξεις που μαρτυρούν την ύπαρξη και παρουσία του Θεού είναι:</p> <p>-Η κοσμολογική, η τελολογική, η ηθική, η ιστορική, η ψυχολογική και η φιλοσοφική</p> <p>-----</p>
--	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 3. Θρησκεία: Ένα πανανθρώπινο φαινόμενο

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>3.1 Να επεξηγούν την προβληματική της έννοιας του όρου «θρησκεία»</p> <p>3.2 Να εντοπίζουν τις πηγές της θρησκείας</p> <p>3.3 Να διακρίνουν τον καθολικό χαρακτήρα του φαινομένου της θρησκείας</p>	<p>3.1 Το πρόβλημα του ορισμού της θρησκείας. Αίτια: -Η πολυμορφία που παρουσιάζει το κεντρικό αντικείμενο της θρησκείας (ενικός αριθμός όπως Μπράχμαν- πληθυντικός αριθμός όπως θεοί, πνεύματα,- απρόσωπη αρχή - προσωπικό ον –υπερβατικό - εγκόσμιο, κ.λ.π.) -Η αδυναμία ορισμού της ουσίας του αντικειμένου της θρησκείας (οι λέξεις θείο, θεότητα, ιερό, απόλυτο δεν ορίζονται με ακρίβεια, κάθε άνθρωπος βιώνει διαφορετικά την πραγματικότητα που αυτές περιγράφουν) Παράδειγμα ορισμού της θρησκείας: «-Θρησκεία είναι η πίστη στην οποία καταλήγει ο άνθρωπος με τη βοήθεια της νόησης, της αίσθησης, της επιθυμίας, της πράξης για την ύπαρξη υπερφυσικών, προσωπικών ή απρόσωπων δυνάμεων, από τις οποίες αισθάνεται ότι εξαρτάται και τις οποίες επιδιώκει να εξευμενίσει»(Χέλμουτ ντε Γκλάζεναπ) -Στην Κ.Δ. θρήσκος ορίζεται όποιος μπορεί να ελέγχει τη γλώσσα του, να προσφέρει έμπρακτη αγάπη και να διατηρεί τον εαυτό του αγνό «Εί τις δοκεῖ θρησκός εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ’ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.» Ιακ. 1, 26-27.</p> <p>-----</p> <p>3.2 Πηγές της θρησκείας: -Το μακρινό παρελθόν του ανθρώπου -Ο ίδιος ο άνθρωπος -Η έμφυτη τάση του ανθρώπου προς τον Θεό</p> <p>-----</p> <p>3.3 Η καθολικότητα της θρησκείας: -Η θρησκευτικότητα ως σύμφυτο γνώρισμα της ανθρώπινης παρουσίας</p>

<p>3.4 Να αιτιολογούν την αναγκαιότητα της θρησκείας στη ζωή όλων των ανθρώπων</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Ο άνθρωπος ως θρησκευτικό ον: η θρησκεία επηρέασε την πνευματική ζωή και καθόρισε την ουσία και τη μορφή του ανθρώπινου πολιτισμού -Το θρησκευτικό βίωμα στον άνθρωπο: αποτέλεσμα της συνέργειας νόησης, βούλησης και συναισθήματος -Το βίωμα του ιερού, του αγίου έχει δύο χαρακτηριστικά: βιώνεται ως μυστήριο φοβερό κς και ως μυστήριο σαγηνευτικό <p>-----</p> <p>3.4 Σκοπός της θρησκείας:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η λύτρωση ως : σχέση με το θείο, το ιερό, το απόλυτο και ως απαλλαγή από το σχετικό δηλαδή από το κακό -Μορφές λύτρωσης στις διάφορες θρησκείες: Επικοινωνία με τον θεό, ευημερία στην παρούσα ή στην μέλλουσα ζωή, απαλλαγή από το κακό <p>Σκοπός χριστιανικής πίστης:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η αποκατάσταση των σχέσεων του ανθρώπου με τον εαυτό του, τον Θεό, τον συνάνθρωπο και τη φύση -Ο ερχομός της Βασιλείας του Θεού <p>Η θρησκεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Συμβάλλει στην ανάπτυξη του πολιτισμού -Νοηματοδοτεί την ανθρώπινη ζωή -Απαντά στα υπαρξιακά ερωτήματα του ανθρώπου -Καθοδηγεί τον άνθρωπο σε επικοινωνία με τον Θεό
--	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ: ΟΥΣΙΑ-ΠΡΟΣΦΟΡΑ -ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ

Διδακτική Ενότητα 4. Ποιος είναι ο Θεός κατά την πίστη του Χριστιανισμού

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
4.1 Να επεξηγούν θεολογικά τους όρους «Ενέργειες» και «Μέθεξη»	4.1 Ενέργειες: οι θεϊκές δυνάμεις που εκδηλώνονται στις σχέσεις του Θεού με τον κόσμο -Η ουσιοποιός ενέργεια: δίνει την ύπαρξη στα όντα -Η λογοποιός ενέργεια: προικίζει τα όντα με λογική Μέθεξη: η δυνατότητα του ανθρώπου να γνωρίζει και να μετέχει στις ενέργειες του Θεού -----
4.2 Να επισημαίνουν τα βασικά στοιχεία της χριστιανικής διδασκαλίας για τον αληθινό Θεό	4.2 Ο Θεός του Χριστιανισμού: -Απρόσιτος στην ουσία Του και μεθεκτός στις ενέργειές Του Γνώση του Θεού μέσω: Φυσικής αποκάλυψης (δημιουργία) Υπερφυσικής αποκάλυψης (ενανθρώπηση Χριστού) Αγιότητα, θέωση: ο ανώτατος βαθμός μέθεξης -Ο Θεός είναι ένας και τριαδικός: Μία ουσία, τρεις υποστάσεις – πρόσωπα. Σχέσεις προσώπων της αγίας Τριάδος. Αγάπη και αλληλοπεριχώρηση. Ελευθερία και ισότητα, διαφορά και ενότητα Τα ιδιαίτερα ιδιώματα των τριών προσώπων -Γνωστός, «ψηλαφητός» στην Ιστορία: «Εκ του μηδενός» δημιουργία του κόσμου Έμμεση παρουσία στην ανθρώπινη ιστορία μέσω των αγίων μορφών Παλαιάς και Καινής Διαθήκης

<p>4.3 Να εκτιμούν τη γνώση του Θεού όχι ως αποτέλεσμα διανοητικής λειτουργίας αλλά ως βιωματική εμπειρία</p>	<p>Ενανθρώπηση του Υιού του Θεού -Ο Θεός «αγάπη ἐστίν» (Α΄ Ιω 4,16). Εκδηλώσεις της αγάπης: Δημιουργία του κόσμου, πρόνοια για τον κόσμο, ενανθρώπηση και σταυρική θυσία Χριστού</p> <p>-----</p> <p>4.3 Η γνώση του Θεού: -Δεν είναι καρπός επιστημονικής μάθησης -Είναι αποτέλεσμα γνήσιας πίστης, αυθεντικού χριστιανικού βιώματος Χαρακτηριστικά χριστιανικού βιώματος: -Η πίστη είναι πιο δυνατή από τον ορθό λόγο -Η ελεύθερη ανταπόκριση στη κλήση του Θεού -Η αυθεντική αγάπη - Η διαφορετικότητα θεωρείται ως εμπλουτισμός -Η κένωση από τον εγωισμό -Η ένωση με τον Θεό και τον συνάνθρωπο - Η βίωση της Βασιλείας του Θεού ως πραγματικότητας Το χριστιανικό βίωμα είναι μυστικό, είναι βαθύ και εσωτερικό και δεν ταυτίζεται με πομπώδη έκφραση, πληθωρικό εντυπωσιασμό, ή κοσμικό θαυμασμό</p> <p>-----</p>
---	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική Ενότητα 5. Η Βασιλεία του Θεού: Όραμα αλλιώτικης ζωής ή ουτοπία;

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
5.1 Να εξηγούν την έννοια του όρου «Βασιλεία του Θεού»	5.1 Βασιλεία του Θεού: ο καινούριος κόσμος του Θεού που ενσαρκώνει, κηρύττει και φανερώνει στον κόσμο ο Χριστός Τα χαρακτηριστικά της Βασιλείας του Θεού (μέσα από τον παραβολικό λόγο και τα θαύματα του Χριστού): -Η ανεκτίμητη αξία της, η δυναμική αύξησή της, η αγάπη που προσφέρεται χωρίς προϋποθέσεις σε όλους, η ετοιμότητα που απαιτεί από τον άνθρωπο, η ψυχοσωματική υγεία, η προσφορά της ζωής
5.2 Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των ανθρώπων της βασιλείας του Θεού έτσι όπως προβάλλονται μέσα από τους Μακαρισμούς	5.2 Οι «τύποι» των ανθρώπων της Βασιλείας του Θεού (με βάση τους Μακαρισμούς): -Οι ταπεινοί -Οι «πενθούντες» για το κακό στον κόσμο -Οι πράοι -Οι «εργάτες» της δικαιοσύνης -Οι ελεήμονες -Οι αγνοί -Οι ειρηνοποιοί -Οι μάρτυρες εξαιτίας της πίστης τους
5.3 Να επισημάνουν τη στενή σχέση που υπάρχει μεταξύ της Βασιλείας του Θεού και της Εκκλησίας	5.3 Η κεντρική θέση της Βασιλείας του Θεού στη λατρεία της Εκκλησίας: -Έναρξη της Θείας Λειτουργίας: «Εύλογημένη ή Βασιλεία τοῦ Πατρός ...» -Μεγάλη Είσοδος: «Πάντων ἡμῶν μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεός ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ...» -Απαγγελία Κυριακῆς Προσευχῆς: «ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου»

<p>5.4 Να τεκμηριώνουν ότι καθήκον του χριστιανού είναι η συμβολή του στην επικράτηση της Βασιλείας του Θεού στη σημερινή πραγματικότητα</p>	<p>5.4 Η λυτρωτική πρόσκληση της Εκκλησίας για ενεργότερη συμμετοχή του χριστιανού στη νέα πραγματικότητα της Βασιλείας του Θεού Τα αγαθά της Βασιλείας του Θεού: εσωτερική γαλήνη, ειρήνη, ελευθερία δικαιοσύνη, ισότητα, αγάπη, κ.ά. ως αντίδοτο στα αδιέξοδα της σημερινής κοινωνίας Προϋπόθεση: αγώνας σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο προκειμένου τα αγαθά της Βασιλείας του Θεού να γίνουν πραγματικότητα</p> <p>-----</p>
--	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική Ενότητα 6: Γιατί ο Ιησούς Χριστός ήταν και είναι «σημείον αντιλεγόμενον»;

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>6.1 Να προσδιορίζουν την ιστορική προέλευση και την έννοια της έκφρασης «σημείον αντιλεγόμενον»</p> <p>6.2 Να επισημαίνουν τα σημεία της αμφισβήτησης του Χριστού κατά την εποχή Του αλλά και σήμερα</p> <p>6.3 Να αναλύουν τα αίτια της αμφισβήτησης του προσώπου του Χριστού, αξιολογώντας και σχολιάζοντας τα κίνητρά τους</p>	<p>6.1 «σημείον αντιλεγόμενον»: σημείο αμφισβήτησης. Η προφητεία του γέροντα Συμεών για τον Ιησού κατά το γεγονός της «Υπαπαντής του Κυρίου» -----</p> <p>6.2 Τα σημεία αμφισβήτησης για το πρόσωπο του Χριστού: -Η ιστορικότητα του προσώπου Του -Η θαυματουργή σύλληψή του από την Παρθένο Μαρία -Ο σκοπός της δράσης Του -Τα θαύματά του -Η διδασκαλία Του -Ο τρόπος θανάτου και η Ανάστασή Του -----</p> <p>6.3 Τα αίτια της αμφισβήτησης: Κατά την εποχή του χριστού: -Η αμφισβήτηση από τον Χριστό των παραδοσιακών αξιών που επικρατούσαν -Η κριτική Του προς την πολιτική και θρησκευτική ηγεσία -Το άνοιγμά Του προς τα έθνη Κατά τη σύγχρονη εποχή: -Η υπερβολική έμφαση στην ιστορική κριτική -Η απολυτοποίηση των κοινωνικο –οικονομικών ερμηνειών Διαχρονικά: -Η αδυναμία της λογικής να κατανοήσει την ενανθρώπιση, τη Σταύρωση και την Ανάσταση -Η πρόκληση του Ιησού απέναντι στον ηθικισμό -Η άρνηση των θρησκευτικών στερεοτύπων -Η αμφισβήτηση ως μηχανισμός άμυνας -----</p>

6.4 Να εκτιμούν τον ανθρώπινο εγωισμό και την αλαζονεία ως τη βαθύτερη αιτία απόρριψης του Χριστού

6.4 Ο εγωισμός ως η τάση του ατόμου να προβάλλει και να αγαπά τον εαυτό του.
Ο ατομισμός, η φιλαυτία, η υπεροψία και φυσικά η αλαζονεία ως αποχρώσεις του εγωισμού.
Η αλαζονεία ως το γνώρισμα της συμπεριφοράς του ανθρώπου, που πηγάζει από την υπερτίμηση του εαυτού.
Η θεοποίηση του εαυτού και η απομόνωση που οδηγεί η αλαζονεία
Η θεώρηση του συνανθρώπου ως «υπάνθρωπου»
Η αυτογνωσία ως το αντίδοτο της φιλαυτίας
Η μεταμέλεια ως αποτέλεσμα της αυτογνωσίας
Η μετάνοια ως τελικό και ουσιαστικό στάδιο της μεταμέλειας
Το άνοιγμα και το δόσιμο του ανθρώπου προς τον Χριστό (θείος έρωτας)

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική Ενότητα 7: «Τίνα μέ λέγουσιν οι άνθρωποι εἶναι;»

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>7.1 Να επισημαίνουν τις κυριότερες παρερμηνείες θεωρήσεις γύρω από το πρόσωπο του Χριστού</p>	<p>7.1 Οι παρερμηνείες για το πρόσωπο του Χριστού:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Οι Ιουδαίοι: θεώρηση Ιησού ως προφήτη -Ιουδαϊκές θρησκευτικές τάξεις εποχής: θεώρηση Ιησού ως σφετεριστή και διαστροφή της μεσσιανικής προσδοκίας -Ζηλωτές: ανέμεναν από τον Ιησού την απελευθέρωση από τον ζυγό των Ρωμαίων -Οι χριστολογικές αιρέσεις: αρνήθηκαν τη θεανθρώπινη υπόσταση του Χριστού -Οι οπαδοί του Διαφωτισμού: αρνήθηκαν τη θεανθρώπινη φύση του Χριστού -Άρνηση της ιστορικότητας του Χριστού (David Strauss) ή της θεϊκής Του καταγωγής (Ερνέστος Ρενάν) -Οι οπαδοί του ρομαντισμού: θεώρηση Χριστού ως «ο γλυκύς Ιησούς» -Οι κοινωμιστές: θεώρηση Χριστού ως κοινωνικό επαναστάτη <p>-----</p>
<p>7.2 Να προσεγγίζουν βασικά σημεία του Χριστολογικού δόγματος</p>	<p>7.2 Χριστός:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το δεύτερο πρόσωπο της Αγία Τριάδας -Ομοούσιος, σύναρχος και συναιώνιος με τον Θεό Πατέρα -Θεάνθρωπος: η ένωση των δύο φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού (τέλεια ανθρώπινη φύση και τέλεια θεία φύση) - Η ένωση των φύσεων στο Χριστό: υποστατική, ασύγχυτη και αδιαίρετη (όρος Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου) -Η ενανθρώπιση του Χριστού («κένωσις» του Λόγου) -Ο υπερφυσικός χαρακτήρας της σύλληψης και γέννησής Του <p>-----</p>
<p>7.3 Να αναλύουν τις σωτηριολογικές συνέπειες του Χριστολογικού δόγματος</p>	<p>7.4 Σκοπός της ενανθρώπισης του Χριστού: η σωτηρία του ανθρώπου</p> <p>Η ανύψωση της ανθρώπινης φύσης και η δυνατότητας θέωσης του ανθρώπου</p> <p>Η αποκατάσταση των σχέσεων του ανθρώπου με εαυτό, Θεό, συνάνθρωπο και φύση</p>

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****Διδακτική Ενότητα 8. Τι είναι το Άγιο Πνεύμα**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
8.1 Να εντοπίζουν τη διαχρονική παρουσία του Αγίου Πνεύματος στην ανθρώπινη ιστορία	8.1 Η διαχρονική παρουσία του Αγίου Πνεύματος: -Στη δημιουργία του κόσμου -Στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου -Στη Βάπτιση του Χριστού -Την ημέρα της Πεντηκοστής -Στην ίδρυση των Εκκλησιών -Στη μυστηριακή ζωή της εκκλησίας -Στη καθημερινή ζωή των πιστών -----
8.2 Να επισημαίνουν τα βασικά στοιχεία της διδασκαλίας της Εκκλησίας για το Άγιο Πνεύμα	8.2 Το Άγιο Πνεύμα: -Το τρίτο πρόσωπο της Αγίας Τριάδας -Εκπορεύεται από τον Πατέρα αιδίως (χωρίς αρχή και τέλος) -Είναι ομοούσιο με τα πρόσωπα του Πατρός και του Υιού και κατά το Σύμβολο της Πίστεως «συνπροσκυνείται και συνδοξάζεται» με τον Πατέρα και με τον Υιό, ίσο κατά τη λατρεία και την τιμή. - Ζωογονεί, εμψυχώνει και ενδυναμώνει τὰ πλάσματα. - Αποστέλλεται από τον Υιό, κατά Θεία οικονομία, στον κόσμο -----
8.3 Να διακρίνουν τη σχέση Αγίου Πνεύματος και Εκκλησίας	8.3 Η παρουσία του αγίου Πνεύματος στην Εκκλησία: -Στα μυστήρια -Στη διοίκηση της Εκκλησίας -Στις Συνόδους -Στην ιεραποστολή -Στην υμνογραφία και στις προσευχές -Στην συνολική πορεία της Εκκλησίας προς τη Βασιλεία του Θεού

8.4 Να αναγνωρίζουν το Άγιο Πνεύμα ως πηγή των χαρισμάτων και δωρεών στον κάθε άνθρωπο

8.5 Να τεκμηριώνουν τη θέση ότι χρέος του χριστιανού είναι η αξιοποίηση των χαρισμάτων στην καθημερινή του ζωή

8.4 Το Άγιο Πνεύμα στη ζωή των χριστιανών:

- Πηγή χαρισμάτων και συμβολή στην πνευματική πρόοδο του ανθρώπου.
- Προϋπόθεση των μυστηρίων: Βάπτισμα, Χρίσμα, Θεία Ευχαριστία, Ευχέλαιο και Αγιασμό

8.5 Η καθολικότητα της προσφορά των χαρισμάτων του αγίου πνεύματος

Η αξιοποίηση των χαρισμάτων ως προσωπική υπόθεση του ανθρώπου

Οι συνέπειες της αξιοποίησης των χαρισμάτων:

- Ο φωτισμός
- Η αγωνιστική διάθεση για την επικράτηση του καινούριου κόσμου του Θεού
- Η καταπολέμηση των παθών και η ενδυνάμωση της πίστης
- Η ικανότητα της διάκρισης των κινήτρων κάθε ανθρώπινης πράξης

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική Ενότητα 9. Αρχή και πορεία του κόσμου

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>9.1 Να προσεγγίζουν τις επικρατέστερες θεωρίες για τη δημιουργία του κόσμου</p> <p>9.2 Να διακρίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά της χριστιανικής κοσμολογίας</p> <p>9.3 Να προσδιορίζουν τη σχέση του Δημιουργού με τα δημιουργήματα σύμφωνα με την Αγία Γραφή</p>	<p>9.1 Το πεδίο έρευνας της Επιστήμης και της Θεολογίας Η θεωρία της μεγάλης έκρηξης του Λεμέτρ Η θεωρία του παλλόμενου σύμπαντος Το πείραμα SERN Η θεωρία του Δαρβίνου -----</p> <p>9.2 Το βιβλίο της Γένεσης – Η διήγηση της δημιουργίας (Γεν. 1,1-31) Η δημιουργία του κόσμου από την Αγία Τριάδα δια του Λόγου του Θεού «έν Άγιω Πνεύματι» Η «έκ του μηδενός» δημιουργία Η έννοια του χρόνου: Εξαήμερος δημιουργία και γεωλογικοί αιώνες Ο δυναμικός χαρακτήρας της δημιουργίας (από τα απλά στα σύνθετα) -----</p> <p>9.3 Η αιτία και ο σκοπός της δημιουργίας: η δημιουργία ως θεϊκή εκλογή, η δημιουργία ως πράξη ελεύθερης «εκστατικής» αγάπης, η ύπαρξη ως δώρο Θεού Ο Θεός δημιουργεί τον κόσμο «καλά λίαν» Η συνεχής δημιουργική δύναμη του Θεού: Η Θεία πρόνοια Στην αρμονία της ζωής μετέχουν όλα τα δημιουργήματα (Απόσπασμα από την «Εξαήμερον» του Μεγάλου Βασιλείου)</p>

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄:****Διδακτική Ενότητα 10. Ο άνθρωπος στο αρχικό του μεγαλείο**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>10.1 Να προσεγγίζουν τις επικρατέστερες επιστημονικές θεωρίες για την προέλευση και εξέλιξη του ανθρώπου</p> <p>10.2 Να ερμηνεύουν θεολογικά τη βιβλική διήγηση της δημιουργίας του ανθρώπου</p>	<p>10.1 Επιστημονικές θεωρίες της δημιουργίας του ανθρώπου (θεωρία της εξέλιξης του Δαρβίνου, θεωρία της μετάλλαξης του Ντε Βρις, θεωρία της νέας σύνθεσης) Η απουσία αντίθεσης ανάμεσα σε θεολογία και επιστήμη: -Η επιστήμη εξετάζει το πώς, η θεολογία το ποιος και το γιατί -----</p> <p>10.2 Ερμηνεία: Η φανέρωση του Τριαδικού Θεού στη δημιουργία του ανθρώπου («Είπε ο Θεός. Ας δημιουργήσουμε...») Το χοϊκό στοιχείο της δημιουργίας του ανθρώπου Η πνευματική συγγένεια του ανθρώπου με τον Θεό («πνοή ζωής») Η «κατ' εικόναν» δημιουργία του ανθρώπου και τα πνευματικά χαρίσματα του ανθρώπου (λογική, ελεύθερη βούληση, συνείδηση, κ.λ.π.). Η «καθ' ομοίωσιν» δημιουργία του ανθρώπου ως δυνατότητα εξομοίωσης (θέωσης) του ανθρώπου με τον Θεό μέσω πνευματικής τελείωσης. Ο παράδεισος ως τρόπος ζωής Η ευθύνη της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και η ευλογία της ανθρώπινης εργασίας Η δοκιμασία του ανθρώπου (θέωση με τη χάρη του Θεού ή αυτοθέωση) Η ονοματοδοσία των ζώων και η ευθύνη της φροντίδας Η δημιουργία της γυναίκας (Εύας). Η ενότητα και η ισότητα ως χαρακτηριστικό της σχέσης του ανθρώπου με τον συνάνθρωπό του (« αυτό είναι σάρκα από τη σάρκα μου» Γεν. 2,23). Η θεμελίωση του μυστηρίου του γάμου ως καρπός της αγάπης των δύο φύλων Η ασφάλεια της αγάπης του Θεού</p>

10.3 Να αναγνωρίζουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της αποστολής του ανθρώπου στον κόσμο

10.3

Το αυτεξούσιο του ανθρώπου

Η καλλιέργεια του «κατ' εικόνα» και η ομοίωση με τον Θεό

Η θεώρηση της εξουσίας του ανθρώπου ως διακονία

Η αποκατάσταση των σχέσεων με εαυτό, Θεό, συνάνθρωπο, φύση

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****Διδακτική Ενότητα 11. Γιατί υπάρχει το κακό στον κόσμο;**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
11.1 Να επεξηγούν θεολογικά την έννοια του κακού	11.1 Η έννοια του κακού: -Δεν είναι δημιούργημα του Θεού -Είναι η διακοπή των σχέσεων του κτιστού κόσμου (άνθρωπος, φύση) με τον Θεό -----
11.2 Να εκτιμούν την ύπαρξη του κακού ως αποτέλεσμα της κακής χρήσης του αυτεξουσίου από τον άνθρωπο	11.2 Η ελεύθερη βούληση του ανθρώπου και η έννοια του αυτεξουσίου: η δυνατότητα του ανθρώπου να εξουσιάζει τον εαυτό του Η εντολή του Θεού προς τον άνθρωπο («...από το δέντρο της γνώσης του καλού και του κακού να μη φάτε») και το συμβουλευτικό νόημα αυτής. Η βρώση του καρπού από τον άνθρωπο ως έκφραση κενοδοξίας. Το προπατορικό αμάρτημα ως απομάκρυνση από την αγάπη του Θεού. Το προπατορικό αμάρτημα ως συνέπεια κακής χρήσης του αυτεξουσίου του ανθρώπου: αποστροφή προς το Θεό και στροφή του ανθρώπου προς τον εαυτό του Ο εγωισμός ως αιτία της κακής χρήσης του αυτεξουσίου του ανθρώπου. -----
11.3 Να επισημαίνουν τις συνέπειες του κακού τόσο στην ανθρώπινη ζωή	11.3 Οι συνέπειες του κακού: -Διακοπή της σχέσης Θεού και ανθρώπου (πνευματικός και σωματικός θάνατος) -Σύγκρουση του ανθρώπου με τον συνάνθρωπο (κοινωνικό κακό) -Διαστροφή των σχέσεων με το φυσικό περιβάλλον (θεώρηση της φύσης ως εχθρού) -----
11.4 Να αναγνωρίζουν τη συμβολή της ενανθρώπισης του Χριστού στην κατάλυση του κακού	11.4 Η κατάλυση του κακού: αποτέλεσμα συνειδητής και ελεύθερης ανθρώπινης επιλογής Ο Θεός: -Σέβεται την ελευθερία του ανθρώπου και δεν του στερεί τη δυνατότητα της ελεύθερης επιλογής -Εκδηλώνει την αγάπη Του με την ενανθρώπιση του Υιού Του

<p>11.5 Να αναγνωρίζουν ότι η αντιμετώπιση του κακού απαιτεί αγώνα τόσο σε προσωπικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο</p>	<p>Η ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού: -Δημιουργείται ο «καινός» (νέος) άνθρωπος -Ανάσταση Χριστού: νίκη κατά του θανάτου -Πρόγευση της Βασιλείας του Θεού</p> <hr/> <p>11.5 Προϋποθέσεις της καταπολέμησης του κακού: -Σύνδεση του ανθρώπου με τον Χριστό -Μετοχή στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας -Καταπολέμηση των παθών -Αλλαγή των άδικων κοινωνικών δομών -Αγάπη και θυσία για τον συνάνθρωπο -Επανασύνδεση με το φυσικό περιβάλλον -Πρότυπα ζωής : οι Άγιοι</p> <hr/>
---	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική Ενότητα 12. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Ορθοδοξίας

<p>ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p>ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</p>	<p>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</p>
<p>12.1 Να προσεγγίζουν εννοιολογικά τον θεολογικό όρο «Ορθοδοξία»</p> <p>12.2 Να επισημαίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Ορθοδοξίας και να τα αντιπαραβάλλουν με τα χαρακτηριστικά των άλλων χριστιανικών ομολογιών</p> <p>12.3 Να τεκμηριώνουν τη θέση ότι η Ορθοδοξία δεν αποτελεί ανθρώπινη ιδεολογία αλλά βίωση της εν Χριστώ αποκαλύψεως</p>	<p>12.1 Έννοια όρου «Ορθοδοξία»: ορθή δόξα, ορθή πίστη, η βιωμένη πίστη του συνόλου της Εκκλησίας από την εποχή των Αποστόλων στην Αποκάλυψη του Θεού, που έγινε μέσω του Χριστού Βίωση της πίστης: στην Εκκλησία με το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας</p> <p>-----</p> <p>12.2 Συγκριτική εξέταση Ορθοδόξων – Ρωμαιοκαθολικών – Προτεσταντών ως προς: α) Σύσταση και διοίκηση της εκκλησίας β) Εκκλησιαστική Παράδοση γ) Ασκητικότητα δ) Τιμή των Αγίων ε) Πνευματικότητα</p> <p>-----</p> <p>12.3 «ιδεολογία»: ένα σύνολο ιδεών, θέσεων και αντιλήψεων συγκροτημένων σε ενιαίο σύστημα, το οποίο προβάλλεται ως η αληθινή εικόνα της πραγματικότητας, έτσι ώστε, όσοι το υιοθετούν, να είναι υποχρεωμένοι να σκέπτονται και να ρυθμίζουν τη ζωή τους σύμφωνα με αυτό Μετουσίωση της Ορθοδοξίας, ως πίστης και διδασκαλίας, σε Ορθοπραξία: -Αυθεντικός τρόπος ζωής -Ήθος μυστηριακό που μεταμορφώνει τον όλο άνθρωπο (σώμα και ψυχή, λογική, θέληση και συναίσθημα, μετέχουν στην αγάπη του Θεού, γεύονται τη μοναδικότητα και την αθανασία) και την όλη ζωή (η πολιτική μεταμορφώνεται σε διακονία, η οικονομία σε φιλανθρωπία, η τέχνη σε δημιουργία) - "Έρχου και ίδε": η πρόσκληση της Εκκλησίας σε κάθε άνθρωπο να βιώσει την αλήθεια</p> <p>-----</p>

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική Ενότητα 13: Η Παράδοση της Εκκλησίας: Πολύτιμη κληρονομιά ζωής ή τροχοπέδη της;

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>13.1 Να αναλύουν την έννοια του όρου «Παράδοση»</p> <p>13.2 Να επισημαίνουν τη σχέση Παράδοσης και Αγίας Γραφής</p> <p>13.3 Να διαπιστώνουν ότι η Παράδοση της Εκκλησίας δεν είναι απολίθωμα του παρελθόντος αλλά ζωντανός οργανισμός που συνεχώς ανανεώνεται</p>	<p>13.1 «Παράδοση»: η αδιάσπαστη συνέχεια της πίστης της Εκκλησίας από την εποχή της επίγειας παρουσίας του Χριστού, όπως παραδόθηκε στους πρώτους μαθητές και διαδόχους τους Ειδικότεροι ορισμοί της «Παράδοσης»: α. η διδασκαλία του Χριστού και των Αποστόλων που δεν περιέχεται στην Αγία Γραφή, αλλά παραδόθηκε στην Εκκλησία προφορικά, β. θέματα που σχετίζονται με την λατρεία, διοίκηση και ζωή της Εκκλησίας</p> <p>-----</p> <p>13.2 Αγία Γραφή: -Βασικός φορέας της Παράδοσης -Ισότιμη και ισόκυρη με την Παράδοση -Θεωρείται θεόπνευστη -Ερμηνεύεται και κατανοείται στα πλαίσια της Παράδοσης (έργα αποστολικών Πατέρων, λατρευτική πράξη, υμνογραφία, εκκλησιαστική τέχνη, συνοδικές αποφάσεις) «Κανόνας» της Αγίας Γραφής: κατάλογος των γνήσιων βιβλίων της Αγίας Γραφής</p> <p>-----</p> <p>13.3 Χαρακτηριστικά της Παράδοσης της Εκκλησίας: -Όχι στατική και αποστεωμένη -Δεν απολυτοποιεί το παρελθόν -Ανάγκη ανανέωσης και αλλαγής «επιμέρους» και λαϊκών παραδόσεων που δεν έχουν σχέση με τη ζωή της Εκκλησίας -Χρήση του παρελθόντος ως βάση για την προετοιμασία του μέλλοντος, ως δείκτης πορείας για τους πιστούς κάθε εποχής -Έχει δυναμικό χαρακτήρα, είναι η συνέχεια της παρουσίας του Χριστού, ζωογονείται από το Άγιο Πνεύμα, οδηγεί στη Βασιλεία του Θεού</p>

13.4 Να εκτιμούν ότι η διαφύλαξη, η συνέχιση και η δημιουργική ανανέωση της Παράδοσης αποτελεί χρέος του χριστιανού κάθε εποχής

13.4 Χρέος του χριστιανού:

- Η αξιοποίηση του δυναμικού χαρακτήρα της Παράδοσης
 - Να ανανεώνει δημιουργικά την Παράδοση προκειμένου να δώσει απαντήσεις στις προκλήσεις της εποχής του
 - Να μη φοβάται την αντιπαράθεση και κριτική κατά τη συνάντηση της Παράδοσης με τον μη χριστιανικό ή ορθόδοξο κόσμο
 - Να βιώνει τα γνήσια στοιχεία της Ορθόδοξης Παράδοσης, να τα υερασιζεται από διάφορες επιβουλές, να ασκεί κριτική στα κακώς κείμενα μέσα στην Εκκλησία
-

ΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****Διδακτική Ενότητα 14: Η ορθόδοξη άσκηση**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>14.1 Να επεξηγούν την θεολογική έννοια του όρου «Άσκηση»</p> <p>14.2 Να αναλύουν τα χαρακτηριστικά της ορθόδοξης άσκησης</p> <p>14.3 Να διακρίνουν τα εμπόδια που προβάλλονται στην ορθόδοξη ασκητικότητα και να προτείνουν τρόπους και μέσα αντιμετώπισής τους</p> <p>14.4 Να αποτιμούν το ρόλο της ορθόδοξης άσκησης στη σύγχρονο υλιστικό τρόπο ζωής</p>	<p>14.1 «Άσκηση» (γενικός ορισμός): ένας τρόπος συνεχής και επαναλαμβανόμενης προετοιμασίας για την επίτευξη κάποιου σκοπού «Άσκηση» (θεολογική έννοια): η προσπάθεια του πιστού να τιθασεύσει τις ψυχικές και σωματικές ορμές και αδυναμίες, που τον εμποδίζουν να «ομοιάσει» με τον Θεό, να φτάσει στη θέωση</p> <p>-----</p> <p>14.2 Ορθόδοξη άσκηση: -Πρότυπο ο Χριστός και παραδείγματα προς μίμηση οι μεγάλοι ασκητές -Προϋπόθεση: η ολοκληρωτική αγάπη προς τον Θεό -Οι τρεις βασικές αρετές του ασκητή: ακημοσύνη, υπακοή, εγκράτεια -Τα γενικά χαρακτηριστικά του ασκητή: ολοκληρωτικό δόσιμο στον Θεό, σεβασμός του φυσικού περιβάλλοντος, αντίσταση στο υλιστικό πνεύμα της σημερινής εποχής, συμμετοχή ψυχής και σώματος</p> <p>-----</p> <p>14.3 Τα εμπόδια στην ορθόδοξη άσκηση: -Προέλευση: α. από τους πειρασμούς της καθημερινής ζωής, β. από τον ίδιο τον εαυτό (αποκοπή της εσωτερικής ευσέβειας από την εξωτερική) -Αποτέλεσμα: αμαρτίες, εκκοσμίκευση, εγωισμός, τυπολατρία, ευσεβισμός, απόρριψη της ύλης, απουσία αγάπης στις ανθρώπινες σχέσεις -Μέσα αντιμετώπισης των εμποδίων: οι ασκητικές πρακτικές (προσευχή, νηστεία, εξομολόγηση, μετάνοια, κ.λ.π.), η οργανωμένη ασκητική ζωή, η προβολή αγίων προτύπων, η διαρκής προσευχή</p> <p>-----</p> <p>14.4 Χαρακτηριστικά υλιστικού τρόπου ζωής: - Υποδούλωση του ανθρώπου στην ύλη και εγκλωβισμός του στην υλική διάσταση</p>

-Καταναλωτική μανία
-Ακόρεστη δίψα για απόκτηση υλικών αγαθών
-Αποθέωση του ατομισμού
-Διάσπαση της κοινωνίας των προσώπων
-πνευματική, κοινωνική και οικολογική κρίση
-Σπατάλη ζωής
Ο ρόλος της Ορθόδοξης άσκησης:
-Αλλαγή του τρόπου ζωής
-Επαναφορά του ανθρώπου στην ολιγάρκεια και στην εγκράτεια, στην σωφροσύνη,
-Αποφυγή της απληστίας και της υπερβολής
-Απελευθέρωση από τη δουλεία της ύλης και από την ατομική εγωκεντρικότητα
-Συνδυασμός του ασκητικού πνεύματος με την αγάπη για το συνάνθρωπο και την αναγνώριση της προσωπικής ετερότητας.
-Περιστολή της εγωκεντρικότητας, χαλιναγώγηση των ορμών, υπακοή της σάρκας στο πνεύμα
-Επίδειξη ελεημοσύνης, έμπρακτου κοινωνικού ενδιαφέροντος
-Επίδειξη αγάπης και φροντίδα για την αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο.

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική Ενότητα 15: Ο δυναμικός και απελευθερωτικός χαρακτήρας του Χριστιανισμού

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
15.1 Να επεξηγούν την έννοια του «δυναμικού» και «απελευθερωτικού» χαρακτήρα του Χριστιανισμού	15.1 Ο «δυναμικός» χαρακτήρας του Χριστιανισμού: πηγάζει από τον ιδρυτή του Χριστιανισμού, τον Χριστό, από τους Αποστόλους και τους μάρτυρες, από τον καθημερινό δυναμικό αγώνα των Χριστιανών να μεταμορφώσουν τόσο τη ζωή τους όσο και τον κόσμο στα πρότυπα του κόσμου του Θεού Ο «απελευθερωτικός» χαρακτήρας του Χριστιανισμού: συνάγεται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Χριστιανισμού, την αγάπη και την ελευθερία. Σκοπός η απελευθέρωση του ανθρώπου από τις προσωπικές αδυναμίες και τα πάθη -----
15.2 Να εντοπίζουν τα ιστορικά στοιχεία που συνιστούν τον δυναμικό και απελευθερωτικό χαρακτήρα του Χριστιανισμού	15.2 Η μαρτυρία της ιστορίας: -Η παρουσία του Χριστού και η Σταυρική Του Θυσία -Οι Απόστολοι -Οι μάρτυρες και οι ασκητές των πρώτων αιώνων -Η διάδοση του Χριστιανισμού με ειρηνικά μέσα -Η επίδραση σε όλους τους τομείς του πολιτισμού -----
15.3 Να διακρίνουν τον καταλυτικό ρόλο του χριστιανισμού στην εκπλήρωση του αιτήματος του σύγχρονου ανθρώπου για ποιοτική ζωή	15.3 Το αίτημα του σύγχρονου ανθρώπου: -Ποιοτική ζωή (σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο) -Αναδιάταξη αρχών και αξιών Ο ρόλος του Χριστιανισμού: -Αγωνίζεται για την επικράτηση των χριστιανικών αρετών: της αγάπης, της δικαιοσύνης, της ειρήνης, της ισότητας -Εξασφαλίζει την αρμονία των σχέσεων του ανθρώπου με τον εαυτό του, τον Θεό, τον συνάνθρωπο και τη φύση -Αντικαθιστά την ανθρωποκεντρική θεώρηση της ζωής με την θεανθρωποκεντρική -Απελευθερώνει τον άνθρωπο από τις δουλικές κοσμικές ή δαιμονικές δυνάμεις -Δίνει την προοπτική και ελπίδα σε έναν κουρασμένο και απογοητευμένο κόσμο.

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄:****Διδακτική ενότητα 16. Η δικαιοσύνη του κόσμου και η δικαιοσύνη της Εκκλησίας****ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ****ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ****ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ****ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ***Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:**Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες*

16.1 Να αντιπαραβάλλουν την κοσμική δικαιοσύνη με τη δικαιοσύνη της Εκκλησίας

16.1 Η δικαιοσύνη του κόσμου:

- Οργάνωση των ανθρώπων σε κοινωνίες και διαμόρφωση νομικών πλαισίων
- Αποκατάσταση και περιφρούρηση της κοινωνικής δικαιοσύνης: νόμοι, Συντάγματα, Διεθνές δίκαιο

Η δικαιοσύνη στην Εκκλησία:

- Βασικό στοιχείο της δομής της Εκκλησίας
- Βασικό χαρακτηριστικό της Βασιλείας του Θεού
- Κατάργηση στην εκκλησία κάθε μορφής διάκρισης και αδικίας που αποτελούν τη ρίζα του κακού
- έμπρακτη εφαρμογή της δικαιοσύνης μέσα από την κοινοκτημοσύνη και την κοινοχρησία των αγαθών (πρώτης χριστιανική κοινότητα και μοναχισμός)
- Πηγή της δικαιοσύνης η αγάπη, η ομοψυχία, η πίστη στον Χριστό
- Πνευματικές προϋποθέσεις για την επικράτηση της ειρήνης: α. η ομοψυχία, β. η συναίσθηση του ανθρώπου ότι είναι διαχειριστής και όχι κύριος των αγαθών, γ. το κοινοβιακό πνεύμα

16.2 Να επισημαίνουν τα αίτια και τις μορφές του κοινωνικού φαινομένου της αδικίας που παρατηρείται στο σύγχρονο κόσμο

16.2 Συσχέτιση των μορφών κοινωνικής αδικίας με :

- Την οικονομική διαστρωμάτωση της κοινωνίας
- Την ηλικία, το φύλο, τη φυλή, το θρήσκευμα κ.ά

Τα αίτια της κοινωνικής αδικίας:

- Η ανθρώπινη απληστία
- Ο ατομοκεντρισμός και η ιδιοτέλεια

Αποτέλεσμα:

- Φτώχεια

<p>16.3 Να τεκμηριώνουν την προσωπική ευθύνη του χριστιανού για την επικράτηση της δικαιοσύνης σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης ζωής</p>	<p>-Διάκριση των ανθρώπων με βάση την οικονομική τους επιφάνεια Η καταπολέμηση της κοινωνικής αδικίας: -επαναστάσεις και οργανωμένες μορφές πάλης (συνδικαλισμός)</p> <p>-----</p> <p>16.3. Η συνειδητοποίηση της αδικίας από τον χριστιανό Εγρήγορση και αγωνιστική διάθεση εκ μέρους του χριστιανού Αξιοποίηση της κοινωνικής και πολιτικής θέσης που κατέχει ο χριστιανός για την εξάλειψη της κοινωνικής αδικίας Ανάληψη ατομικών δράσεων και πρωτοβουλιών Συμμετοχή σε κοινωνικές δράσεις και κινητοποιήσεις για αλλαγές σε θεσμούς και εξυγίανση των άδικων κοινωνικών δομών Σκοπός η δίκαιη κατανομή των υλικών αγαθών και των μέσων παραγωγής</p>

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 17: Ο συνάνθρωπος ως αδελφός

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
17.1 Να επεξηγούν τη χριστιανική θεώρηση της κοινωνικότητας	17.1 Κοινωνικότητα: Βασικό γνώρισμα του ανθρώπου Έμφυτη τάση του ανθρώπου για δημιουργία διαπροσωπικών σχέσεων που είναι η κύρια αιτία της συγκρότησης της κοινωνίας Τα θεμέλια της κοινωνικότητας σύμφωνα με τη χριστιανική βιοθεωρία: -Η πεποίθηση ότι ο Θεός ως δημιουργός των ανθρώπων είναι πατέρας όλων -Η αγάπη Η θεώρηση του συνανθρώπου ως προσώπου, ως «εικόνα» του θεού, ως αδελφού, και η συμβολή της στην διαμόρφωση σωστών διαπροσωπικών σχέσεων Η υπέρβαση του εγωισμού Ο χρυσός κανόνας των διαπροσωπικών σχέσεων σε μια χριστιανική κοινότητα: «Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται» (Ματθ. 7, 12)
17.2 Να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ Ορθόδοξου και ευρωπαϊκού ανθρωπισμού	17.2 Ο ευρωπαϊκός ανθρωπισμός: -Έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα -Θέτει ως κέντρο, άξονα και μέτρο κρίσης των αξιών τον άνθρωπο ως αυταξία -Σκοπεύει στη διαμόρφωση του ιδανικού ανθρώπινου τύπου με την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου και των πνευματικών του δυνάμεων και δυνατοτήτων -Βασίζεται στις αρχές της κλασικής αρχαιότητας Ο ορθόδοξος ανθρωπισμός: -Θέτει ως κέντρο, άξονα και αξιολογικό κριτήριο τον χριστό -Έχει θεανθρωποκεντρικό χαρακτήρα -Σκοπός είναι η θέωση του ανθρώπου -Θεωρεί όλους τους ανθρώπους ως αδελφία με «κοινό Πατέρα» -Απορρίπτει κάθε μορφής διάκριση -Αγωνίζεται για την εφαρμογή των ευαγγελικών αρχών της ελευθερίας, της ισότητας, της

<p>17.3 Να επισημαίνουν τα κριτήρια βάσει των οποίων επιτυγχάνεται η πληρότητα της ανθρώπινης ζωής στο ορθόδοξο ήθος</p>	<p>δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης -Νοηματοδοτεί την εργασία ως δικαίωμα και υποχρέωση του κάθε ανθρώπου αλλά και ως κοινωνική υπηρεσία</p> <p>-----</p> <p>17.3 Κριτήρια:</p> <ul style="list-style-type: none">-Η ικανοποίηση τόσο των βιολογικών όσο και των πνευματικών αναγκών του ανθρώπου-Η αξιολογική προτεραιότητα της ψυχής-Η επίτευξη της πληρότητας της ζωής σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο-Η μετοχή στη μυστηριακή και λατρευτική ζωή της Εκκλησίας-Η κάθετη και οριζόντια διάσταση της αγάπης ως προϋπόθεση της ενότητας των πιστών μεταξύ τους και με τον Χριστό <p>-----</p>
--	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 18: Το χριστιανικό ήθος ως υπέρβαση των προκαταλήψεων του κόσμου - Σύγχρονες θεολογικές ζυμώσεις

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>18.1 Να αναλύουν την έννοια της «προκατάληψης» και να διακρίνουν τις σπουδαιότερες μορφές της</p> <p>18.2 Να επισημαίνουν τις συνέπειες των προκαταλήψεων</p> <p>18.3 Να διαπιστώνουν τη συμβολή του Χριστιανισμού στην υπέρβαση των προκαταλήψεων</p> <p>18.4 Να αποτιμούν τη συμβολή των σύγχρονων θεολογικών ρευμάτων της Δύσης στον αγώνα ενάντια στην αδικία και στην προκατάληψη</p>	<p>18.1 Προκατάληψη: η άποψη που διαμορφώνεται για πρόσωπα, ιδέες ή καταστάσεις χωρίς πλήρη ενημέρωση και γνώση, χωρίς να έχει χρησιμοποιηθεί η λογική και η κριτική σκέψη, με αποτέλεσμα να είναι άδικη και μεροληπτική Μορφές προκατάληψης: φυλετικές, κοινωνικές, εθνικές, πολιτισμικές προκαταλήψεις</p> <p>-----</p> <p>18.2 Συνέπειες προκαταλήψεων: η διαμόρφωση στερεοτύπων, οι διωγμοί, οι διακρίσεις, οι ρατσιστικοί νόμοι, η οικονομική εκμετάλλευση, η περιθωριοποίηση</p> <p>-----</p> <p>18.3 Η θέσπιση νέων αξιολογικών κριτηρίων Η θεώρηση όλων των ανθρώπων ως παιδιών του Θεού Η ένωση όλων των ανθρώπων στο πρόσωπο του Χριστού και η κατάργηση των διακρίσεων Η προβολή του προτύπου της πρωτοχριστιανικής κοινότητας και του μοναχισμού Η καταδίκη του εθνοφυλετισμού στα Βαλκάνια (19^{ος} αιώνας) Καθημερινός αγώνας για την υπέρβαση των προκαταλήψεων</p> <p>-----</p> <p>18.4 Η θεολογική στασιμότητα του Χριστιανισμού και η ανάπτυξη θεολογικών ρευμάτων στη Δύση: -Η πολιτική θεολογία με έμφαση στον ενεργό ρόλο του χριστιανού στα κοινά -Η θεολογία της απελευθέρωσης, η οποία καταδίκασε την εκμετάλλευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο και οργάνωσε την αντίσταση των φτωχών τάξεων εναντίον της -Η θεολογία της ελπίδας με έμφαση στο άνοιγμα της εκκλησίας στο εσχατολογικό μέλλον ως προοπτική αλλαγής της κοινωνίας προς το καλύτερο -Η υπαρξιακή θεολογία, η οποία αξιοποίησε τις αναφορές της υπαρξιακής φιλοσοφίας στη</p>

σχέση Θεού –ανθρώπου

-Η φεμινιστική και η μαύρη θεολογία που αγωνίζονται για την αποκατάσταση της θέσης της γυναίκας και των μαύρων στην κοινωνία και στον Χριστιανισμό

Το στοιχείο της υπερβολής ως χαρακτηριστικό των θεολογικών ρευμάτων της Δύσης

Η υπενθύμιση της υποχρέωσης του Χριστιανισμού να μην εφησυχάζει και να αγωνίζεται για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων

Ο γόνιμος διάλογος της ορθόδοξης θεολογίας με τα δυτικά θεολογικά ρεύματα

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 19: Η χριστιανική κοινότητα μέσα σ' έναν πλουραλιστικό κόσμο

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>19.1 Να επεξηγούν την έννοια του «πλουραλισμού»</p> <p>19.2 Να αναγνωρίζουν τα γνωρίσματα και τις εκφάνσεις του πλουραλισμού ως κοινωνικού φαινομένου</p> <p>19.3 Να προσεγγίζουν τα χαρακτηριστικά του πλουραλισμού έτσι όπως αναδεικνύονται μέσα από το ευαγγελικό κείμενο</p>	<p>19.1 Πλουραλισμός: κοινωνιολογικός όρος που εκφράζει την κοινωνική αντίληψη ότι η ευρύτερη κοινωνία αποτελείται από διάφορες ομάδες με ιδιαίτερες ιδεολογικές αποχρώσεις και ποικίλους στόχους.</p> <p>-----</p> <p>19.2 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα πλουραλισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η ειρηνική συνύπαρξη -Η αμοιβαία ανοχή <p>Στόχος του πλουραλισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η εξασφάλιση της οικονομικής, ηθικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της κοινωνίας <p>Τα αίτια της εμφάνισης του πλουραλισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η ανάπτυξη του τεχνολογικού πολιτισμού -Η ύπαρξη πολλών διεθνών οργανισμών <p>-----</p> <p>19.3 Η προτροπή του Χριστού προς τους μαθητές Του να θεωρούν ως συνεργάτες τους αυτούς που με το λόγια και τα έργα τους δεν εναντιώνονται στο λυτρωτικό Του έργο</p> <p>Η πρόσκληση του Φιλίππου στον Ναθαναήλ: «ἔρχου και ἴδε» (Ιω 1, 47)</p> <p>Το χρέος των χριστιανών να διαλέγονται κα να προσκαλούν όλους τους ανθρώπους σε γνωριμία με τον Χριστό</p> <p>Οι αρχές της πρόσκλησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ο σεβασμός της ετερότητας -Η αγάπη του άλλου ως «εικόνα» του Θεού -Η ευθύνη του χριστιανού να επαληθεύει την αλήθεια του Χριστού στη ζωή του <p>Η αποφυγή της βίαιης επιβολής των χριστιανικών ιδεών</p> <p>Η ειδική αντιμετώπιση των ανθρώπων εκείνων που αν και δεν είναι μέλη της Εκκλησίας έχουν θετική στάση απέναντί της</p>

19.4 Να διακρίνουν τη διαλεκτική και κριτική στάση της Εκκλησίας μέσα στο σύγχρονο πλουραλιστικό κόσμο

19.4 Η διαλεκτική και κριτική στάση της Εκκλησίας:

-Δεν τίθεται στο περιθώριο των κοινωνικών εξελίξεων

- Δεν τηρεί αρνητική στάση απέναντι στα ιδεολογικά, κοινωνικοπολιτικά και φιλοσοφικά συστήματα, ούτε ταυτίζεται με αυτά αλλά συνεργάζεται με όσα σέβονται την ελευθερία και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου

-Υπερασπίζεται τον εαυτό της απέναντι στην εχθρική στάση κάποιων συστημάτων

-Αγωνίζεται για την άρση της κοινωνικής ανισότητας και για την επικράτηση της κοινωνικής δικαιοσύνης

-Η εναρμόνιση της συμπεριφοράς του χριστιανού με βάση την ρήση του Απ. Παύλου: «τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω» (Α΄ Κορ 9,22)

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 20: Η χριστιανική θεώρηση του κράτους και της πολιτικής

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>20.1 Να αναλύουν τις έννοιες «κράτος» και «πολιτική»</p> <p>20.2 Να παρουσιάζουν τον σκοπό και τις αρχές της κρατικής οργάνωσης και πολιτικής εξουσίας</p> <p>20.3 Να προσδιορίζουν τη στάση που πρέπει να έχει ο χριστιανός απέναντι στην εξουσία</p>	<p>20.1 Κράτος:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Οργανωμένη πολιτική οντότητα που κατέχει το μονοπώλιο της χρήσης νόμιμης εξουσίας σε μια καθορισμένη γεωγραφική περιοχή. -Συνήθως περιλαμβάνει ένα σύνολο οργανισμών οι οποίοι έχουν τη δικαιοδοσία να φτιάχνουν και να επιβάλλουν τους κανόνες εκείνους οι οποίοι κυβερνούν τον πληθυσμό μίας κοινωνίας μέσα σε συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια. -Έχει κυβέρνηση, νόμους και αναγνωρισμένη κυριαρχία. <p>Πολιτική: το σύνολο των ιδεών και των ενεργειών που σχετίζονται με τον τρόπο άσκησης της εξουσίας από το κράτος</p> <p>20.2 Η συμβολή του Διαφωτισμού στον καθορισμό της έννοιας του κράτους δικαίου και των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών</p> <p>Σκοπός και αρχές της κρατικής οργάνωσης και της πολιτικής εξουσίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Σεβασμός στην ελεύθερη βούληση των μελών της κοινωνίας -Η άσκηση της εξουσίας με βάση τους νόμους και του θεσμούς -Η αποφυγή της έκπτωσης της νόμιμης εξουσίας σε τυραννία ή σε απολυταρχικό καθεστώς -Σκοπός το δημοκρατικό κράτος (κράτος δικαίου που σέβεται τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών) <p>-----</p> <p>20.3 Η στάση του χριστιανού ως πολίτη απέναντι στην εξουσία:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να γνωρίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του -Να αντιστέκεται στον ολοκληρωτισμό -Να απαιτεί και να εφαρμόζει την ισονομία -Να αγωνίζεται για τη δημοκρατία -Να ενδιαφέρεται για τα κοινά <p>Όταν η εξουσία αντιστρατεύεται τον σεβασμό στον άνθρωπο, καταστρατηγεί την ελευθερία και αντιτίθεται στη χριστιανική διδασκαλία τότε ο χριστιανός δεν υπακούει στην</p>

<p>20.4 Να αντιπαραβάλουν τον χαρακτήρα της κοσμικής εξουσίας με τον χαρακτήρα της εξουσίας στην Εκκλησία</p>	<p>εξουσία (««Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις» Πρ. Απ. 5, 29)</p> <p>-----</p> <p>20.4 Κοσμική Εξουσία:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ο θεσμικός χαρακτήρας της εξουσίας -Ο νόμος κύριος ρυθμιστής της εξουσίας -Χρήση των ατομικών συμφερόντων -Μέσο ικανοποίησης προσωπικών φιλοδοξιών <p>Η εξουσία στην Εκκλησία:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Έχει τα χαρακτηριστικά της διακονίας -Κατευθύνει προς τον Θεό -Σέβεται τις συνειδησιακές επιλογές του λαού -Υπερασπίζεται τον αδύνατο, τον καταπιεσμένο, τον διωκόμενο <p>-----</p>
<p>20.5 Να αξιολογούν το σύγχρονο φαινόμενο των αντιρρησιών συνείδησης</p>	<p>20.5 Η στράτευση ως υποχρεωτικό καθήκον των αρρένων πολιτών (Συνταγματική κατοχύρωση)</p> <p>Το αίτημα θρησκευτικών ομάδων για απαλλαγή</p> <p>Ο ουτοπικός χαρακτήρας του αιτήματος για κατάργηση του στρατού (διαφύλαξη εδαφικής ακεραιότητας, διαφύλαξη της ειρήνης, κ.λπ.)</p> <p>Η προσφορά δυνατότητας από την πολιτεία της αντικατάστασης της στράτευσης με προσφορά κοινωνικής εργασίας</p> <p>Η αποδοχή από την Εκκλησία την ελευθερία των προσωπικών επιλογών με τον όρο ότι δεν αντιστρατεύονται την ελευθερία του συνόλου</p> <p>Η συναίσθηση της Εκκλησίας ότι το ενδεχόμενο του πολέμου είναι μία τραγική πραγματικότητα που δεν θα εξαλειφθεί αν δεν επικρατήσει στον κόσμο η ειρήνη του Χριστού</p> <p>-----</p>
<p>20.6 Να τεκμηριώνουν ότι η Εκκλησία, ως ενοποιός δύναμη, δεν αποτρέπει τα μέλη της από την πολιτική αλλά επιδοκιμάζει την υπεύθυνη ανάμειξη στα κοινά</p>	<p>20.6</p> <ul style="list-style-type: none"> -Τα κόμματα ως προϋπόθεση λειτουργίας της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας -Η αποδοχή από την εκκλησία της ύπαρξης κομμάτων -Η μη ταύτιση της εκκλησίας με κόμματα -Η προτροπή των χριστιανών για ανάμειξη στα κοινά με την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή δεν παρεκκλίνει από τους προσδιορισμένους στόχους της -Στόχος της Εκκλησίας : η ανακαίνιση όλου του κόσμου, επομένως και της πολιτικής

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄: Εκφράσεις της αλήθειας του καινούριου κόσμου του Θεού

Διδακτική ενότητα 21: Φανατισμός και ανεξιθρησκία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
21.1 Να ορίζουν την έννοια του όρων «φανατισμός» και «ανεξιθρησκία»	21.1 Ανεξιθρησκία: η αναγνώριση και ανοχή του δικαιώματος του κάθε ανθρώπου να πιστεύει σε όποια θρησκεία επιθυμεί και να θρησκεύει ελεύθερα Φανατισμός : η αποκλειστική και με πάθος προσπάθεια επιβολής των ιδεών ενός ατόμου ή μιας ιδεολογίας -----
21.2 Να επισημαίνουν τα αίτια και τις μορφές του φανατισμού	21.2. Προϋποθέσεις εμφάνισης του φανατισμού: -Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο -Άγνοια -Έλλειψη δημοκρατικής διαπαιδαγώγησης -Μειωμένη κριτική ικανότητα. Αίτια του φανατισμού : Ψυχολογικά-Πολιτικά – Κοινωνικά-Θρησκευτικά Μορφές φανατισμού : Θρησκοληψία –Πουριτανισμός - Συντηρητισμός -Προσηλυτισμός – Θεοκρατία –θρησκευτικός επεκτατισμός -----
21.3 Να περιγράφουν τις συνέπειες του θρησκευτικού φανατισμού	21.3 Συνέπειες θρησκευτικού φανατισμού -Καλλιέργεια ψευδαίσθησης πνευματικής αυτάρκειας και φαρισαϊσμού -Αλλοίωση της πίστης -Καταστρατήγηση της θρησκευτικής ελευθερίας του ατόμου -Πρόκληση πολέμων, διώξεων, επαναστάσεων, βίας -Ωθηση προς την αθεΐα -----
21.4 Να διακρίνουν σημαντικές εκδηλώσεις του θρησκευτικού φανατισμού και της ανεξιθρησκίας στην ανθρώπινη ιστορία	21.4 Ο φανατισμός στην Ιστορία: -Διωγμοί (1ος – 4ος αιώνας) -Αιρέσεις και εσωτερικές συγκρούσεις Χριστιανών

<p>21.5 Να εκτιμούν τη θέση του Χριστιανισμού για την υπέρβαση φαινομένων φανατισμού και την καλλιέργεια στάσεων κατανόησης και αποδοχής του άλλου</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Οι διωγμοί του Ισλάμ - Ιερά εξέταση -Διαμάχες Προτεσταντών και Ρωμαιοκαθολικών . Η ανεξιθρησκία (ιστορικά) -Διάταγμα Μ. Κωνσταντίνου (313). - «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του πολίτη»(1789) - «Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του ανθρώπου» Ο.Η.Ε.(1948) <p>-----</p> <p>21.5 Η προβολή της αγάπης και η καταδίκη του φανατισμού Πρότυπο: η στάση του χριστού και των Αποστόλων Στην Ορθόδοξη Εκκλησία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Καταδίκη του «εισπηδητικού μαρτυρίου» -Καταδίκη του Ιερού Πολέμου -Άσκηση ιεραποστολού έργου με σεβασμό προς τη θρησκεία και τον πολιτισμό <p>-----</p>
<p>21.6 Να παρουσιάζουν τον τρόπο έκφρασης της ανεξιθρησκίας στην Ελλάδα και στην Κύπρο</p>	<p>21.6 Η ανεξιθρησκία σε Ελλάδα και Κύπρο :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Συνταγματική κατοχύρωση -Προστασία της «επικρατούσας θρησκείας» από τον προσηλυτισμό (Σύνταγμα Ελλάδας) -Προστασία θρησκευτικής συνείδησης και θρησκευτικής λατρείας -Λειτουργία τεμένων σε Ελλάδα και Κύπρο -Ίσα δικαιώματα σε όλες τις μειονοτικές θρησκευτικές ομάδες και κοινότητες -Κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου: καταστροφή θρησκευτικών μνημείων και ναών, περιορισμός στην πρόσβαση, χρήση και αποκατάσταση τόπων λατρείας και κοιμητηρίων

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 22: Πόσο δίκαιη είναι η κριτική κατά του Χριστιανισμού;

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>22.1 Να εντοπίζουν τις γενικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση δίκαιης κριτικής</p> <p>22.2 Να παρουσιάζουν τα βασικά σημεία της κριτικής που ασκείται εναντίον του Χριστιανισμού</p> <p>22.3 Να αναγνωρίζουν τη θετική προσφορά του Χριστιανισμού στην ανάπτυξη του πολιτισμού</p>	<p>22.1 Προϋποθέσεις αληθινής κριτικής -Η κριτική ως ωφέλιμη αναγκαιότητα - Η πλήρης και αντικειμενική πληροφόρηση -Διαχωρισμός των λαθών των χριστιανών από την ουσία του χριστιανισμού -Η απαγκίστρωση από ιδεολογικές προκαταλήψεις και φανατισμούς -Σκοπός η αποκατάσταση της αλήθειας -----</p> <p>22.2 Κατηγορίες κατά των Χριστιανών -Ασυμφωνία λόγων και έργων , πίστης και ζωής -Προσαρμογή του περιεχομένου του Ευαγγελίου στα «μέτρα» κάποιων χριστιανών -Έμφαση στη θεωρία και όχι στα προβλήματα του ανθρώπου - Παρερμηνεία ,σκόπιμη ή μη ,βασικών σημείων της Χριστιανικής διδασκαλίας . -Εκμετάλλευση της εκκλησίας προς επιβολή κοσμικών εξουσιών -Εξόντωση των αιρετικών - Εναντίωση στην επιστημονική έρευνα και γνώση - Έλλειψη ενότητας , για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων . - Ανάμειξη σε ιδεολογικές , πολιτικές, οικονομικές ,ή άλλες αντιθέσεις . -Κάποιοι σύνδεση του Χριστιανισμού με τον συντηρητισμό . -----</p> <p>22.3 Η θετική χριστιανική προσφορά . -Η γέννηση του Χριστού και οι λυτρωτικές της συνέπειες για τον άνθρωπο -Η επίδραση στην οργάνωση της κοινωνικής ζωής, στο δίκαιο ,στις διαπροσωπικές σχέσεις -Η συμβολή στην κατοχύρωση των ατομικών ελευθεριών. -Η συμβολή στο χώρο της επιστήμης, των τεχνών και των γραμμάτων -Η διακήρυξη του σταυρικού χαρακτήρα της πίστης -Ο αγώνας για την επικράτηση του πλουραλισμού των ιδεών, της ισοτιμίας των δύο φύλων, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της κοινωνικής δικαιοσύνης -----</p>

22.4 Να σχολιάζουν τη σύγχρονη κριτική που ασκείται εναντίον του Χριστιανισμού

22.4 Η διαχρονική προσφορά του χριστιανισμού σε όλα τα επίπεδα της ανθρώπινης ζωής
Η αποδοχή της δίκαιης κριτικής
Η απόρριψη των γενικεύσεων και της κριτικής κατά της ουσίας του Χριστιανισμού
Η γνώση και η βίωση της χριστιανικής διδασκαλίας ως χρέος των χριστιανών

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 23: Το φαινόμενο της αθεΐας

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>23.1 Να αναλύουν την έννοια, τα αίτια και τις συνέπειες της αθεΐας</p> <p>23.2 Να αναλύουν τις κυριότερες αθεϊστικές θέσεις</p> <p>23.3 Να κρίνουν τις αθεϊστικές θέσεις με βάση τις αντιλήψεις της ορθόδοξης Εκκλησίας περί Θεού και ανθρώπου</p>	<p>23. Αθεΐα: η άρνηση της ύπαρξης του θεού Αθεϊσμός: η φιλοσοφική απόδειξη της άποψης αυτής Βαθμίδες αθεΐας :(αγνωστικισμός, μηδενισμός, υλισμός κ.ά.) Αίτια της αθεΐας: Ο ανθρώπινος εγωισμός, η άγνοια της θρησκευτικής διδασκαλίας, η επιλογή τρόπου ζωής, ο ορθολογισμός, η υλιστική θεώρηση της ζωής, η αντιθρησκευτική παιδεία, η ασυνέπεια πίστης και ζωής μερικών εκπροσώπων της θρησκείας</p> <p>-----</p> <p>23.2 Σπουδαιότερες αθεϊστικές θέσεις: -Η «ανθρωπιστική» αθεΐα -Η κοινωνικοπολιτική αθεΐα -Η βιταλιστική –μηδενιστική αθεΐα -Η ψυχαναλυτική αθεΐα</p> <p>-----</p> <p>23.3. Κριτική θεώρηση των αθεϊστικών θέσεων: Ανθρωπιστική αθεΐα: -Η απόρριψη της ταύτισης θεολογίας –ανθρωπολογίας -Η χριστιανική θεολογία ως αποκάλυψη του Θεού στον άνθρωπο -Η χριστιανική θεολογία ως προϋπόθεση της ανθρωπολογίας Κοινωνικοπολιτική αθεΐα: -Οι θρησκευτικές συνθήκες την εποχή του Κάρλ Μάρξ -Η γενίκευση του Μάρξ και η ταύτιση της Εκκλησίας με κακούς αντιπροσώπους της -Η παραθεώρηση της κοινωνικής προσφορά του χριστιανισμού -Η αναθεώρηση της στάσης πολλών μαρξιστών απέναντι στην Εκκλησία Βιταλιστική –μηδενιστική αθεΐα: -Οι θεολογικές συνθήκες την εποχή του Νίτσε -Ο «υπεράνθρωπος» του Νίτσε, η επικράτηση των δυνατών, η εξαφάνιση των αδυνάτων</p>

	<p>-Ο θεάνθρωπος Χριστός, ο άλλος ως αδελφός, η αγάπη, η σωτηρία όλων των ανθρώπων</p> <p>Ψυχαναλυτική θεωρία:</p> <ul style="list-style-type: none">-Το έλλειμμα αντικειμενικότητας και πληρότητας της ψυχαναλυτικής θεωρίας-Ο τιμωρός Θεός του Φρόυντ και ο χριστιανικός Θεός της αγάπης-Η θεώρηση της πίστης ως υπόθεση νηπιακής κατάστασης και η βίωση της πίστης από μεγάλα πνεύματα της ιστορίας αλλά και σύγχρονα
--	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 24 : Πίστη και επιστήμη: αλληλοαποκλειόμενα ή αλληλοσυμπληρούμενα;

<p align="center">ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p align="center">ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p align="center">ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>24.1 Να αναλύουν την έννοια και το περιεχόμενο της χριστιανικής πίστης</p> <p>24.2 Να ορίζουν την έννοια της επιστήμης και να περιγράφουν τους σκοπούς και τις μεθόδους της</p> <p>24.3 Να αναγνωρίζουν ως κύριο χαρακτηριστικό της διαλεκτικής σχέσης που υπάρχει μεταξύ πίστης και επιστήμης την αλληλοσυμπλήρωση και όχι τη σύγκρουση</p>	<p>24.1 Έννοια και περιεχόμενο της Χριστιανικής πίστης: Πίστη (γενική θεώρηση): η εμπιστοσύνη σε κάποιον και η βεβαιότητα για κάτι που στηρίζεται σε αξιόπιστες μαρτυρίες Πίστη (για τις θρησκείες): συνδεδετικός κρίκος Θεού και πιστού Χριστιανική πίστη: προσωπική συνάντηση και σχέση πιστού και Θεού Περιεχόμενο της Χριστιανικής πίστης: Τα δόγματα (=υπερ λόγον αλήθειες που πηγάζουν από την Αγία Γραφή και την Ιερά Παράδοση) Προϋπόθεση της Χριστιανικής πίστης : η ανθρώπινη ελευθερία .</p> <p>-----</p> <p>24.2 Επιστήμη : συστηματική και ενδεδειγμένη μελέτη και έρευνα φαινομένων ,γεγονότων και αντικειμένων που σχετίζονται με τον φυσικό κόσμο και με τον άνθρωπο ως ψυχοβιολογική οντότητα Μέθοδοι της επιστήμης : η παρατήρηση , το πείραμα , ο μαθηματικός λογισμός Σκοποί της επιστήμης: -Η επισήμανση των νόμων λειτουργίας του κόσμου -Η γνώση των ρυθμιστικών μηχανισμών της ζωής -Η αντιμετώπιση του φυσικού κακού, των ασθενειών (σωματικών και ψυχικών) και του πόνου</p> <p>-----</p> <p>24.3 Πίστη και επιστήμη: -Αλληλοσυμπληρούμενα μεγέθη -Διαφορετικό αντικείμενο μελέτης -Κοινή αφετηρία και κοινό στόχο -Απουσία αλληλοσύγκρουσης: Η επιστήμη ερευνά τον αισθητό κόσμο .Η θρησκεία τον υπεραισθητό κόσμο</p>

Η επιστήμη ερευνά το **πώς** , η θρησκεία ερευνά το **ποιος** και το **γιατί**
Η επιστήμη χρησιμοποιεί τη λογική η πίστη το συναίσθημα και τα βιώματα
Η επιστήμη συντελεί στην υλική πρόοδο , η πίστη στην ψυχική καλλιέργεια
Απουσία υποτίμησης ή υπερεκτίμησης της γνώσης
Παραδείγματα επιστημόνων που υπήρξαν χριστιανοί
«γινώσκουσα πίστη και πιστεύουσα γνώση»

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 25: Ελληνισμός και Χριστιανισμός

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
25.1 Να προσεγγίζουν εννοιολογικά τον όρο «Ελληνισμός»	25.1 Ελληνισμός: αναφορά όχι σε έννοια αλλά στην παιδεία και τον πολιτισμό σχεδόν όλων των λαών της Μεσογείου . -----
25.2 Να επισημαίνουν τις αμοιβαίες επιδράσεις Χριστιανισμού και Ελληνισμού	25.2 Επιδράσεις του Χριστιανισμού στον Ελληνισμό: -Σχέση Θεού και κόσμου -Αντίληψη περί ανθρώπου -Στην οργάνωση της κοινωνίας Επιδράσεις Ελληνισμού στον Χριστιανισμό: - Ελληνική γλώσσα και φιλοσοφία. - Ελληνική παιδεία και καθολικές αξίες. - Καλές τέχνες και μορφές κοινωνικής ζωής. -----
25.3 Να εκτιμούν τη συμβολή της ορθόδοξης Εκκλησίας στη διαμόρφωση της Νεοελληνικής ταυτότητας	25.3 Η διαμόρφωση του ελληνορθόδοξου πνεύματος Η εκκλησιαστική κοινωνία ως «κιβωτός» του Ελληνικού έθνους σε μη ομαλές ιστορικές περιόδους Η ορθόδοξη λατρεία ως θρησκευτικό αλλά και κοινωνικό γεγονός (βάπτισμα, γάμος, ευχέλαιο, νεκρώσιμη ακολουθία, εκκλησιαστικά πανηγύρια στις μνήμες των Αγίων, κ.ά) Οι επιδράσεις της Ορθοδοξίας στις τέχνες (ποίηση, μουσική, λογοτεχνία κ.ά.) -----

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 26: Χριστιανισμός και πολιτισμός

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>26.1 Να επεξηγούν την έννοια του όρου «πολιτισμός» και να περιγράψουν τις μορφές του</p> <p>26.2 Να διακρίνουν τη συμβολή των θρησκειών και ειδικότερα του Χριστιανισμού στη διαμόρφωση του πολιτισμού</p> <p>26.3 Να αποτιμούν την προσφορά του Χριστιανισμού στην προσπάθεια του ανθρώπου να ξεπεράσει τα αδιέξοδα του σύγχρονου πολιτισμού</p>	<p>26.1 Πολιτισμός: η κληρονομιά του συνόλου των γνώσεων, των πεποιθήσεων, των τεχνικών επιτευγμάτων και των προτύπων συμπεριφοράς μιας ομάδας ή και όλου του ανθρώπινου γένους Μορφές πολιτισμού: α. υλικός ή τεχνικός, β. ηθικός ή πνευματικός</p> <p>-----</p> <p>26.2 Η συμβολή των θρησκειών στη διαμόρφωση του πολιτισμού Η επίδραση του Χριστιανισμού στην ελληνική Ανατολή (βυζαντινός πολιτισμός) Η επίδραση του Χριστιανισμού στο Βορρά (σλαβικές χώρες) Η επίδραση του Χριστιανισμού στη Λατινική Δύση (Ευρωπαϊκό –αμερικάνικο πολιτισμό)</p> <p>-----</p> <p>26.3 Η δυσανάλογη ανάπτυξη τεχνικού με πνευματικο-ηθικού πολιτισμού Η πραγματικότητα της πολυπολιτισμικής κοινωνίας Η θεώρηση του κόσμου ως χώρος εγκαθίδρυσης της Βασιλείας του Θεού Η υπέρβαση της ατομικότητας Η έμφαση στη μεταμόρφωση και όχι στην βελτίωση του πολιτισμού Η θέωση της ανθρώπινης φύσης και των έργων της</p> <p>-----</p>

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ****Διδακτική ενότητα 27: Η αρχαία ελληνική θρησκεία**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
27.1 Να εντοπίζουν τις ιστορικές απαρχές της αρχαίας ελληνικής θρησκείας	27.1 Εμφάνιση αρχαίας ελληνικής θρησκείας: κάθοδος ινδοευρωπαϊκών φύλων Διάρκεια: 24 περίπου αιώνες (2000π.Χ. –Μ. Θεοδόσιο, τέλος 4ου μ.Χ.) Κεντρικό χαρακτηριστικό: η λατρεία θείων όντων διάφορων τύπων Η δημιουργία της πόλης –κράτους και οι αλλαγές στη θρησκεία Η συμβολή των Ομηρικών επών, των πανελληνίων αγώνων και της ίδρυσης πανελληνίων ιερών στην αναγνώριση του πανθέου των Ολυμπίων Η λατρεία των ηρώων -----
27.2 Να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά της θρησκευτικότητας των αρχαίων Ελλήνων	27.2 Ο πολυθεϊσμός: τα θεία όντα και η διάκρισή τους σε θεούς, δαίμονες, ήρωες, νεκρούς Η ισαριθμία επιμέρους πραγματικοτήτων του κόσμου και θείων όντων Η τάση πολλαπλασιασμού των θεών Η εγκόσμια κατεύθυνση και η προφορά θυσιών Η εναρμόνιση με το θέλημα της θεότητας: τα μαντεία Ο μύθος ως τρόπος έκφρασης της αλήθειας από τους ανθρώπους Η εξασφάλιση της μεταθανάτιας ζωής και ο μυστικισμός των αρχαίων ελλήνων -----
27.3 Να διακρίνουν τη διαφορά του αρχαιοελληνικού φιλοσοφικού κοσμοειδώλου με το κοσμοείδωλο του Χριστιανισμού	27.3 Αρχαιοελληνικό φιλοσοφικό κοσμοείδωλο (Πλάτωνας) -Διαστρωματωμένο κοσμοείδωλο -Κορυφή της κοσμικής πυραμίδας: Ο ένας και μόνος Θεός «το Αγαθό» -Δημιουργία του κόσμου: πράξη αισθητική. Ο κόσμος δημιουργείται από τον Θεό με προϋπάρχουσα αιώνια ύλη (σχηματοποίηση της άμορφης πρώτης ύλης σε κόσμο)

- ο Θεός: μία απόμακρη απόλυτη υπερβατικότητα μακριά από τον κόσμο των αισθητών με ρόλο περισσότερο διακοσμητικό, κοσμήτορα (κόσμος=κόσμημα)

- Άνθρωπος: δημιούργημα του Θεού.

- Διαχωρισμός ψυχής και σώματος

- Η ψυχή συγγενεύει με τις ιδέες, το θείο, το αθάνατο, το αόρατο – το σώμα συγγενεύει με το γήινο, το φθαρτό και το ορατό.

- Η ψυχή άρχει, το σώμα υπακούει

- Η ψυχή έχει εκπέσει στο κοσμικό επίπεδο

- Σκοπός της θρησκευτικής ζωής η κάθαρση της ψυχής και η επιστροφή της στον κόσμο των ιδεών

Χαρακτηριστικά Χριστιανικού κοσμοειδώλου:

- Δημιουργία του κόσμου εκ του μηδενός από τον Τριαδικό Θεό

- Δημιουργία του ανθρώπου «κατ' εικόνα» και «καθ' ομοίωσιν» του Τριαδικού Θεού

- Η ύπαρξη των ανθρώπου και του κόσμου ως «προϊόν» της ελεύθερης βούλησης και της αγάπης του Τριαδικού Θεού

- Διαλεκτική, προσωπική σχέση ανάμεσα στον άκτιστο Δημιουργό και στα κτιστά δημιουργήματα (αποκορύφωμα η ενανθρώπηση του Υιού και Λόγου του Θεού)

- Άνθρωπος: ενιαία ψυχοσωματική οντότητα (ισοτιμία ψυχής και σώματος)

- Σκοπός της θρησκευτικής ζωής: η μετοχή του ανθρώπου στο πλήρωμα της θείας ζωής

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 28: Τα αφρικανικά θρησκευματα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>28.1 Να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά των αφρικανικών θρησκευμάτων</p> <p>28.2 Να διακρίνουν τις σπουδαιότερες μορφές λατρείας των αφρικανικών θρησκευμάτων.</p> <p>28.3 Να επισημαίνουν τη συμβολή των αφρικανικών θρησκευμάτων στη διαμόρφωση της κοινωνικής και ατομικής ζωής των αφρικανών</p>	<p>28.1 α) Πίστη σε ένα ανώτερο θεό, δημιουργό β) Λατρεία πνευμάτων (προσωποποιημένα όντα, φυσικά φαινόμενα, πρόγονοι) Πνευματοληψία, ιεροδιάμεσοι ή σαμάνες -----</p> <p>28.2 Τύποι λατρείας: διαβατήριες τελετές, τελετές μύησης, κάθαρσης, εξιλέωσης, προσφοράς, θυσίας, κ.ά.) Τόποι λατρείας: τόποι κατοικίας των πνευμάτων (δέντρα, ποτάμια, τάφοι προγόνων, κ.ά.) Σκοπός λατρείας: η εξασφάλιση της ευημερίας των ανθρώπων. -----</p> <p>28.3 Η λατρεία ως επιδίωξη εξασφάλισης προστασίας, ατομικής, οικογενειακής ή κοινοτικής ευημερίας Η λατρεία δέντρων και εδαφικών περιοχών και ο καθορισμός των καλλιεργήσιμων εκτάσεων, του χρόνου και του τρόπου καλλιέργειας Οι Ιεροδιάμεσοι και η επιρροή τους στη ζωή των ανθρώπων σε διάφορα σημαντικά θέματα, όπως π.χ. αν πρέπει να γίνει πόλεμος, με ποια μέσα πρέπει να αντιμετωπιστεί μια κατάσταση, ποιοι κανόνες πρέπει να διέπουν την κοινωνική ζωή -----</p>

Διδακτική ενότητα 29 : Ο Ιουδαϊσμός

<p>ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p>ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>29. Να αναλύουν τα βασικά γνωρίσματα της θρησκείας του Ιουδαϊσμού</p> <p>29.2 Να καταγράφουν τους σημαντικότερους σταθμούς της ιστορική εξέλιξης του Ιουδαϊσμού από την εποχή του Χριστού μέχρι σήμερα</p> <p>29.3 Να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά του Ιουδαϊσμού</p>	<p>29.1 Βασικές διδασκαλίες του Ιουδαϊσμού: Ο Θεός είναι ένας, είναι ο δημιουργός του παντός, ο κόσμος είναι πολύ καλός ως θείο δημιούργημα, η δημιουργία του ανθρώπου και η πτώση, ο Θεός σώζει, η σωτηρία συμβαίνει στο τέλος της ιστορίας. Λατρευτική ζωή: Η συναγωγή (βλ. Δείκτη Επιτυχίας και Επάρκειας 26.4. της Α΄ Γυμνασίου), Ορθόδοξες και Μεταρρυθμισμένες συναγωγές, οι θρησκευτικοί διδάσκαλοι (Ραβίνοι) Τα ιερά κείμενα: I. Εβραϊκή Βίβλος: Η Πεντάτευχος, Οι Προφήτες, Τα Αγιόγραφα II. Βαβυλωνιακό Ταλμούδ –Μισνά Ιουδαικές εορτές: Σκηνοπηγίας, Πάσχα, Πεντηκοστή, Χανουκά, κ.ά</p> <p>-----</p> <p>29.2 Η απαρχή της Ιουδαϊκής διασποράς Η διαμονή σε γκέτο (= συνοικία πόλης όπου κατοικούν «περιθωριακές» κοινωνικές ομάδες) Η διαίρεση σε Ορθόδοξο και Μεταρρυθμισμένο Ιουδαϊσμό Ο αντισημιτισμός και το ολοκαύτωμα Ο Σιωνισμός</p> <p>-----</p> <p>29.3 Ιουδαϊσμός: -Πίστη σε έναν και μόνο Θεό, τον Γιαχβέ -Ανεικονική θρησκεία -Αποδοχή 39 βιβλίων της Π.Δ. (απόρριψη των 10 βιβλίων που γράφτηκαν στην ελληνική γλώσσα ή βρέθηκε μόνο η ελληνική μετάφραση) -Απόρριψη του Ιησού ως Μεσσία και υιού του Θεού -Η αναμονή του Μεσσία και η σωτηρία των δικαίων -Η περί «περιούσιου» λαού θεώρηση -Λατρευτική ημέρα: το Σάββατο -Λατρεία: προσευχές, ακολουθίες, ανάγνωση ιερών κειμένων, απουσία ιερατείου και</p>

<p>29.4 Να επισημαίνουν τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα που αφορούν τη σύγχρονη ιστορία του Εβραϊκού λαού.</p>	<p>μυστηριακή ζωής - Ονοματοδοσία μέσω ειδικής τελετής, περιτομή - Πάσχα: ανάμνηση της εξόδου από την Αίγυπτο, Πεντηκοστή: ανάμνηση της αποκάλυψης του Θεού στο Σινά</p> <p>-----</p> <p>29.4 Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος -ολοκαύτωμα Η ίδρυση του ανεξάρτητου κράτους του Ισραήλ Η διασπορά (Αμερική, Δυτική και Ανατολική Ευρώπη) Το εβραϊκό λόμπι Το Μεσανατολικό ζήτημα: -Η Δυτική όχθη, ο εποικισμός, οι Παλαιστίνιοι πρόσφυγες, -Φατάχ και Χαμάς</p>
---	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 30: Το Ισλάμ (Α')

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
30.1 Να προσδιορίζουν εννοιολογικά τους όρους «Ισλάμ» και «Μουσουλμάνος»	30.1 Η έννοια του όρου «Ισλάμ» ως απόλυτη υποταγή και αφοσίωση στον Θεό και το θέλημά του Ο όρος «Μουσουλμάνος» (μουσλίμ= είμαι παραδομένος στον Κύριο) δηλώνει τον πιστό, τον άνθρωπο που είναι αφιερωμένος στον Θεό. Μουσουλμάνοι: αριθμούν πάνω από 700.000.000 πιστούς σε όλο τον κόσμο
30.2 Να επισημαίνουν βασικά στοιχεία της προϊστορίας του Ισλάμ	30.2 Πολυθεϊσμός με κορυφαία θεότητα τον Αλλάχ Λατρεία πνευμάτων και λίθων Σημαντικό ιερό η Καάμπα
30.3 Να αποτιμούν το ρόλο και τη συμβολή του Μωάμεθ στη εξέλιξη του Ισλάμ	30.3 Βιογραφικά στοιχεία του Μωάμεθ (τόπος και ο χρόνος γέννησης, οικογενειακά στοιχεία, το τέλος του προφήτη) Η κλήση του στο προφητικό αξίωμα Το κήρυγμα του Ισλάμ για έναν και μοναδικό Θεό: τον Αλλάχ Η αντίδραση του πολυθεϊστικού περιβάλλοντος της Μέκκας και η μετοίκηση του Μωάμεθ στη Μεδίνα (Εγίρα) Η κατάργηση της ειδωλολατρίας Η ανάπτυξη βασικών χαρακτηριστικών του Ισλάμ: αίσθηση αδελφότητας, στρατιωτική δύναμη Η κατάκτηση της Μέκκας, η μετατροπή της Καάμπα σε κέντρο λατρείας του Αλλάχ
30.4 Να αναλύουν τις βασικές διδασκαλίες του Ισλάμ και τα βασικά θρησκευτικά καθήκοντα του κάθε Μουσουλμάνου στην καθημερινή του ζωή	Ιερό βιβλίο: Το Κοράνι. Η λέξη Κοράνιο, al-Qur'ân,σημαίνει «ανάγνωσμα» αλλά και «απαγγελία» (από το qar'a, «αναγιγνώσκω», «διαβάζω εκφώνως», «απαγγέλω») Η δομή του Κορανίου: 114 κεφάλαια (Σούρες)

	<p>Οι βασικές διδασκαλίες του Ισλάμ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ο Θεός είναι ένας, ο Αλλάχ, και ο Μωάμεθ είναι ο προφήτης του -Οι άγγελοι είναι δημιουργήματα τον Αλλάχ και το έργο τους είναι να εκτελούν τις εντολές του. -Η ζωή και οι πράξεις των ανθρώπων προκαθορίζονται από τη βούληση τον Αλλάχ (κισμέτ) -Η ανταμοιβή, που συνίσταται σε μια παραδείσια ζωή με ποικίλες απολαύσεις <p>Τα πέντε υποχρεωτικά θρησκευτικά καθήκοντα του μουσουλμάνου (Οι «πέντε στύλοι»):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Η επανάληψη της φράσης «δεν υπάρχει άλλος Θεός παρά μόνο ο Αλλάχ και ο Μωάμεθ είναι ο προφήτης τον» (ομολογία πίστης) 2) Η προσευχή (Σαλάτ) 3) Η ελεημοσύνη των φτωχών (Ζακάτ) 4) Η νηστεία (Ραμαζάνι) 5) Η ιερή αποδημία ή προσκύνημα στα ιερά μνημεία της Μέκκας (Μεγάλο Προσκύνημα ή Χατζ) <p>-----</p>
<p>30.5 Να αποτιμούν τη θέση της γυναίκας στο Ισλάμ</p>	<p>30.5 Διαφοροποίηση της θέσης της γυναίκας ανάλογα με τη χώρα και το πολιτικό καθεστώς.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η γυναίκα στο Κοράνι: -Γυναίκα και ο ρόλος της στην οικογένεια (γάμος, διαζύγιο) -Γυναίκα και κοινωνία (ένδυση, εκπαίδευση, εργασία, πολιτική) <p>-----</p>
<p>30.6 Να εντοπίζουν μέσα από την επικαιρότητα τις ακραίες μορφές έκφρασης του Ισλάμ σήμερα</p>	<p>30.6 Ισλάμ και θεοκρατία</p> <p>Τζιχάντ</p> <p>Ισλαμικός φονταμενταλισμός: η αναβίωση του Ισλαμικού κράτους (ISIS)</p> <p>Η παρουσία του Ισλάμ στην Ευρώπη</p>

--	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 31: Το Ισλάμ (Β')

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
31.1 Να εντοπίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά των Σουνιτών και των Σηιτών	31.1 Σουνίτες: -Εμμονή στο Κοράνι -Δεν θεωρείται απαραίτητη η διαδοχή από τον Μωάμεθ -Λήψη αποφάσεων ομόφωνα Σηίτες: -Κληρονομική διαδοχή των χαλίφηδων -Ο Ηγέτης (Ιμάμης) παίρνει τις αποφάσεις και θεωρείται αλάθητος -Ο Ηγέτης ερμηνεύει αληθινά το Κοράνι -Έντονος εσχατολογικός χαρακτήρας -Έλλειψη συνοχής, εξαιτίας της δημιουργίας πολλών Σχολών
31.2 Να επισημαίνουν τα βασικά γνωρίσματα του μυστικισμού του Ισλάμ	31.2 Σουφισμός: ο ισλαμικός μυστικισμός που επιδιώκει μια εμπειρική και άμεση επαφή – ένωση με τον Θεό μέσω της εκμηδένισης του εγώ Η επίδραση των χριστιανών ασκητών και των κινήσεων ασκητισμού που αναπτύχθηκαν μέσα στην ισλαμική κοινότητα στη δημιουργία του Σουφισμού Η οργάνωση σε μυστικές κοινότητες ή τάξεις (Δερβίσηδες) «Ντικρ»: Τεχνική ένωσης με τον Θεό (διαλογισμός πάνω στο όνομα του Θεού ή στροβιλισμός των Δερβίσηδων γύρω από τον εαυτό τους)
31.3 Να διακρίνουν τις μετριοπαθείς από τις	31.3 Η επίδραση του Δυτικού πολιτισμού (παιδεία, τεχνολογία, πολιτικο-οικονομικά

ακραίες μορφές του σημερινού Ισλάμ	<p>συστήματα, κ.ά.) > διαμόρφωση της σημερινής φυσιγνωμίας του Ισλάμ</p> <p>Η συνύπαρξη δύο τάσεων στο σημερινό Ισλάμ:</p> <p>A) Η ανανεωτική τάση (Το Ισλάμ έχει ισχυρή παρουσία αλλά δεν καθορίζει όλες τις πλευρές της ζωής)</p> <p>B) Η συντηρητική τάση (εγκατάσταση θεοκρατικά καθεστώτα, αναζωπύρωση θρησκευτικού φανατισμό και κινημάτων ανάκτησης της κυριαρχίας του Ισλάμ (π.χ. η δημιουργία του Ισλαμικού Χαλιφάτου “ISIS”)</p> <p>Η δυναμική εξάπλωση του Ισλάμ σε νέες χώρες ως αποτέλεσμα της σύγχρονης τάσης για αποδυτικοποίηση εθνικών ομάδων και της παγκόσμια αναβίωσης μυστικιστών ρευμάτων, όπως ο Σουφισμός</p>
------------------------------------	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****Διδακτική ενότητα 32: Ο Ινδουισμός (Α')**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
32.1 Να προσεγγίζουν βασικά πολιτισμικά και θρησκευτικά στοιχεία που αποτελούν την αφετηρία της θρησκείας του Ινδουισμού	32.1 Όρος «Ινδουισμός»: πολυσύνθετο σύνολο θρησκευτικών παραδόσεων της Ινδίας Πολιτισμικό και θρησκευτικό υπόβαθρο Ινδουισμού: -Ο πολιτισμός του Ινδού: ήκμασε γύρω από τον ποταμό Ινδό, θεώρηση και λατρεία του θείου ως γενεσιουργός δύναμη της ζωής -Ο Άριος πολιτισμός: συνέβαλε στη τελική σύνθεση του Ινδουισμού -----
32.2 Να επεξηγούν τις έννοιες «Βέδες», «Ουπανισάδες», «Μπράχμαν», «Άτμαν», «Σαμσάρα», «Κάρμα» και «Μόξα»	32.2 «Βέδες»: σειρά ιερών βιβλίων που γράφτηκαν από το 1500 ως το 100 π.Χ. «Ουπανισάδες»: σειρά ιερών βιβλίων που γράφτηκαν από το 800 ως το 500 π.Χ. «Μπράχμαν»: η θεία πραγματικότητα, στην οποία οδείλονται όσα υπάρχουν, ακόμα και οι θεοί «Σαμσάρα»: ο ατελείωτος κύκλος των μετενσαρκώσεων «Άτμαν»: μέρος της θείας πραγματικότητας που υπάρχει στον άνθρωπο και στον κόσμο «Μόξα»: η απελευθέρωση από το Κάρμα -----
32.3 Να αναλύουν τις βασικές διδασκαλίες που πηγάζουν από τα ιερά βιβλία του Ινδουισμού τις Βέδες και τις Ουπανισάδες	32.3 Κύρια σημεία της διδασκαλίας στις Βέδες: -Η λατρεία πολλών θεών με προσφορά θυσιών -Κοινωνικές τάξεις (κάστες ή βάρνα): οι Ιερείς (Βραχμάνοι), οι πολεμιστές –αριστοκράτες, οι καλλιεργητές και οι χειράνακτες -«Άθικτοι»: όσοι δεν ανήκουν σε κοινωνική τάξη -Η κοινωνική και θρησκευτική ζωή ρυθμίζεται από κανόνες -Η ύπαρξη μιας παγκόσμιας πραγματικότητας: το «Ντάρμα»

<p>32.4 Να αναλύουν το ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της γιόγκα ως πνευματικής άσκησης</p>	<p>-Ο κόσμος στο σύνολό του θεωρείται καλός Κύρια σημεία της διδασκαλίας από της Ουπανισάδες: -Καλό θεωρείται μόνο το Μπράχμαν -Ο κόσμος θεωρείται ως ψευδαίσθηση, μια δευτερεύουσα πραγματικότητα που αποτελείται από όντα που βιώνουν την οδύνη της ύπαρξης -Υπάρχει ατελείωτος κύκλος μετενσαρκώσεων (Σαμσάρα) -Τα έργα της προηγούμενης ζωής (Κάρμα) καθορίζουν τη μορφή στην οποία η ύπαρξη θα μεταβεί στην επόμενη ζωή -Σκοπός η απελευθέρωση από τον κύκλο των μετενσαρκώσεων (Μόξα) με την ταύτιση του Άτμαν με το Μπράχμαν</p> <p>-----</p> <p>32.4 Ινδουισμός: Η σωτηρία του ανθρώπου είναι αποτέλεσμα ατομικής προσπάθειας Γιόγκα: η διαδικασία της σωτηρία του ανθρώπου. Στάδια: -Η απόσυρση του ανθρώπινου νου από τον εξωτερικό κόσμο -Στροφή του νου στον εσωτερικό κόσμο με σκοπό τη γνώση -Ταύτιση του νου με το Άτμαν και μέσω αυτού με το Μπράχμαν</p>
---	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 33: Ο Ινδουισμός (Β')

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:

Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες

33.1 Να επισημαίνουν τα βασικά στοιχεία της θρησκευτικής ζωής της σημερινής μορφής του Ινδουισμού

33.1 Τα στοιχεία του σημερινού Ινδουισμού:
Η σύνθεση ντάρμα και μόξα:
-Ο άνθρωπος που ζει σύμφωνα με τους κανόνες του ντάρμα συσσωρεύει καλό κάρμα και επιτυγχάνει μετενσάρκωση σε καλή μορφή ύπρξης, ενώ μακροπρόθεσμα μπορεί να σωθεί
-Καθιέρωση κανόνων που διέπουν την κοινωνική και θρησκευτική ζωή (ντάρμα)
-Διάκριση κανόνων σε: γενικά υποχρεωτικούς και ειδικά υποχρεωτικούς
-Δημιουργήθηκε, εκτός από τον άμεσο τρόπο σωτηρίας με το γιόγκα, και ο σταδιακός με το ντάρμα
Προσωποποίηση του απρόσωπου Μπράχμαν σε θεότητες όπως: ο Βισνού, ο Σίβα και η Ντέβι
Η θεότητα βοηθά τον άνθρωπο να επιτύχει την ένωση με μια από αυτές τις θεότητες
Ο άνθρωπος χρησιμοποιεί την αγαπητική αφοσίωση (μπάκτι) στη θεότητα ως γιόγκα, δηλαδή ως μέσο ένωσης (μπάκτι γιόγκα) με αυτήν
Ο θεός (Βισνού) εμφανίζεται στον κόσμο (Αβατάρα) και συμβάλλει στη σωτηρία του Κέντρο της λατρείας του Σακτισμού είναι η γενεσιουργός δύναμη του Σίβα, που ονομάζεται Σάκτι και εμφανίζεται με διάφορες μορφές όπως αυτή της θεάς Κάλι.

33.2 Να περιγράφουν τις σημαντικότερες μορφές λατρείας του Ινδουισμού

33.2 Μορφές λατρείας:
-Οι Θυσίες (αιματηρές και αναίμακτες)
-Νεότερη μορφή λατρείας: η «τιμή» της θεότητας.
Εκδήλωση της νέας μορφής της λατρείας:
-Με τη μίμηση υποδοχής, με την περιποίηση και τον αποχαιρετισμό ενός φιλοξενούμενου, όπως προσφοράς νερού, καθίσματος, τροφής, κ.ο.κ.

<p>33.3 Να αναγνωρίζουν την προσπάθεια του Ινδουισμού για εκσυγχρονισμό της σημερινής του εικόνας</p>	<p>33.3 Τα στοιχεία της σημερινής πίστης του Ινδουισμού: -Η ύπαρξη είναι οδυνηρή και πρέπει ο άνθρωπος να απελευθερωθεί από αυτήν -Η απελευθέρωση επιτυγχάνεται: α. με άμεσο τρόπο, μέσα από την αγαπητική αφοσίωση προς μια θεότητα, β. ο σταδιακός τρόπος με τη προσήλωση στο ντάρμα</p> <p>-----</p>
<p>33.4 Να απαριθμούν τις βασικές διδασκαλίες του Ινδουισμού</p>	<p>33.4 Το Μπράχμαν είναι το μόνο καλό και πίσω από όλα. -Το Άτμαν είναι το θείο στοιχείο μέσα στον άνθρωπο. -Μεταθανάτια συνέχιση της ζωής -Θεοποίηση της φύσης, ποταμών, ήλιου -Οι υπερφυσικές εμφανίσεις του θεού Βισνού έχουν σκοπό την απαλλαγή του ανθρώπου από την οδυνηρή ύπαρξη -Ένωση του νου, του άτμαν με τον Θεό. - Μετενσάρκωση και μετεμψύχωση, σαμσάρα - Οι κάστες και ο καθοριστικός τους ρόλος στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα και τη διαμόρφωση του τρόπου ζωής.</p> <p>-----</p>

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Η΄: Ο Χριστιανισμός στον σύγχρονο κόσμο****Διδακτική ενότητα 34: Η Γιόγκα****ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ****ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ****ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ****ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ***Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:**Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες*

34.1 Να επεξηγούν την έννοια του όρου «Γιόγκα»

34.1 Γιόγκα= ένωση. Πρόκειται για τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται στις ανατολικές θρησκείες με σκοπό την ένωση του ανθρώπου με το θείο στοιχείο που ενυπάρχει σ' αυτόν.

34.2 Να επισημαίνουν τις βασικές ιδέες πάνω στις οποίες στηρίζεται η Γιόγκα

34.2 Δύο βασικές ιδέες: α) ο νους του ανθρώπου έχει την ιδιότητα να μεταβάλλεται συμφώνα με εκείνο στο οποίο προσκολλάται και να ενώνεται με αυτό, β) ο άνθρωπος δεν έχει μόνιμη ταυτότητα, αλλά γίνεται εκείνο στο οποίο προσκολλάται ο νους του.

Ο Θρησκευτικός προσανατολισμός της Γιόγκα

-Είναι μια ανθρωποκεντρική προσπάθεια εξιλέωσης και αυτολύτρωσης

-Έχει σκοπό την ένωση και την ταύτιση του ανθρώπου με το απόλυτο, το θείο. Του Άτμαν με το Μπράχμαν

Οι τρεις τύποι της Γιόγκα:

-«Κάρμα γιόγκα», συνδέεται με έργα προς τον κόσμο

-«Μπάκτι γιόγκα», συνδέεται με την αγάπη προς κάποιον Θεό

-«Τζνάνα γιόγκα», συνδέεται με τη γνώση

34.3 Να περιγράφουν τα στάδια της τεχνικής του διαλογισμού

34.3 Τα οκτώ στάδια της τεχνικής του διαλογισμού:

-Ο ασκούμενος αποφεύγει κάθε είδους βία, κλοπή, ψεύδος, γενετήσιες σχέσεις και ιδιοκτησία.

-Επιδίδεται σε ασκήσεις με σκοπό την αποκοπή του νου από την επιθυμία.

-Ασκεί το σώμα του να παραμένει για μεγάλο διάστημα σε στάσεις που μειώνουν τις παρενοχλήσεις που προέρχονται από το ίδιο το σώμα.

-Συγκράτηση της αναπνοής ώστε να μην παρεμβαίνει στην απόλυτη συγκέντρωση

-Συγκέντρωση των αισθήσεων προς τα μέσα με σκοπό την προκαταρκτική απομόνωση του νου από τον κόσμο.

<p>34.4 Να αναγνωρίζουν τις μορφές εφαρμογής της γιόγκα στο σύγχρονο κόσμο</p>	<p>-Ο ασκούμενος ξεκινώντας τον διαλογισμό επιλέγει ένα αντικείμενο και ο νους αναγκάζεται να θεωρήσει εσωτερικά μόνο αυτό και τίποτα άλλο. -Ο νους συγκεντρώνεται από την περιφέρεια του αντικειμένου στο κέντρο του και τελικά αποκόπτεται από το αντικείμενο και ταυτίζεται με τον εαυτό του αντικατοπτρίζοντας το Άτμαν που βρίσκεται πίσω του. -Ο αντικατοπτρισμός του Άτμαν μεταλλάσσεται σε μια διάλυση του νου στο Άτμαν, δηλ. ενώνεται μαζί του.</p> <p>-----</p> <p>34.4 Διδασκαλία και χρήση ως μέθοδος αδυνατίσματος, σωματικής άσκησης, διαλογισμού κ.λπ</p>
--	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ**ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****Διδακτική ενότητα 35: Ο Βουδισμός**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>35.1 Να προσεγγίζουν βασικές πτυχές της ζωής και του ιδρυτή του Βουδισμού</p> <p>35.2 Να επισημαίνουν βασικά στοιχεία της διδασκαλίας των δύο κλάδων του Βουδισμού, του Χιναγυάνα και του Μαχαγυάνα</p> <p>35.3 Να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ του Χιναγυάνα και του Μαχαγυάνα</p>	<p>35.1 Ιδρυτής του Βουδισμού ο Σιντάρτα Γκαουτάμα: -Γιος του ηγεμόνα της φυλής των Σάκκα. -Η εμπειρία με τα «τέσσερα θεάματα» -Η εγκατάλειψη της πριγκηπικής ζωής και η αναζήτηση ενός τρόπου απελευθέρωσης από τη σαμσάρα, τον αιώνια ανανεούμενο κύκλο της ύπαρξης -Η πνευματική εμπειρία του φωτισμού -Βούδας= φωτισμένος -----</p> <p>35.2 Διδασκαλία του Χιναγυάτα Βουδισμού: -Η ύπαρξη είναι πόνος -Αιτία του πόνου είναι η επιθυμία -Η κατάπαυση του πόνου επιτυγχάνεται όταν ξεριζωθεί η επιθυμία -Το «οκταπλό μονοπάτι» οδηγεί στην κατάπαυση του πόνου Σκοπός του Χιναγυάνα η απελευθέρωση του ανθρώπου από την οδύνη της ύπαρξής του Διδασκαλία του Μαχαγυάνα Βουδισμού: Στο Μαχαγυάνα η σωτηρία συνδέεται: - Με το φωτισμό -Με τη συμπόνια προς όλα τα όντα και την προσφορά βοήθειας για να σωθούν. Μποτιτσάτβα (μπόντι= φωτισμός, σάτβα=ύπαρξη που οδεύει προς το φωτισμό): ονομάζονται αυτοί που σώζονται -----</p> <p>35.3 Διαφορές του Χιναγυάνα και Μαχαγυάνα Βουδισμού: -Στο Χιναγυάνα, τα όντα δεν είναι πραγματικά επειδή μεταβάλλονται. Στο Μαχαγυάνα δεν είναι πραγματικά επειδή δεν υπάρχουν από μόνα τους -Ο Χιναγυάνα ταυτίζει τον όρο «Βούδας» με κάποιο πρόσωπο (Σιντάρτα Γκαουτάμα), ενώ ο Μαχαγυάνα ταυτίζει τον Βούδα με το Μπράχμαν</p>

35.4 Να εντοπίζουν βασικές αρχές του Βουδισμού

35.4 -Πίστη στη μεταθάνατον ζωή

-Οι καλές πράξεις βοηθούν σε καλή μορφή ζωής όταν επιστρέψει μετά το θάνατο

-Ιερά κείμενα: Ο Κανόνας Πάλι, Σούτρα.

-Θεώρηση ανθρώπου: ο άνθρωπος βρίσκεται στο στάδιο της Σαμσάρα χωρίς αθάνατη ψυχή, Μετεναρκώνεται ανάλογα με τις πράξεις του και βιώνει και πάλι τον πόνο της ύπαρξης (Σαμσάρα).

- Η λύτρωση επιτυγχάνεται με τη Νιρβάνα, την απόλυτη εκμηδένιση – παύση της σαμσάρα

- Συσσώρευση «κάρμα» - κακών πράξεων

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 36: Η κινεζική θρησκεία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
36.1 Να εντοπίζουν στοιχεία που δείχνουν τον σύνθετο χαρακτήρα της κινεζικής θρησκείας	36.1 Κινεζική θρησκεία: -Συνδυασμός Ταοϊσμού, Κομφουκιανισμού και Μαχαγυάνα Βουδισμού -Χρήση Ταοϊσμού: για την επίτευξη σκοπών που προϋποθέτουν την εναρμόνιση του ανθρώπου με τη φύση ή για την επίτευξη υγείας και μακροβιότητας -Χρήση Κομφουκιανισμού: για την επίτευξη αρμονία σε επίπεδο διαπροσωπικών σχέσεων -Χρήση Μαχαγυάνα Βουδισμού: για την επίτευξη καλής μεταθανάτιας ζωής -Χρήση πανθέου από θεότητες των παραπάνω θρησκειών: για την επίτευξη καλής υγείας, επαγγελματικής προκοπής, απόκτησης παιδιών, κ.λ.π. -----
36.2 Να αναλύουν βασικές διδασκαλίες του Ταοϊσμού και του Κομφουκιανισμού	36.2 Ταοϊσμός: -το κοσμοείδωλο του Ταοϊσμού: το Τάο που είναι η πηγή του παντός. Αυτή γεννά το γιν και το γιανγκ που αντιπροσωπεύουν τους δύο τρόπους ύπαρξης των όντων, την παθητικότητα (γιν) και την ενεργητικότητα (γιανγκ). -Ο Φιλοσοφικός Ταοϊσμός: Εκπρόσωπος ο Λάο Τσε και υποστηρίζει το γιν δηλαδή την παθητική στάση ως τρόπος λειτουργία του σύμπαντος -Ο Θρησκευτικός ή λαϊκός Ταοϊσμός: Συνδέεται με δεισιδαιμονίες και μαγικές διδασκαλίες. Προσπαθεί να εξηγήσει τα μυστικά της ζωής και της αθανασίας Κομφουκιανισμός: -Ιδρυτής ο Κομφούκιος -Βασική ιδέα είναι η τάξη -Προβάλλει την ιδέα της πρότυπης κοινωνίας ως μιας ιεραρχημένης πυραμίδας , της οποίας τα κατώτερα μέλη σέβονται και υπακούουν τα ανώτερα -Οι διάφοροι κοινωνικοί ρόλοι καθορίζονται με βάση τους «κανόνες ευπρέπειας» -----
36.3 Να αποτιμούν τον ηθικο-κοινωνικό χαρακτήρα της Κινεζικής θρησκείας	36.3 Χαρακτηριστικά ηθικο-κοινωνικού χαρακτήρα; -Οι τρεις θησαυροί του ανθρώπου του Ταό: αγάπη, μετριοπάθεια, ταπεινοφροσύνη

	<p>-Η αρχή του «μη πράττειν»: η αρμονία ως αποτέλεσμα ήρεμης και σωστής αποχώρησης</p> <p>-Η ιδεώδης πολιτεία των Ταιιστών: η πολιτεία-κράτος που δεν κάνει πόλεμο, δεν έχει σχέση με τους γείτονες, αρνείται την προτεραιότητα του ανθρώπου, δίνει την προτεραιότητα στον κόσμο</p> <p>-Σκοπός του ανθρώπου είναι να γίνει «ανώτερος» άνθρωπος (Κομφούκιος)</p> <p>-Προϋπόθεση η ανάπτυξη πέντε αρετών: η αρμονία με τους συνανθρώπους, η μελέτη κανόνων διαγωγής, η μελέτη «κλασσικών» κινέζικων έργων, το ηθικό θάρρος για προσφορά στην κοινωνία και η επιμονή στη κατάκτηση των αρετών</p> <p>-Απολυτοποίηση συγκεκριμένων κοινωνικών και ανθρώπινων αξιών</p> <p>-----</p>
--	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 37: Η ιαπωνική θρησκεία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
<p>37.1 Να επισημαίνουν τα στοιχεία που δείχνουν τον σύνθετο χαρακτήρα της ιαπωνικής θρησκείας</p> <p>37.2 Να αναλύουν βασικές πτυχές της εθνικής θρησκείας των Ιαπώνων, του Σιντοϊσμού</p>	<p>37.1 Ιαπωνική θρησκεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Σύνθεση τριών επιμέρους θρησκειών: του εγχώριου Σίντο, του Μαχαγιάνα Βουδισμού και του Κομφουκιανισμού -Χρήση Βουδισμού: ό,τι έχει σχέση με τη μεταθανάτια ζωή και τη προγονολατρία -Χρήση Κομφουκιανισμού: ό,τι αφορά τη διάρθρωση και λειτουργία της κοινωνίας -Χρήση του Σίντο: περιοχές της ζωής τις οποίες προστατεύουν οι θεότητες του (γέννηση, γιορτές ενηλικίωσης, γάμος, κ.ά.) <p>-----</p> <p>37.2 Σιντοϊσμός (Σίντο: η οδός των θεών):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πολυθεϊστική θρησκεία («κάμι»: το πλήθος των θεοτήτων) -Κυριότερη θεότητα η θεά του ήλιου: Αματεράσου (η θεότητα του ιαπωνικού αυτοκρατορικού οίκου) <p>Σημερινές μορφές Σιντοϊσμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> -«Σίντο των ναών» -«Αυτοκρατορικό Σίντο» -«Σίντο των σχολών» -«Λαϊκό Σίντο»

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διδακτική ενότητα 38: Οι θρησκείες μπροστά στο πρόβλημα του θανάτου

<p>ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p>ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</p>	<p>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</p>
<p>38.1 Να επισημαίνουν τις βασικές θέσεις των θρησκειών απέναντι στο πρόβλημα του θανάτου</p> <p>38.2 Να δικαιολογούν τη πρακτική της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την ταφή των νεκρών</p>	<p>38.1 Επικρατούσα στάση των θρησκειών:</p> <ul style="list-style-type: none">-Κατάφαση ζωής-Άρνηση θανάτου: θεώρηση του θανάτου όχι ως τέλους αλλά ως μετάβαση σε μια άλλη ζωή, απουσία θανάτου από κοσμογονία, πίστη στην αθανασία της ψυχής-Η υπέρβαση του θανάτου: α. πίστη στην αθανασία της ψυχής (ή κάποιου άλλου στοιχείου στον άνθρωπο), β. πίστη στην ανάσταση του ψυχοσωματικού ανθρώπου-Στις θρησκείες συναντάμε: α. Υπέρβαση του θανάτου (αθανασία ψυχής, ένωσή της με τον Θεό, κ.λ.π.), β. Κατάργηση του θανάτου (με την ανάσταση)-Στον Χριστιανισμό: κατάργηση του θανάτου με την ανάσταση του Θεανθρώπου, πρόγερση της μέλλουσας κατάργησης του θανάτου ως φαινομένου <p>-----</p> <p>38.2 Η ταφή των νεκρών:</p> <ul style="list-style-type: none">-Προηγείται χρονικά της καύσης των νεκρών-Είναι δομικό στοιχείο του ελληνορθόδοξου πολιτισμού και θεμελιώδης πρακτική της Ορθόδοξης παράδοσης-Ένδειξη σεβασμού στη ψυχοσωματική ολότητα του ανθρώπου-Επιστροφή του σώματος στο χώμα, στον φυσικό του χώρο-Το ενταφιασμένο σώμα γίνεται αντικείμενο φροντίδας και προσευχών και σε ντίθεση με «βίαιες» πρακτικές της καύσης των νεκρών (κονιορτοποιήση των οστών με σύγχρονα μέσα)-Χριστιανικά το σώμα γίνεται "ναός" του Θεού, θεώνεται κατά χάριν μαζί με την ψυχή ("το συναμψότερον") και συνδοξάζεται-Όλα τα τροπάρια της εξόδιου ακολουθίας μιλούν για κεκοιμημένο και όχι αποτεφρωμένο σώμα-Η καύση του σώματος συνεπάγεται τον πλήρη αφανισμό μιας ζωντανής συνάχειας και επικοινωνίας

<p>38.3 Να προσεγγίζουν τη θεολογική θεώρηση του θανάτου κατά την ορθόδοξη πίστη</p>	<p>Τα αίτια της εμφάνισης της καύση των νεκρών: -Ο φόβος παραμονής των κακών πνευμάτων μεταξύ των ζωντανών -Η εξασφάλιση της πλήρους απόσπασης της ψυχής από το σώμα -μετάβαση της ψυχής μέσα από την καύση στον κόσμο των θεών -----</p> <p>38.3 Ερμηνεία του θανάτου στην Ορθόδοξη διδασκαλία: Τα αίτια της ύπαρξης του θανάτου: -Ο θάνατος ως συνέπεια της κακής χρήσης του αυτεξουσίου του ανθρώπου -Αποτέλεσμα της λανθασμένης επιλογής του ανθρώπου ανάμεσα στις δύο υπαρξιακές δυνατότητες που έχει στη διάθεσή του: ή να ζήσει διαφυλάττοντας την εικόνα του Θεού ή να βασιστεί στις δυνατότητες της δικής του κτιστής φύσεως -Η διακοπή της κοινωνία με τον Θεό οδήγησε στον ψυχικό θάνατο και ακολούθησε ο σωματικός (βιολογικός) θάνατος -Ο θάνατος ως παρά φύση διάρρηξη του ψυχοσωματικού δεσμού, ως απόσχιση της ψυχής από το σώμα Οι δύο τάσεις ερμηνείας του θανάτου: Ως αυτοτιμωρία του ανθρώπου και ως ένδειξη φιλανθρωπίας του θεού (για να μην καταστεί το κακό αθάνατο) Η κατάργηση του θανάτου: -Στο πρόσωπο του Χριστού δεν υπάρχει αμαρτία και επομένως θάνατος -Ο Χριστός δέχθηκε τον θάνατο, υπερνίκησε τον θάνατο και κυριάρχησε στο κακό - Ο Χριστιανισμός παρουσιάζει όχι μια νέα ηθική αλλά τον νέο άνθρωπο: τον καινό εν Χριστώ άνθρωπο -Η οντολογική ανακαίνιση του ανθρώπου: με το μυστήριο του βαπτίσματος ο άνθρωπος αναγεννιέται και προετοιμάζεται για τον αγώνα κατά της αμαρτίας, με το μυστήριο της Θείας ευχαριστίας ο άνθρωπος γίνεται κοινωνός του Ζωοδόχου Χριστού</p>
--	---

Διδακτική ενότητα 39: Γενικές διαπιστώσεις - Η τελική απάντηση της Εκκλησίας στον άνθρωπο

<p>ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ</p>	<p>ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ</p> <p>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ</p>
<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>
<p>39.1 Να επισημαίνουν τις διαφορές μεταξύ των θρησκειών στα μεγάλα θέματα για τον Θεό, τον κόσμο και τον άνθρωπο</p>	<p>39.1 Η θεμελιώδης ιδέα των θρησκειών: η ύπαρξη μιας απόλυτης πραγματικότητας Αναφορικά με την ιδέα περί Θεού: -Διάκριση των θρησκειών σε πολυθεϊστικές, μονοθεϊστικές και πανθεϊστικές - Ορίζεται με διαφορετικό τρόπο από κάθε θρησκεία (είτε ως πρόσωπο είτε ως αφηρημένη αρχή) Αναφορικά με τον κόσμο: -Οι πολυθεϊστικές θρησκείες θεωρούν ότι αποτελείται από πολλά τμήματα που διευθύνονται από θεία όντα, με επικεφαλής μια θεότητα -Οι μονοθεϊστικές θεωρούν ότι ο κόσμος είναι δημιούργημα του Θεού, είναι κατά φύση καλός αλλά έχει περιπέσει σε μια κακή κατάσταση -Οι πανθεϊστικές θρησκείες ταυτίζουν τον Θεό με τον κόσμο. Θεός-κόσμος βρίσκονται σε μια κυκλική επαναλαμβανόμενη κίνηση, πεθαίνουν και αναβιώνουν Αναφορικά με τον άνθρωπο: -Έχει μια ευνοημένη θέση στον κόσμο -Η φορά αγγίζει τον άνθρωπο με ολέθρια αποτελέσματα και γι'αυτό είναι αναγκαία η αποδέσμευση από αυτήν -Η πρακτική της λύτρωση του ανθρώπου από τη φθορά διαφέρει από θρησκεία σε θρησκεία</p>
<p>39.2 Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Χριστιανικού Θεού</p>	<p>39.2 Το ξεχωριστό χαρακτηριστικό της Τριαδικότητας του χριστιανικού Θεού Η γνώση του Τριαδικού Θεού δεν είναι αποτέλεσμα της αντίληψης του ανθρώπου για τον Θεό, αλλά της πίστης σε εκείνο που του αποκαλύπτεται Στον Χριστιανισμό ο Θεός αποκαλύπτεται στον άνθρωπο και παρεμβαίνει στην ανθρώπινη ιστορία μέσω του Χριστού για τη σωτηρία του ανθρώπου από την αμαρτία και τον θάνατο</p>
<p>39.3 Να συσχετίζουν την Ανάσταση του Χριστού με</p>	<p>39.3 «εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν" (Α΄ Κορ. 15, 17).</p>

την ανακαίνιση του ανθρώπου και του κόσμου

Η Ανάσταση του Χριστού:

-Αδιάσειστο ιστορικό γεγονός που πιστοποιεί τη θεότητά Του

-Επαναφέρει τον πεσμένο Αδάμ, καθιστά δυνατή τη θέωση του ανθρωπίνου γένους

-Καθιστά τον άνθρωπο μέτοχο της νίκης Του εναντίον του θανάτου

-Αποτελεί την αρχή μιας νέας ζωής, αναδημιουργίας και ανακαίνισης των πάντων

Η εν Χριστώ ανάσταση και ανακαίνιση του ανθρώπου προσφέρεται ήδη στο παρόν: η μετοχή στη Θεία Ευχαριστία καθιστά τον άνθρωπο σύσσωμο και σύναιμο Χριστού δηλ. μέτοχο της αγάπης του Χριστού που μεταμορφώνει τα πάντα

Η Ανάσταση αφορά ολόκληρη τη ψυχοσωματική σύνθεση του ανθρώπου
